

NAŠ GLAS

Št. 9 · Leto XIII · 25. IX. 1992

Poština plačana v gotovini

IZ VSEBINE:

- Razpis posojil za podjetnike
- Razpis za poslovni prostor
- Ustanavljanje zadrug
- Priznanja za krška vina
- 10 let partnerstva z Obrigheimom
- Pasja kuga
- Šport in šah
- Obvestila

Letos smo proslavili 10. obletnico partnerstva med občinama Krško in Obrigheim

Poročilo o škodi, ki jo je povzročila suša

Podatek, do katerega so se dokopali člani občinske komisije za ugotavljanje škode, ki jo je povzročila suša, pove, da po skupni oceni ta škoda znaša 1.030.076.000 SIT ali 34,4 % družbenega proizvoda za leto 1991. Že takrat, ko je poročilo nastalo (nosi datum 20. avgust 1992), so njegovi avtorji poudarili, da škoda še nastaja, saj suše še ni konec, predvsem pa bo težko izmeriti njen posredni učinek v obliki posledic na posevkih in kmetijstvu, ki se bo pokazal šele prihodnje leto.

Kdo bo premaknil skupščinski voz?

Skupščinska obstrukcijska blokada, ki je povzročila že tretji nesklepčen sklic zborov, se bo pač nekako morala pretrgati. Da bomo vsaj po tem boljši od Ljubljancev! Upajmo, da bodo pogajanja med strankarskimi vodstvi končno vendarle stekla in da bo tu in tam kdo zmogel tudi toliko modrosti in taktičnosti, da bo nekoliko popustil. Sicer se nam bo vsem pisalo še slabše, kot se nam že itak. Podpredsednik krške občinske skupščine, dr. Stane Sunčič, je po zadnji neuspešni seji prevzel nalogo, da se posamično pogovori s predstavniki strank. O uspešnosti svojega dela nam ni imel povedati kaj prida.

"Dober namen, ki ga je imelo predsedstvo občinske skupščine na svojem zadnjem zasedanju, ko se je odločilo, da bi se z vsemi strankami, z njihovimi prvaki, posamično pogovarjali, ni uspel. Prvaki tistih strank, ki niso bili na zadnjih zasedanjih, se tega sestanka niso udeležili. Nekateri brez opravičila, drugi z njim. Kaj je vzrok temu, ne bi mogel povedati. Prvaki strank, ki so se odločili za sodelovanje, so prišli na razgovor in so, razen tistih zahtev, ki so jih postavili na zadnjih skupščinskih zasedanjih, postavili še nekatere nove, tako da se je stanje v občini Krško, namesto da bi se normaliziralo, še bolj zapletlo.

Več ne morem povedati, ker se moramo sestati s predsednikom občinske skupščine in s člani predsedstva ter se odločiti za naslednje korake. Nekatere imam tudi sam že v mislih in po mojem mnenju jih bo treba opraviti v najkrajšem času, to pomeni do konca tedna."

Predsednica družbenopolitičnega zbora Vida Ban je za v torek, 13. oktobra 1992 ob 15.15 uri v sejni sobi "A" sklicala sejo družbenopolitičnega zbora. Predlagani dnevni red seje predvideva potrditev zapisnika 25. skupnega zasedanja zborov SO Krško in ponovno obravnavo predloga programa nalog Sklada stavbnih zemljišč občine Krško za leto 1992.

Foto: Črt Čargo

Komisija je neposredno škodo ocenjevala na poljedelskih kulturah in vrtninah, travinju, v vinogradih in sadovnjakih.

Pšenico in ječmen je suša prizadela že v fazi kolenčenja žit in pridelek na skupni površini 1.900 ha je manjši od pričakovanega za 40 %. Koruzo kot najpomembnejšo krmno rastlino v živinoreji smo imeli zasejano na skupno 2.600 ha površin. Škoda na koruziščih je

različna glede na lego in globino zemljišč. Na 1.000 ha je pridelek za 70 %, na 400 ha za 50 % in na 600 ha za 40 % manjši od pričakovanega. Na **krompiriščih**, ki so samo v zasebnem sektorju in jih je za 1.100 ha površin, je pridelek manjši za 60 % od pričakovanega. **Travnje** (travniki in pašniki) imamo v občini na 6.500 ha in njegov pridelek je manjši za 40 %, **krmnih okopavin**, ki jih imamo na 500 ha, pa je manj za 60 %. Fižol, ki je zasejan na 250 ha, ima za 80 %, **vrtnine**, ki jih v zadnjih letih pridelujemo čedalje več (trenutno na okrog 60 ha), pa za 50 % manjši pridelek.

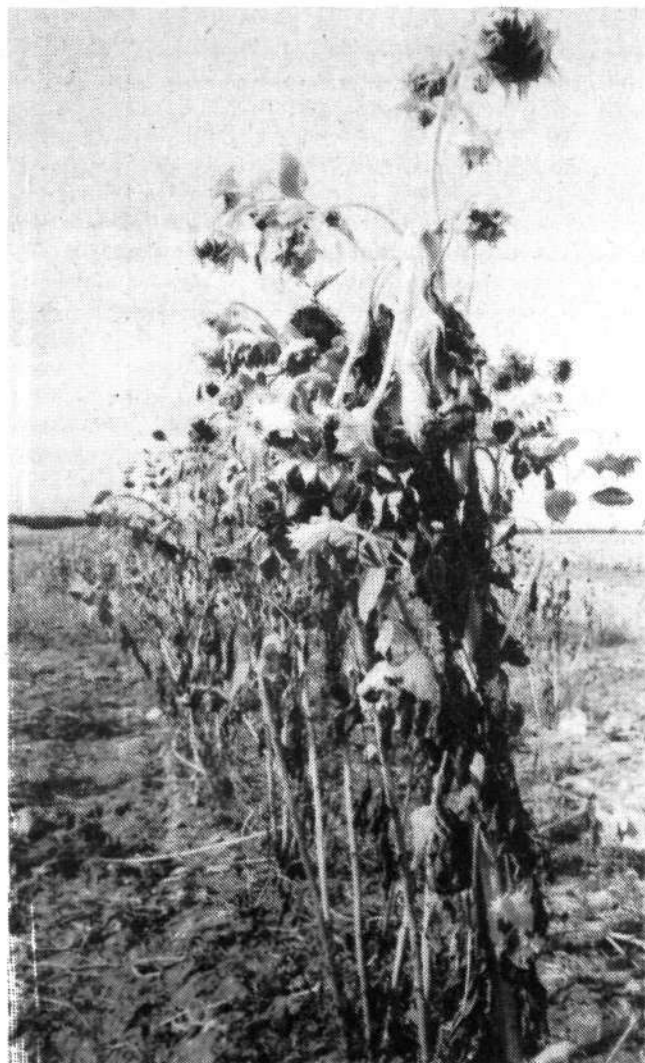
V **vinogradih**, ki jih imamo na območju občine zasajene na 1.100 ha, je suša zmanjšala pridelek za 30 %, tako tudi v sadovnjakih, ki jih imamo na 330 ha površin.

Posredna škoda se bo šele pokazala tudi v zmanjšani pridelavi mleka in prireji govejega mesa. Obojega bo manj za okrog 30 %. Prireja prašičjega mesa na farmi v Pristavi bo manjša za 20 %.

Komisija je predlagala **naslednje ukrepe za odpravo in blažitev posledic suše**:

- oprostitev plačevanja davka na dohodek iz kmetijske dejavnosti;
- oprostitev plačevanja prispevkov za invalidsko-pokojninsko in zdravstveno zavarovanje za tiste proizvajalce, ki jim je opravljanje kmetijske dejavnosti edini vir preživljanja;
- zagotovitev možnosti najetja posojila pod najugodnejšimi pogoji (brez obresti ali z minimalno obrestno mero) za nakup krme tistim proizvajalcem, ki pomenijo osnovo tržne živinorejske proizvodnje v občini. To pomeni zagotovitev takih pogojev za nabavo krme, da se stalež osnovne živinske črede ne bo zmanjševal;
- aktivnosti za pridobitev nepovratnih republiških solidarnostnih sredstev;
- postopno dokončanje začetih in izgradnjo novih namakalnih sistemov.

V komisiji so bili Mira Čuček, Jože Kramar, Peter Petan, Andrej Kovačič in Rafko Kranjc.

KMETIJSKI ZAVOD LJUBLJANA
KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA KRŠKO
CKŽ 59, 68270 KRŠKO

NAVODILA

za uveljavljanje regresa za nabavo semen prezimnih krmnih dosevkov za strniščno setev in mineralna gnojila

Kmetijska svetovalna služba Krško obvešča vse pridelovalce na območju občine Krško, da zbira naročila za uveljavitev republiškega regresa za semena prezimnih krmnih dosevkov in mineralnih gnojil po naslednjih kriterijih:

1. REGRESIRANJE NAKUPA SEMEN PREZIMNIH KRMNIH DOSEVKOV

Regres se zagotavlja za semena krmnih rastlin v višini 80 % od prodajne cene in največ do naslednjih količin semen po hektarju:

– semena trav	do 40 kg/ha
– oz. krmne ogrščice	do 15 kg/ha
– krmne repice	do 11 kg/ha
– rži za zeleno krmo	do 190 kg/ha
– ječmena za zeleno krmo	do 200 kg/ha
– žita krmnih mešanic	do 160 kg/ha

2. REGRESIRANJE NAKUPA MINERALNIH GNOJIL

Regresira se nakup dušičnih gnojil (KAN, urea) v višini 35 % od prodajne cene pod naslednjimi pogoji: največ do 130 KAN-a/ha ali 70 kg uree/ha.

Osnova za uveljavljanje regresa je račun o prodaji oz. original računa, ki je bil izdan o nakupu semen prezimnih krmnih dosevkov ali (in) mineralnih gnojil (točki 1 in 2) v obdobju od 1. 6. do 15. 9. 1992. Račun mora vsebovati tudi ime in priimek upravičenca ter vrsto in količino omenjenega proizvoda.

Račune zbiramo na Kmetijski svetovalni službi v Krškem, Cesta krških žrtev 59, vključno do 15. 10. 1992.

Krško, 16. 09. 1992

■ Kmetijska svetovalna služba Krško

NAŠ GLAS

NAŠ GLAS – SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE – Izdaja: INDOK center Skupščine občine Krško – Naklada: 2500 izvodov – Odgovorni urednik: Ivan Kastelic – Uredništvo: CKŽ 12, 68270 Krško, telefon: (0608) 21-868 – telefax (SO Krško): (0608) 21-828; 21-678 – Tisk in grafična priprava: Papiroti – vse iz papirja Krško, d.o.o. – Na podlagi mnenja Ministrstva za

informiranje Republike Slovenije št. 23/160-92, izdanega 2. marca 1992, se za Naš glas kot izdelek informativnega značaja plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %. – Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila, pojasnila ali strokovna gradiva, odgovarjajo samezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi besedili podpisani. – Rokopisov in slik ne vračamo.

Naložbo v namakalni sistem bi **POPLAČAL ŽE ENOLETNI PRIDELEK**

Tako trdi Ivan Kozole, direktor krškega Agrokombinata

“Posledice suše so tako za našo občino kot za naše podjetje katastrofalne, pa je bilo vse skupaj zelo slabo predstavljeno v slovenskem prostoru. S tem mislim tako krško občino kot Posavje,” komentira direktor krškega Agrokombinata, ing. Ivan Kozole. Na tiskovno konferenco, sklicano avgusta, med dopusti, nas ni bilo, zato smo se domenili za ločen razgovor v začetku septembra. Suša medtem ni minila, le njene posledice so iz dneva v dan hujše.

Škoda je v Agrokombinativnih nasadih, po besedah ing. Kozoleta, strahotna, gre za katastrofo, večjo, kot jo lahko povzroči toča ali pozeba. Po zlu je šel celoten pridelek koruze, ki je predstavljala že 25 % surovinske baze za farmo. Sedaj jo dajejo kmetom, rejcem govedi, za siliranje. Kakovosti pri tem seveda ni, saj gre

bolj za balast, služila pa bo preživetju. Prijave interesentov še zbirajo. Imeli so že izpad pri pšenici in jagodah, prava katastrofa pa je zadela sadjarje. Na dveh lokacijah v Leskovcu, kjer so zasajene večinoma kakovostne hruške sodobnih sort, imajo drevesa samo še 10 % listja ali pa so se posušila. Te sorte so na-

mrež zelo občutljive za sušo, še bolj pa za toploto in kaj rade podležejo t.i. toplotnemu udaru, se posušijo ali ostanejo jalove. Zelo različno je tudi v Stari vasi: odvisno od zemlje. Tam, kjer je plitva zemlja in veliko peska, se je rastje na posameznih otokih dobesedno posušilo. V mladih in starih nasadih so doživeli katastrofo. Namakalni sistem je sicer pripravljen, vrtine in črpalke čakajo (o tem smo v Našem glasu že pisali!), manjka pa še celotno omrežje, ker ni denarja. Gre za investicijo, vredno okrog 50 milijonov SIT, pogodbo imajo že sklenjeno z ministrstvom, nekaj sredstev bo lastnih, a trenutno denarja še ni. Pričakujejo, da

bodo namakalni sistem dokončali jeseni. Trenutno pa ima Agrokombinat škode samo letos najmanj za 200 milijonov in v to ni vračunano tisto, kar se bo pokazalo še v prihodnjem letu.

Kmetijski minister hodi s sodelavci po terenu: **“Naše rastline trpijo sušo vsako leto”**

Suša se že nekaj let v koncentričnih krogih nezadržno širi iz Madžarske proti našim področjem, ne kaže znakov zaustavitve, saj vročina pritiska in gladina talnice pada tudi ob deževjih in o tem se bo treba posvetovati z meteorologi ter agrometeorologi. Tako se tudi dogaja, da naše rastline trpijo pomanjkanje vode vsako leto, največji paradoks pa je, da naložba v namakalni sistem ne presega vrednosti, ki jo dobimo od ene uspešno pospravljenih in prodanih letine z enako velike parcele, medtem ko je življenjska doba takega namakalnega sistema tudi do ene in pol življenjske dobe posameznega nasada.

To je bilo eno osnovnih izhodišč, ki smo jih slišali ob obisku slovenskega kmetijskega ministra, mag. Protnerja, in njegovih sodelavcev (9. septembra) v Krškem. Srečanje s predstavniki krške in brežiške občine je delovna skupina iz Ljubljane pričela s poslušanjem poročila o škodi, ki jo je povzročila suša, nato pa so se z domačimi kmetijskimi delav-

Od leve: A. Debevc, I. Kozole, J. Protner, F. Černelič, T. Oršanič, T. Podgoršek, brežiški sekretar za kmetijstvo in T. Koršič

ci odpravili na terenski ogled pridelkov. Kaže, da so bili krški kmetijski funkcionarji deležni neke vrste preverjanja resničnosti poročil o škodi, ki jo je prizadejala suša, saj je moral krški sekretar za kmetijstvo tu in tam oceniti poškodovanost pridelka kar na hitro. Tudi gostujoči funkcionarji so se podali na posamezne njive in lastnoročno ocenili pridelek. Rezultat: obveljala je ocena, da škoda, ki jo je suša prizadejala Posavju, ni nič manjša kot tista, ki pesti Prekmurje, le da se o naših težavah v sredstvih javnega obveščanja ne govori toliko kot o njihovih. Investicije v namakalno-oroševalne sisteme so se že v svetu pokazale za smiselne in pri nas so očitno edini izhod. Posavje namreč sodi v Sloveniji v tretje, če že ne (v prihodnosti) v drugo območje po svoji pomembnosti v pridelavi sadja. Tako Ivan Kozole, direktor krškega Agrokombinata!

Svoje vtise so namreč udeleženci sestanka zvečer strnili v zaključnem razgovoru in tam so se posavski funkcionarji (očitno) pridružili želji tudi ostalih kmetijskih območij v Sloveniji, da naj bi se kmetijska škoda obravnavala ločeno in povsod enako, ne glede na to, kolikšen odstotek v družbenem proizvodu občine predstavlja ta dejavnost. Krška občina je namreč nekoč veljala za razvito in gospodarsko močno, po postopnem potopu tukajšnje industrije ali "begu" uporabljenih obratov v večja središča (Novo mesto, Ljubljana) pa je slika te moči postala bistveno temnejša.

Poročilo o škodi in predvsem načrtovani ukrepi za odpravo tako kratkoročnih kot dolgoročnih posledic suše bodo zato morali biti enaki tako za Lendavsko polje kot za Krško-Brežiško. O načrtovanih oblikah pomoči pa je ministrov pomočnik Albin Debeve povedal podrobnosti. Vlada je sprejela devet konkretnih ukrepov za pomoč prizadetim.

Najbolj nujno se je zdelo ohraniti stalež živine, zato vse kmetijske proizvajalce oskrbujejo z najnujnejšimi zalogami krme. Tako nameravajo zmanjšati škodo, ki jo povzroča pomanjkanje krme pri pitancih in preprečiti zakole v matični čredi. Vlada je med najbolj prizadete kmetovalce razdelila 10.000 ton krme, imajo jo že vsi silosi in čakajo na predloge občinskih strokovnih služb,

na katere se obračajo kmetijski proizvajalci. Krmila so občinam razdelili na podlagi višine družbenega proizvoda v kmetijstvu, škode pri krmi in staležu živine, ki določa potrebe po krmi. Brežicam je po teh merilih pripadlo 396 ton, Krškemu pa 433 ton kormuze (od skupnih 10.000). Država je to kormuzo razdelila in jo bo kasneje vračunala v končni seštev ek enakomerne delitve pomoči tudi v drugih občinah. Vsa druga pomoč, razen prehrana živali, pač mora trenutno počakati na analize, dogovore... Kormuz je na voljo rejcem neembalirana, pakiranje v vreče pa si lahko zagotovijo, če to plačajo sami. Cena kormuze je, po besedah gospoda Debeve, relativno nizka, saj stane kilogram med 12 in 13 SIT.

Albin Debeve

Veterinarji s poudarjeno pozornostjo spremljajo zdravje živine, ki je zaradi pomanjkljive prehrane lahko tudi prizadeto. K temu je treba v naših krajih dodati tudi bližino meje, vojne, uvoz živine... V kmetijskem ministru pričuje največjo krizo v prehrani živine od novembra do marca. Dotlej bodo kmetje in kombinati uporabljali krmo, ki so jo pridobili s prvimi košnjami. Zato so se lotili razpisa za uvoz 100.000 ton krmil (tapioke, ječmena, kormuze, sladkorne pese, pivovarniških proizvodov...). O vrednosti različnih vrst krmil bodo morali svoje mnenje izreči strokovnjaki. Kmetijski pospeševalci pa naj bi na terenu seznanili ljudi s prednostmi posameznih krmnih rastlin. Ministrstvo pa še opravlja razgovore o uvozu dodatnih količin krme.

Regresiranje nakupa semen je bilo 80-odstotno, ne glede na

Foto: Črt Čargo

kraj, kjer bodo v Sloveniji posejana. Akcija je trajala do 15. septembra in dotlej so po enakem načelu regresirali tudi umetna gnojila, potrebna za setev. Dopitano živino, ki je imamo 2.400 glav, bodo (živo) odkupovale blagovne rezerve, zaradi doseganja višjih cen in boljšega spravila te živine pa se ministristvo loteva tudi njenega izvoza. V ministristvu za finance bodo imela prednost izplačila izvoznih nadomestil za živino. Za sproti pa bodo urejali načine delitev sredstev pomoči, ki se zbirajo iz različnih virov. Zaradi stiske v državnem proračunu so kmetijci ostali brez postavke "odprava posledic elementarnih neizgled". Sedaj bodo seveda morali ta sredstva ponovno uveljaviti, z njimi pa bodo, po besedah g. Debeve, pomagali pri jesenski setvi. Hkrati se vsi zavedajo tudi pomena sklepa o odpisu davkov in (zlasti) prispevkov tistim, ki jih je prizadela suša. Opozoril je še na možnost uporabe sredstev, ki jih imajo na voljo hranilno-kreditne službe in ki se jih kmetijci menda vse premalo poslužujejo. Zbrane je prosil za podporo v boju za ohranitev proračunske postavke sredstev za odpravo elementarnih nesreč, saj se za finančne delavce suša zaključuje s poslovnim letom, medtem ko bo kmetijcem opletala z repom še nekaj naslednjih let.

Vsekakor pa je dobršen del večera potekal v razgovorih o postavitvi namakalnih sistemov, ki so v razvitem svetu vsakdanja stvar in ki niso namenjeni samo preprečevanju posledic suše. Namakalno-oroševalni sistemi so preprosto del sodobne tehnologije kmetovanja in dejstvo, da pri nas le redkokdaj dosežemo načrtovani pridelek, govori samo v prid potrebi po dokončanju začetih in postavljanju novih sistemov. Krški Agrokombinat ima namreč pet vrtin z dovolj velikim pretokom, da lahko zadosti tudi največjim potrebam po vodi v času oroševanja, nima pa sekundarne napeljavice. Tako v kombi-

natu kot pri zasebnih proizvajalcih imamo močno razvito pridelavo zelenjave, ki je tudi odvisna od namakanja. Ivan Kozole trdi, da naj bi v prvem koraku zagotovili namakanje na 1.500 ha zemljišč in s tem bi zagotovili neodvisnost od padavin na najbolj produktivno izkoriščenih kmetijah in ozemljih.

Sredstev za urejanje kmetijskih zemljišč je zelo malo, zadoščala bi kvečjemu za okrog 10 % zemljišč, ki so jih slovenske občine predlagale za ta projekt, zato mora biti delo skrbno usklajeno. V občini Krško je republika sofinancirala izvedbo namakalnega sistema na 33 ha, za občino Brežice pa predvidevajo (ob načrtovanem dotoku sredstev) vlaganje v t. i. malo akumulacijo Trslak, ki bo namenjena namakanju intenzivnih nasadov. Del sredstev bo namenjen tudi sofinanciranju izdelave dokumentacije za namakalne sisteme v zasebnih sadovnjakih, za površino okrog 60 ha. Tudi za to bo voda prihajala iz malih akumulacij.

Še en, morda konkretniji podatek od dosedanjih, smo slišali na tem srečanju od vodje sektorja za celostno urejanje podeželja pri kmetijskem ministristvu, Teodorja Belca. Očitno so odgovorni pričeli povsem resno razmišljati o potrebi ureditvi projekta sanacije ekologije prašičje farne na Pristavi. Rešitev je, v grobem, prečiščenje odpadnih voda, ki lahko teoretično postanejo celo pitne, in izdelava ter pakiranje (za prodajo) trdega dela odplak. Tako pri tem programu kot pri uvedbi namakanja na 1.000 ha Krškega polja bi finančno sodelovala država. Sicer pa je ob sedanjosti slovenskega kmetijstva nujno, da namakanje zemlje postane nacionalni program. K temu pa bi obšutno pripomoglo sprejetje zakona o namakanju. Z njegovo pomočjo in ob dobrem programu bi v desetih letih slovenskemu kmetijstvu zagotovili namakanje na 100.000 ha površin, s 30- do 50-odstotnim deležem države.

Uspešni krški vinogradniki in vinarji

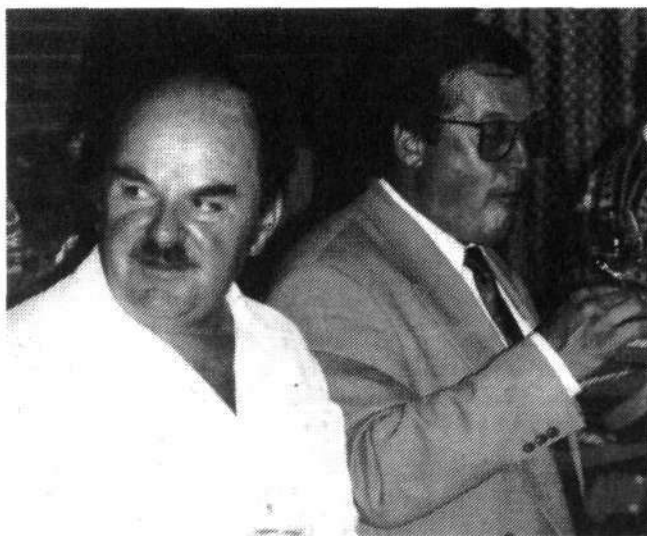
Res je sicer, da smo se v kleti krškega Agrokombinata v Leskovcu že srečali z medaljami tudi prejšnja leta, a vseeno je to vsakič nov dosežek, v katerega je vtkan celoletni trud tako vinogradnikov kot vinarjev. Na mednarodnem ljubljanskem sejmu "Vino '92" je njihov laški rizling, pozna trgategv – izbor, letnik 1991, dosegel veliko zlato medaljo, modra frankinja, letnik 1990, srebrno medaljo, cviček trgategv 1991 pa je bil deležen častne diplome, najvišjega priznanja, ki ga lahko namizno vino z geografskim poreklom na takih tekmovanjih doseže.

Na letošnjem Radgonskem sejmu (državno merilo) je bil leskovski laški rizling, pozna trgategv – izbor, letnik 1991, imenovan za prvaka leta 1992 v kategoriji izborov. Od dvajsetih možnih točk jih je pri ocenjevanju dosegel 19,5. Sauvignon, pozna trgategv – izbor, letnik 1987, je postal prvak v kategoriji arhivskih vin '92 (19,23 točke). Modra frankinja, letnik 1990, je s 17,8 točke prejela srebrno medaljo, cviček trgategv 1991 pa je dobil 16,43 točke in z njimi diplomu.

Seveda predstavljajo v tekmovalnem delu višek predvsem vrhunska in predikatna vina s poreklom. Terjajo ubrano skupinsko delo, ki se začne v vinogradu, že ob spomladanski rezi, z izborom primerne lege in tal, iz katerih bi lahko dobili ustrezno kakovost. Odbrane trte strokovnjaki spremljajo celo leto, nadzorujejo naravne pogoje... V leskovski kleti so nam priznali, da je vsaj 30 % zaslug pri medalji v rokah vinogradnikov, saj če pride do napake pri njih, se kletarji lahko postavijo tudi na glavo, pa bo vse zaman. Nagrajena pozna trgategv – izbor je rasla na pobočjih Srečiča na dveh in pol hektarjih. Polovica teh nasadov je bila starih preko 25 let, ostala polovica pa štiri leta. Z vse te površine so lani 10. decembra (bil je lep sončen dan pri nič stopinjah Celzija) obrali in iztisnili 800 litrov mošta, ki je po končanem vretju in šolanju pristal kot vrhunsko predikatno vino v 2.200 stekleničkah po 0,375 litra.

Na dan našega obiska v leskovski vinski kleti je tja prispelo tudi sporočilo, da so štirje vzorci, ki so jih letos poslali v Ljubljano (cviček '91, modra frankinja '91, laški rizling '91 in laški rizling, pozna trgategv – izbor) prejeli znak slovenske kakovosti "SQ", ki mu sicer marsikdo oporeka veljavo in uporabno vrednost, a zanesljivo ni nikogar, ki se ga ne bi razveseli na svojem izdelku. Znak "SQ" so leskovski vinarji prejeli že lani za svoj cviček in modro frankinjo, a takrat še niso bila dodelana pravila o njegovi uporabi v propagandne in tržne namene. Res pa je, da sta bili to prvi slovenski vini, ki sta prejeli omenjeni znak.

Po etiki in pravilih vinarstva sprejema na vseh prireditvah priznanja hišni enolog. To delo opravlja v Leskovcu inž. Zdravko Mastnak. Ob zadnjem obisku ministra za kmetijstvo, mag. Protnerja, se je naporen delovnik zaključil s pozno večerjo in čisto na koncu je domače "barve" zastopal kar gostitelj, direktor leskovske kleti, inž. Darko Marjetič (levo). Mimogrede povejmo, da smo izbrskali, da se je inž. Marjetič proslavil kot enkratni degustator vin, ki se zlepa ni zmotil pri oceni. Od nekdanjega kolega, vodilnega mariborskega vinarja, mag. Protnerja, je prejel čestitke za uspeh svoje ekipe pri pridelavi izbora pozne trgategv, ki v teh krajih ni običajna, saj ji tudi naravni pogoji niso najbolj naklonjeni. O ministri oceni lanskega izbora pozne trgategv laškega rizlinga pa naj govori zahteva: "Gospodje, tole vino se pije stoje!"

Takile "okrasni šopki" vzorčnih steklenic so kot paša za oči nastavljeni po prostorih vinske kleti v leskovskem gradu. V ospredju so seveda predikatna vina, mali steklenici, nosilki odlikovanj, in pozna trgategv laškega rizlinga v buteljki. Enkratna vina za izborne obiskovalce. Sicer pa leskovska klet gradi strategijo svojega razvoja in poslovnega napredka na cvičku ("tistem s sodi"), s katerim se je že proslavila. Svoj letošnji uspeh so predstavili javnosti na svetovni razstavi cvetja (11. do 13. septembra) v Mozirskem gaju – pri stojnici kostanjeviške restavracije Žolnir.

Po trgatvi se je pričelo obdobje hladnega vremena in kletarji so se morali kar potruditi pri fermentaciji mošta. Ta je fermentiral v posebnih posodah in v posebnem šotoru, v katerem so lahko temperaturo dvignili za toliko, da je kemični proces sploh bil mogoč. Tak mošt ima veliko sladkorja, ki terja burno vretje, medtem ko je v interesu kletarjev počasno, umirjeno vretje, ki ga lahko nadzirajo in v pravem trenutku prekinajo. Fermentacijo prekinajo s t. i. filtracijo cross flow, revolucionarno novostjo v tehnologiji, ki z enim posegom nadomesti klasičen način kletarjenja. Ob resnično pravem času prekinjena fermentacija pa daje najugodnejše razmerje med neprevretem sladkorjem, alkoholom, kislinami in bukeji. To pa je pogoj za harmonijo vina.

Naš sogovornik, tehnični vodja PE Vinogradništvo – kleti, inž. Janko Bosteale, ves čas poudarja, da gre za usklajeno skupinsko delo, za sodelovanje, brez katerega ni uspeha. Prizna tudi, da so že lani po trgatvi ob ugotavljanju razmerja med zlahtnim in nezaželenim botritisom ugotovili, da je zlahti v prednosti in da bi lahko s skrbnim strokovnim delom dosegli dober uspeh.

Med razgovorom o kakovostnih vinih smo se nujno ustavili tudi pri cvičku, ki se mu je doslej delala krivica, čeprav je edino avtohtono slovensko vino in bi mu bilo treba zagotoviti tako nekdanjo kakovost kot cenovno veljavo in tržno znamko. Natančno bo treba opredeliti območja (gre za dolensko-bizeljsko-posávsko vinorodno pogorje), kjer raste grozdje, primerno za pridelavo cvička, in jih z zakonom zaščititi. Žal pa je cviček le namizno vino z geografskim poreklom, ki na sejamskih ocenjevanjih pač ne more poseči v sam vrh. Zato klet za promocijo svoje strokovnosti in kakovosti potrebuje tudi določeno količino vrhunskih in predikatnih vin, ki lahko tekmujejo s konkurenti. Tega so se mladi strokovnjaki pred leti lotili in rezultati njihovega dela so sedaj vidni.

Pozanimali smo se tudi o letošnji trgatvi in škodi, ki jo je vinogradom prizadejala suša. Inž. Bosteale pravi, da je škodo dokaj težko oceniti – ponekod je skoraj ni ali je znosna, drugod pa se trsni nasadi dobesedno sušijo. Zato povprečno škodo ocenjuje na 30–40 % in pravi, da se bo suša najbolj poznala pri teži pridelka, saj dežja ni bilo ravno v avgustu, ko bi se morale jagode debeliti. V tem času se je tudi bistveno zmanjšal odstotek kislin v grozdju, kar bo pri določenih sortah povzročalo dodatne težave pri kletarjenju.

Po spremljanju dozorevanja vinogradov dolenskega, bizeljskega in sremiškega vinorodnega okoliša ocenjujejo, da je grozdje še v dokaj dobrem stanju, zato ne predvidevajo predčasnih trgatav razen v vinogradih, ki so dejansko pretrpeli večjo škodo ob poletni suši. Agrokombinatova služba bo v sodelovanju s kmetijskim inštitutom biotehnične fakultete v nasadih še naprej spremljala zdravstveno stanje in dozorevanje grozdja ter na podlagi teh podatkov določila rok trgatve posameznih sort. Devetega septembra so dovolili pričetek trganja portugalke (rana rdeča sorta) ter od belih sort šentlovenke in rizvanca.

Na območju občine Krško se je pasja kuga prejšnja leta pojavljala le v posameznih primerih, letos pa se je izredno močno razširila in je ponekod dobila dimenzije prave epidemije. Ponekod je zbolela ali poginila več kot polovica psov. Mnoge obolele živali dajo lastniki ustreliti, tako da je število verjetno še večje.

V javni veterinarski službi se trudimo reševati paciente, kolikor je le mogoče. Če se zdravljenje začne kmalu po pojavu prvih znakov bolezni, je možnost ozdravitve precejšnja. Če pa se z obiskom pri veterinarju odlašajo, so možnosti za uspeh zelo majhne. **Na veterinarski postaji v Brestanici smo uredili posebno ordinacijo za male živali, veterinar pa poskrbi zanje vsak delovnik med 7. in 9. uro.** Ta vam bo tudi svetoval pri ostalih problemih, ki jih imate s svojimi ljubljenci.

Zaradi kritičnega stanja ob razširjenosti pasje kuge **načrtujemo tudi množično cepljenje psov** po siceršnjih cepilnih mestih (kot ob cepljenjih proti steklini). S tem bi pocenili storitev in dosegli večjo učinkovitost. Obvestila v zvezi z akcijo bodo pravočasno izobešena na javnih mestih.

Naj odgovorimo le še na pogosto vprašanje lastnikov: **pasja kuga se ne prenaša na druge domače živali in tudi človeku ni nevarna!**

■ Veterinarska postaja Brestanica
Pripravnik Tomaž Cigler, dipl. vet.

Pasja kuga

V naseljih pride včasih do številnejšega pogina psov. Ob takih primerih se med ljudmi razširijo (običajno neutemeljene) govorice, da nekdo pse zastruplja. Psi res lahko kažejo znake, podobne tistim pri nekaterih zastrupitvah: drisko, neješčnost, živčne simptome... Takšne znake pa lahko povzroča tudi virus pasje kuge, ki je v Sloveniji precej razširjen. Poleg tega pogosto opazimo tudi prekomerno poroženje blazin na nogah in smrčku. Po tem so tej bolezni tudi dali ime "bolezen trdih šap" (hardpad disease). Virus se širi z aerosolom, vanj pa pride z izločki bolnih živali. Obolevajo mladi in stari psi. Psi srednje starosti so odpornejši.

Bolezen se začne s povišano temperaturo, ki traja 1–3 dni, nato pade na normalo in se čez nekaj dni ponovno dvigne. Takrat traja teden in več. Vnete so tudi očesne veznice in lastnik veterinarju skoraj vedno pove, da že nekaj časa opazuje gnojen izcedek iz oči (zaspančke), včasih pa tudi iz nosu. Če zbolí pes za živčno obliko kuge, lahko vidimo več znakov na zadnjih nogah, ki se nato širijo naprej. Zato lastniki opisujejo, da njihovega psa zanaša v zadnjem koncu. Pes ima lahko napade, ki so zelo podobni božjastnim, zelo je vznemirjen, seka z zobmi, močno se slini, iz gobca mu gre bela pena, vse telo pa stresajo močni krči. Lahko se pojavi tudi nenadna vznesenost. Pes lahko brezciljno teka, nekontrolirano urinira in blati.

Pri posamezni živali se lahko pojavi le kakšen od teh znakov, lahko pa se med potekom bolezni razvijejo prav vsi. Bolezen traja od nekaj dni do nekaj mesecev, po navidezni ozdravitvi ponovno izbruhne... Pasja kuga po prebolitvi pogosto pušča posledice in pes lahko od časa do časa trza z nogo, glavo... Razen z živčno sliko se bolezen kaže tudi kot pljučnica ali pa kot vnetje želodeca in črevesja (kot bruhanje ali še pogostejše kot driska).

Učinkovita preventiva je cepljenje. Že breje psice cepimo v drugi polovici brejosti. Tako so preko mleživa mladiči odporni ves čas sesanja. Po odstavitvi, pri starosti 6–9 tednov, pa jih cepimo. Ponovno jih cepimo pri starosti 12–14 tednov, nato pa vsako leto.

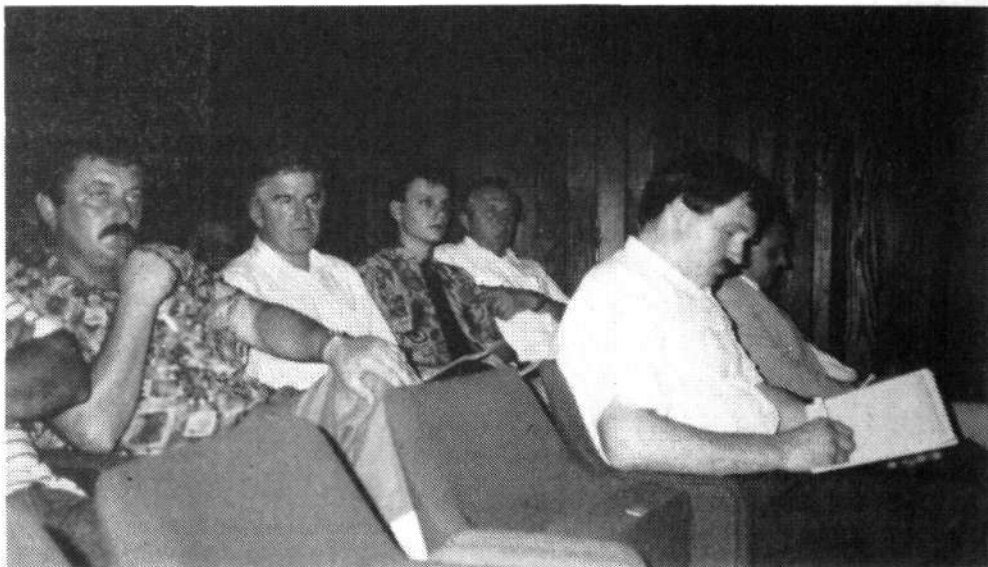
(Foto: Črt Čargo)

Ponovitve referendumov ne bo

Initiativni odbor za ustanovitev kmečke zadruga Krško je avgusta še dvakrat sklical zbor delavcev in kmetov kooperantov bivše TOK. Sklep o ponovnem razpisu referendumov, sprejet v začetku avgusta, je bil razveljavljen, saj je bilo po pritožbi Agrokombinata ugotovljeno, da je bil ta zbor nesklepčen. Drugega zbora, 30. avgusta, se je udeležilo 201 od okoli 470 kooperantov in le 5 predstavnikov delavcev in o ponovitvi glasovanja spet ni bilo mogoče sklepati. Takrat je tudi že bilo jasno, da ne bo mogoče izpeljati prenosa celotne lastnine bivše TOK na bodočo splošno zadrugo Krško, saj je bil rok omejen; po Zakonu o zadrugah je bilo referendum o transformaciji lastnine treba opraviti do 26. septembra.

Ker sklepa o ponovitvi referendumov ni bilo, je bil preostanek zborovanja na zadnjo avgustovsko nedeljo pretežno namenjen iskanju krivcev za neuspeh junijskega glasovanja. Bolj krivcev, manj pa vzrokov. Predstavniki iniciativnega odbora so zlasti vodstvu Agrokombinata očitali, da je vodilo "politiko nasprotovanja" transformaciji lastnine, in opozarjali na obljubo, ki jo je Agrokombinat dal kmetom ob reorganizaciji podjetja leta 1989, češ da bo na referendumu po sprejetju združne zakonodaje Agrokombinat omogočil ustanovitev kmečke zadruga, če le ne bodo kooperanti že takrat, torej leta 1989, vztrajali pri ustanovitvi zadruga, ampak ohranili celovitost podjetja. Agrokombinat je torej "kriv", ker ni izpolnil svoje obljube.

V nasprotju s tem so predstavniki Agrokombinata zatrjevali, da so svoj del obveznosti izpolnili: v polnem številu so prišli na junijski zbor in na njem skupaj s kmeti sprejeli sklep o izvedbi referendumov. Tega so se tudi udeležili v zadostnem številu, a na strani kmetov je zmanjkalo 18 glasov v prid transformaciji lastnine in ustanovitvi zadruga. Sploh pa so delavci menili, da je bil referendum po zakonu njihova enkratna obveznost in ne stalna naloga, to so izpolnili in ravno zato so na zadnji zbor poslali le svoje predstavnike. Vzroke za to, da med delavci ni bilo bolj številnega interesa za ustanovi-

Gosta na zboru kmetov in delavcev, predsednik Slovenske ljudske stranke Slovenije Marjan Podobnik in predsednik Združne zveze Slovenije Leo Frelih (v drugi vrsti, drugi in tretji z desne), sta bila presenečena in razočarana, ker je prišlo do takšnih zapletov. Menila sta, da je to velika škoda za kmetijstvo in kmetijske proizvodnje.

tev zadruga, naj bi iniciativni odbor poiskal tudi pri sebi. Znano je, so povedali predstavniki delavcev, kakšna vprašanja so delavci postavljali in kakšne odgovore so dobili. Tudi očitkov na račun izvedbe referendumov delavci nočejo sprejeti, saj je bilo v volilnih telesih dve tretjini kmetov in le tretjina delavcev.

Splošne kmečke zadruga, ki bi temeljila na celotni lastnini bivše Temeljne organizacije kooperan-

tov (in še določenem dodatnem delu Agrokombinatove lastnine ter bivše združne lastnine), torej ne bo. V času do drugega avgustovskega zbora sta bili namreč že ustanovljeni dve specializirani kmečki zadrugi, dve novi sta tudi že v pripravi. Zato so udeleženci zbora sklenili, da se ponovno srečajo in se sami dogovorijo o ustanovitvi splošne zadruga, nato začno pogajati o svojem deležu bivše združne lastnine.

Glavni trenutni "rezultat" aktivnosti za ustanovitev kmečke zadruga Krško je veliko nezaupanje med zasebnimi in družbenimi kmetijskimi proizvajalci v občini Krško, ki je škodljivo tudi zato, ker ovira organiziran nastopa kmetijstva občine nasproti republiki. Zato je edino smotno, kot se je na zboru izrazil tudi predsednik IS SO Krško, čim prej narediti, kar je pravno možno, da se pride do cilja. Ta pa je, da se od kmetijske proizvodnje tudi ustrezno živi.

Ivan Kozole: "TOK-a ne bo dedovala ena zadruga, KER NASTAJAJO PANOŽNE ZADRUGE"

"V času, odkar je bil Zakon o zadrugah sprejet, smo si prizadevali, da bi v skladu z njim zadeve v občini Krško uredili. Žal nam to ni uspelo. Reči moram, da se s tistim, kar sporoča iniciativni odbor za ustanovitev kmečke zadruga, ne strinjamo, pač pa smo izredno zainteresirani, da te stvari rešimo na miren, produktiven način, ki bo v interesu kmetijstva občine Krško. Zato smo tudi predlagali na izbiri tri možne rešitve, ki pa niso

bile sprejete," predstavlja ing. Ivan Kozole, direktor krškega Agrokombinata, svojo plat zgodbe o ustanavljanju kmečkih zadruga v Krškem.

Po prvem predlogu naj bi se celoten Agrokombinat preoblikoval v kmetijsko zadrugo. V prvi fazi iniciativni odbor tega predloga ni sprejel, ker so bili njegovi člani prepričani, da se bo njihov vpliv v podjetju porazgubil. Kozole zagotavlja, da ne bi ničesar izgubili, saj bi morali ce-

lotno reč organizirati po Zakonu o zadrugah, kar pa pomeni, da bi oni (zunanjji člani, ustanovitelji) imeli pri odločanju vsaj enak vpliv, če že ne večine. Rešitev s prvotno predvidenimi štirimi glasovi bi v tistem trenutku odpadla, ko bi iz organiziranosti podjetja prešli na organiziranost zadruga.

Po drugi možnosti, ki jo je predlagal Agrokombinat, naj bi po skupnem dogovoru izločili tisti del premoženja, ki je lahko

opravičljivo in dokazljivo zadržano. To smo ponudili, mislim, da predlog ni bil slab, končna rešitev pa bi morala biti stvar pogajanj, vendar tudi ta predlog ni bil sprejet, ker ni bilo interesa.

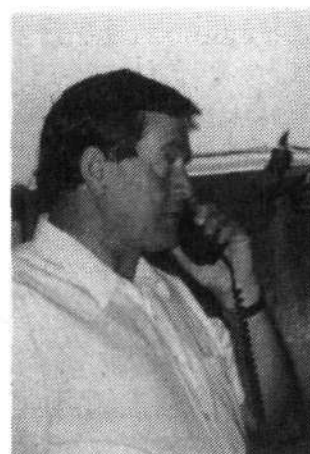
Zadnje možno rešitev, ponovno izjasnjevanje delavcev nekdanjega TOK-a po 73. členu, je narekoval zakon. To izjasnjevanje smo organizirali skupaj, sodelovali smo pri vsem operativnem, strokovnem, tehničnem in ostalem delu z našo pravno službo, a končni rezultat je bil tak, da

se delavci niso odločili za preoblikovanje nekdanje TOK v drugo.

Po opravljeni nalogi, ki jo je narekoval zakon, so v Agrokombinatu iskali naslednjo rešitev, saj je bilo jasno, da podjetje v dosedanjih oblikah ni moglo več obstati. Skupščina podjetja je sprejela pobudo za preoblikovanje iz d.o.o. v delniško družbo ter za spremembo imena. Po posvetovanjih s strokovnjaki in opravljenih analizah se je sam od sebe ponujal sklep, da se je Agrokom-

binat tako razvil, da omogoča organizacijo združništva po dejavnostih. V občini imamo štiri pomembne kmetijske dejavnosti, zato so se odločili za ustanovitev štirih zadrug in dve sta že pričeli delovati. To sta Vinogradniška zadruga Kostanjevica s sedežem v leskovski kleti in Prašičerejska zadruga Krško, ki se bo navezovala na farmo v Pristavi.

Ing. Ivan Kozole: "Ukinili bomo PE Zadruga, ostajajo pa v Agrokombinatu še enote vinogradništvo, farma, klavnica, trgovina in storitve."

Vinogradniška zadruga

Združevala bo vse vinogardnike občine Krško, ki bodo imeli skupne poslovne, strokovne in organizacijske interese. Pobudo je dalo 18 vinogradnikov, na ustanovni zbor jih je prišlo 110, za članstvo pa se jih je oddalo 58 in vsi so registrirani kot ustanovni člani. Vložni kapital vsakega izmed njih je bil protivrednost 200 DEM, posameznik lahko plača več deležev in na podlagi njih tudi sodeluje pri delitvi dobička, nima pa zaradi tega več glasov. Upravni odbor je strokovni službi Agrokombinata naročil izdelavo programa dela (usmeritev) za letos in za prihodnje leto. Interes za to zadrugo je bil, po besedah Ivana Kozoleta, precejšen in do sredine septembra je bilo podpisanih pogodb za oddajo letošnjega pridelka v vrednosti preko 200.000 milijonov. Upravni odbor je tudi povabil vinogardnike v zadrugo, članstvo ni zaprto, vstopi lahko vsak, ki izpolnjuje določene pogoje. To pomeni, da mora biti star najmanj 18 let, se ukvarjati z vinogradništvom in biti lastnik. Tega pogoja seveda ne morejo dosledno upoštevati, saj je na naših kmetijah taka mentaliteta, da starejši grunta zlepa ne dajo iz rok, zato se zadovoljujejo že z dejstvom, da je njihov član potencialni naslednik. Član zadruga mora skleniti tudi pogodbo o oddaji najmanj 1.000 kilogramov grozdja in plačati protivrednost 200 DEM članarine.

Za razliko od ustanovnih članov lahko ostali plačajo ob podpisu pristopne izjave le 100 DEM, ostalo pa do konca leta.

Ta vsota se jim lahko obračuna tudi pri oddaji grozdja. Pravice ustanovnih in ostalih članov so enake, na naslednjem obnem zboru (verjetno ob prelomu leta) pa bodo tudi sklicali občni zbor in sestavili nov upravni odbor. Predsednik vinogradniške zadruga je Jože Gabrič z Rake. Vsakega novega člana mora sprejeti upravni odbor in tudi izključiti ga lahko, če ne izpolnjuje zahtevkov, samo to telo.

Tudi Agrokombinat je eden izmed ustanovnih članov Zadruga, vplačal je en delež (200 DEM) in ima tudi en glas. Zadruga je samostojna pravna oseba s svojimi organi upravljanja in svojim žiro računom, njenega denarja ne obrača Agrokombinat, pač pa sama gospodari z njim. Ves odkup pridelkov gre preko zadruga. Odnos med Agrokombinatom, kletjo in zadrugo bo temeljil izključno na pogodbi, tako kot velja za vse poslovne partnerje. Zadruga pa bo, po zakonu, zahtevala od podjetja prenos deleža lastnine (zato sprememba v DD!) in dobila bo pravico do razpolaganja s 45 % upravljalških delnic Kleti. Zasebniki, člani zadruga, ohranjajo svojo lastnino, jamčijo pa s svojim desetkratnim deležem. Od zadruga dobijo strokovne usluge, nabavlja jim repromaterial (ki se na koncu obračuna) in zagotavlja odkup pridelkov. Povečanje oddaje pridelka se uredi s popraviljem pogodbe, o tem odločata upravni odbor in njegov predsednik, ki je hkrati predsednik zadruga, mora pa biti eden izmed kmetov!

Prašičerejska zadruga

Na vsem našem območju je bilo doslej skupno 50 prašičerejcev. Za pristopne izjave (200 DEM pologa) se jih je oddalo 16. Upravni odbor je celo sklenil, da sedaj ne bo silil k povečanju članstva, saj to vleče za seboj potrebo po precejšnjih vložkih. Rast zadruga bo morala biti organska, sami si bodo morali zagotoviti postopno povečanje števila pitancev. Najprej bi radi prvim šestnajstim zagotovili polne

zmogljivosti, nato pa bodo širili članstvo v skladu z zmogljivostmi.

Po Kozoletovih besedah je dejstvo, da ni uspeha, če za neko organizacijo ne stojijo stroka in materialne možnosti. Zato se jim je zgodilo, da prašičereja celotne posavske in dolenske regije ni zaživila. Celotna Krčani, ki so pri tem prišli najdlje, so, namesto da bi napredovali, pričeli padati. Glavni vzrok ali krivec je bilo to,

Foto: Črt Čargo

V okolici Podbočja že obstaja živinorejska zadruga, v kateri je deset izključno zasebnih velikih kmetov. So pa dovolj močni, da samo iz njihovih hlevov pride 10 % vsega v občini oddanega mleka. Naslednjih deset živinorejcev pa je že imelo iniciativni sestanek in predlagali so sklic zho-

ra živinorejcev, na katerem bi ustanovili živinorejsko zadrugo. Načelo sodelovanja bo enako kot pri prvih dveh zadrugah: pod tržnimi pogoji bodo zadrugam zagotavljali strokovne storitve in ostalo, zgoraj naštetu pomoč. (Foto: Črt Čargo)

da niso imeli v lastnih rokah celotne proizvodne verige. Niso imeli nadzora nad primarnim, plemenskim delom. Zato so novo prašičerejsko zadrugo zasnovali tako, da so primarni, plemenski del, naslonili na farmo in del proizvodnje na njej prilagodili večji vzreji pujskov in plemenskih svinj. Kasneje jih bodo pitali pri zasebnih rejcih. Tako bodo ekološko razbremenili farmo in izkoristili zemljišča na kmetijah za pridelavo hrane. Interes Agrokombinata je, da čim prej ponovno prične izkoriščati 12.000 zmogljivosti, kolikor jih je že na voljo pri zasebnih rejcih. Potrebni so le manjše adaptacije, predvsem pa je treba cikluse, ki sedaj niso polni, napolniti. Ljudje namreč niso zadovoljni: če hočejo imeti dobiček, mora proizvodnja v njihovih hlevih teči nepretrgano vse leto, ne pa le v turnusu ali dveh. Za občasno proizvodnjo ljudje menda niti nimajo interesa, težko dosegajo kakovost, še težje dobiček. Cilj zadruga je redni cikel, kot ga imajo na farmah, končno (realno) število pa 20.000 prašičev. Vsi bodo last (investicija) Agrokombinata, ki bo vzgajal fazi A in B, ker bodo le tako preprečili možne spekulacije, katerih posledica je doslej bilo občasno pomanjkanje pitancev, namenjenih nadaljnji reji. Od začetka leta so opravili poizkusno proizvodnjo na petih zasebnih farmah, rezultati so bili dobri in ljudje zadovoljni, zato so v Agrokombinatu

prepričani, da so na pravi poti. Pri tem so pomembne tudi ustrezne in pravočasne veterinarske storitve, ki ne smejo biti predrage in morajo med drugim tudi pravočasno izločiti pitance, ki ne ustrezajo normam pričakovane prirasti.

Cene repromaterialov ter krmil morajo biti enake tako za pitance na farmi kot pri zasebnikih in nič drugače ni pri vinogradniških repromaterialih. Lahko pa rejci jemljejo manj krme pri zadrugi in delno uporabljajo svojo. Vsekakor je cilj zadruga, da čim več krme pridelajo rejci na domačem področju. Skušajo celo doseči postavitev sušilnice ob silosih v Brežicah, kjer ima kombinat 4.000 ton lastnih zmogljivosti. Ta možnost je menda dokaj izvedljiva že v prihodnjem letu (5 milijonov DEM), za posledico pa bo imela preusmeritev brežiško-krških kmetov na kolo-bar koruze, pšenice in ječmena, ki bi jih lahko shranili v teh silosih. To bi bila solidna priložnost za zaslužek tudi zaposlenim kmetovalcem.

Prašičerejska zadruga ne bo udeležena pri 45 % lastnine farme v Pristavi, ker ta farma ni na seznamu, objavljenem v republiškem zakonu. Njen delež se bo nanašal na klavnico, sedanjo ali pa novo, le da bo v tem primeru razmerje lastnine določal vložen kapital. Ob ustanovitvi živinorejske zadruga se bo ta delež pri lastnini še razdelil.

Ribiči o čistih rečnih vodah:

Čista Sava – kdaj?

Če beležimo trideset večjih pomorov rib na leto, to ne pomeni samo manjšega staleža rib, ampak je to dokaz, da imamo hudo umazane, strupene vode povsod okrog sebe

Ribiški dom v Mačkovcih je bil v poletnih dneh (25. julija) prizorišče, Ribiška družina Brestanica-Krško pa gostitelj republiškega posvetovanja o onesnaženosti naših rek. Posvetovanja se je udeležilo nekaj strokovnjakov, ki se s temi rečmi ukvarjajo poklicno, predstavniki Ribiške zveze Slovenije in posavskih ribiških družin, izvršnega sveta ter krajevne skupnosti Brestanica.

Udeleženci so svoje srečanje pričeli z nizanjem problemov, ki

se začenjajo v nezadostni ali nedorečeni zakonodaji, ki ureja izpuščanje odpadnih voda v reko Savo. Zopet so prišli na dan vsi stari problemi, vključno z zaprtjem papirnice v Goricanah, prenehanjem odvajanja drugih strupenih odpadnih voda v reko, gradnjo verige savskih elektrarn, gradnjo čistilnih naprav... Več kot jasno je, da kljub napovedi o sprejemanju zakonov, ki bodo vse te stvari postavili na mesto, problem še vedno ne bo rešen.

Najprej bo treba določiti tistega, ki bo pooblaščen za izvajanje nadzora nad uresničevanjem zakonskih določil, in kazni ter odškodnine. Pa še vedno ne bo dovolj. Dokler industrija mora delati zato, ker imamo že itak preveč nezaposlenih, dokler tovarne že brez ekoloških ukrepov in naložb proizvajajo predrago blago, dokler... Najtežje bo začeti, ker je treba začeti odpravljati vzroke onesnaževanja.

Sava pa teče in teče, od leta

1962 je bilo po podatkih, ki jih je posredoval Maks Podlesnik, predsednik odškodninske komisije iz Radeč, opravljenih šest analiz vode, ki so terjale veliko denarja, njihovi rezultati so neznan, v tem času pa je v Savi prenehalo bivati kar deset različnih vrst rib! Minister za zdravstvo, dr. Božidar Voljč, je pokomentiral, da bi očitno vsi radi imeli čisto vodo, da pa se moramo zavedati, da bodo vode takšne, kot si jih bomo sami naredili. Evropa se v zadnjem času zelo trudi za očiščenje svojih voda, saj ugotovitve Svetovne zdravstvene organizacije kažejo, da njihova čistoča precej prispeva k čistoči okolja, to pa odločilno vpliva na človekovo zdravje. Priporočil je previdnost ribičev ob sprejemanju zakonov s področja varstva voda in okolja. Ne kaže namreč

prezreti težnji zasebnega kapitala po posegu v ribištvo in izničenju dolgoletnega prostovoljnega dela ribiških družin. Očitno so, po besedah Emila Žvegliča, predsednika RD Brestanica-Krško, eden takih znakov tudi gradnje zasebnih ribogojnic, ki nikakor ne ustrezajo predpisanim pogojem in smotrom. Po prepričanju dr. Jožeta Lokarja (RZS) delajo ribiške družine največjo napako s tem, ko iz najhujših onesnaževalcev voda delajo svoje sponzorje. Ti potem mislijo, da so si z dajanjem denarja kupili pravico do nemarnega izpuščanja nesnage in strupenih snovi v okolje in tako vsi skupaj Savo intenzivno onesnažujejo že trideset let.

Ob koncu posvetovanja so udeleženci strnili svoje misli in zahteve v "Apel slovenski javnosti in vladi Republike Slovenije" ter predstavili tekmovalce, člane slovenske reprezentance na svetovnem ribiškem prvenstvu na Irskem. V apelu terjajo ureditev zakonodaje, ki naj utrdi varstvo voda in odgovornost vseh, ki lahko na to vplivajo, poudarili, da samo ribiška organizacija s svojo

105-letno tradicijo v Sloveniji združuje 20.000 zavzetih varuhov narave. Zato upajo, da nova zakonodaja ne bo dovolila spremenjavanja kopenskih voda v zasebne rezervate. Našteli so nujne ukrepe za vrnitev Save v njeno naravno vlogo (pooblastila inšpektorjem, določitev nalog in obveznosti pri normalizaciji razmer, dograditev čistilnih sistemov, zausstavitvev izdajanja dovoljenj za polnjenje novih akumulacij z oporečno vodo iz rek...). Marsikateri izmed ukrepov bi se dal opraviti tudi brez velikih finančnih naložb, so prepričani. Odpraviti moramo prepričanje, da imajo reke neomejeno (samo)čistilno moč. Ob koncu apela je naštetih še cela vrsta vabil in ukrepov, ki se lahko nanašajo na vsakega člana naše družbe! Gre za zavest, da so viri čiste vode v Sloveniji hudo omejeni, da svoje vode hudo onesnažujemo, da z melioracijami in regulacijami rek hudo prizadevamo ali uničujemo naravne biotope in zmanjšujemo stalež rib, da nosi pri vsem tem tudi oblast (država, pravni sistem) veliko odgovornost, tako kot vsak posameznik. (Foto: Črt Čargo)

“Okolju prijazen dom“

Gospodinjstva niso nepomembni onesnaževalci okolja, njihov “delež” znaša kar 30 %. S čim vse prispevajo k temu in kako bi se dalo ta delež zmanjšati, je bilo prikazano na razstavi, ki sta jo organizirala Skupščina občine Krško in Center za graditeljstvo iz Ljubljane ob podpori republiških ministrstev za energetiko in okolje. Namenjena je bila informiranju o odpadkih, onesnaževanju voda in zraka ter o gospodarnemu ravnanju z odpadki, smotrni rabi vode in energije. Razstava, ki jo je 15. septembra odprl predsednik IS SO Krško Franc Černelič (na sliki levo), je bila v krškem kulturnem domu na ogled deset dni.

Inž. Franc Jenič:

Razstava je del našega ekološkega programa

Občinski sekretariat za razvoj, varstvo okolja, urejanje prostora in upravne zadeve je poskrbel za operativni del pri organizaciji razstave "Okolju prijazni dom". Njegov sekretar, inž. Franc Jenič, je povedal, da je razstava sestavni del ekološkega programa, ki ga je pripravil izvršni svet in sprejela skupščina.

Po tem programu sedaj izvajajo tudi druge stvari. Popisujejo cisterne, greznice na območjih pitne vode, vse izpuste iz kanalizacije. V pripravi je pogodba za sanacijski program za zrak. Letošnjo zimo so namreč opravljali meritve na več točkah in nekateri rezultati, predvsem tisti za dimne pline, vzbujajo skrb in terjajo ukrepanje. Hkrati kažejo, kje je treba najprej narediti plinifikacijo. Sanacijski program pa je potreben ravno zato, da bomo lahko konkurirali za ekološke kredite, kamor sodijo tudi krediti za plinifikacijo.

V službah sekretariata nastajata tudi kataster ekoloških onesnaževalcev; kar je bilo doslej razmetano na vseh mogočih mestih, bo zbrano na enem kraju. "V začetku smo v izvršnem svetu razmišljali, da bi lahko kaj naredili pri velikih onesnaževalcih, na primer Vidmu," pravi inž. Jenič. "Kaj hitro pa smo ugotovili, da lahko najbolje opravimo svojo vlogo pri ugotavljanju stanja, predpisih, organiziranju in izvajanju predpisov, saj nimamo dovolj velikega denarja za velike onesnaževalce."

"Navdušen sem, ker na razstavi nikjer drugje (razstava je bila že v več krajih po Sloveniji) ni bilo tolikšnega odziva domačih podjetij kot pri nas," je povedal inž. Jenič. "Ob vseh sporih, ki jih kar naenkrat pri nas tako politiziramo, je to dokaz, da se na strokovni ravni zmoremo dogovarjati. Vse prikazano pa opozarja na potrebo po tesnejšem sodelovanju izvršnega sveta s temi službami, kar naj bi prispevalo, da bi odlok o odpadkih, ki smo ga že sprejeli, začeli tudi izvajati. Razstava namreč opozarja na važna odprta vprašanja pri nas: zbiranje odpadkov na območju cele občine, sortiranje pri izvoru, organiziranost dela z odpadki in sanitarno deponijo."

Prireditelji so priporočili šolam organiziran ogled razstave in že na dan otvoritve so jo obiskali učenci iz Podbočja in Koprivnice. Razveseljivo je, da so na njej

spoznali tudi domača podjetja z ekološko naravnostjo: Videm, Ekopo, Savaprojekt, Kostak in Barles. Na Vidmovem razstavnem prostoru so si ogledali tiska-

ne izdelke na reciklažnem papirju, za katerega je Videm pred kratkim prejel mednarodno priznanje Modri angel.

Mešano podjetje Barles Senovo je eno redkih v Sloveniji, ki so se lotila odpadkov na drugačen način. Podjetje je začelo postopno uvajati selektivno zbiranje odpadkov v več slovenskih občinah, na primer v Zagorju, Jesenicah, Ribnici in drugod,

nam najbližje v sevniški občini. Po besedah direktorja Jožeta Leskovarja je odziv razveseljivo dober, okoli štiri petine prebivalstva na vključenih območjih je novost sprejelo kot dobrodošlo, kakšnih petnajst odstotkov je dvomljivcev in le neznaten odst-

tek tistih, ki so že načelno proti. Firma se je na krški razstavi predstavila z opremo (posodami) in z informativnim gradivom o pravilih za ločeno zbiranje odpadkov.

“Modri angel” odpira pot na tržišča

Inž. Jože Raušl

“Modri angel”, mednarodni znak za ekološko prijazen izdelek, ki ga podeljuje nemški inštitut RAL iz Bonna, je med prvimi prejelo podjetje Videm, in sicer za svoj pigmentirani reciklirni papir z blagovno znamko Frendi. Izdelan je 100-odstotno iz odpadnega papirja, njegova proizvodnja v Krškem pa se je začela z zagonom prenovljenega papirnega stroja 1.

Iz tega papirja so že izdelani vsi letošnji osnovnošolski učbeniki v Sloveniji, nekateri tudi v sosednji Hrvaški, knjige in revije tiskajo na njem tudi po Zahodni Evropi, iz njega izdelujejo zvez-

ke. Kot kaže, je to proizvod, s katerim si krški Videm utira pot na tržišča zahodne Evrope in z njim izpodriva brezlesne offsetne

papirje, saj je na recikliranem moč doseči boljšo kvaliteto tiska. Lepotna napaka tega papirja – manj bel je od običajnih vrst – pa mu je samo v prid, saj je tisk na taki podlagi manj kontrasten in zato oko pri branju manj trpi. Priznanje modrega angela bo pri trženju gotovo v veliko oporo in od naših ljudi iz Krškega je odvisno, ali bodo znali to priložnost izkoristiti. Po besedah inž. Jožeta Raušla, vodje enote Papir, se že intenzivno ukvarjajo z iskanjem novih tržišč.

Da si ta proizvod resnično zasluži naziv okolju prijaznega izdelka, najbolj nedvoumno potrjujejo podatki. Za proizvodnjo tega papirja ne pade nobeno drevo. Pri eni toni recikliranega papirja se prihrani (v prim. s tono brezlesnega offsetnega papirja) 4000 kWh energije in okoli

28.000 kubikov vode. Onesnaževanje voda z odplakami je manjše za 35 % in zraka za 75 %. Od leta 1976, ko je krški Videm kot prvi v nekdanji Jugoslaviji začel predelavo odpadnega papirja po postopku deinking (razčrniljenje), so v Krškem predelali že okoli 1 milijon ton odpadnega papirja.

Videm:

Banka je odprla mošnjo, na vrsti je država

Vmes pa morajo v podjetju veliko narediti sami

Ljubljanska banka, največji upnik, je do konca tega leta zamrznila vse svoje terjatve do Vidma in mu celo omogočila delno črpanje obratnega kapitala do višine 9 milijonov mark za nabavo surovin in obratovanje. Dobava lesa sicer tu in tam šepa, vendar ne povzroča večjih motenj v proizvodnji. V tovarni delajo vsi štirje papirni stroji, polno je zasedena tudi sposobnejša od obeh linij celuloze. Izvoz so s 30 % povečali na okoli 60 % celotne prodaje.

To je slika trenutnega stanja v največjem posavskem kolektivu, kakor jo je na septembrski tiskovni konferenci predstavil direktor podjetja Rolf Norman in še enkrat ponovil, da ima Videm vse možnosti, da postane dobro podjetje, za kar pa si bo treba potrpežljivo prizadevati še nekaj let.

K temu cilju so usmerjeni vsi ukrepi sanacije. Potem ko so zagotovili obratni kapital in postavili novo organizacijsko strukturo podjetja, se je ta mesec začela druga faza – realizacija nove organizacijske strukture, katere rezultat naj bi bil povečanje produktivnosti in zmanjšanje stroškov. “Glavna naloga v tej fazi je postavitev strategije za prodajo celuloze in papirja in strategije trgov, kar vse temelji na profitu. Izvoz naj bi dosegel 80 % prodaje,” je povedal direktor Norman in dodal, da so obeti dobri ravno na ključnih tržiščih – Italiji, Franciji in Nemčiji.

V novi strategiji bodo imeli posebno funkcijo t.i. kontrolorji za ključne naloge. Pomembno vlogo direktor Norman pripisuje finančnemu kontrolorju, ki naj bi bil “zaposlen” v vseh oddelkih in odkrival, na katerih točkah denar nekontrolirano odteka iz podjetja. Mož za to delo je Anders Persson in je od 1. septembra že v Krškem. Pričakujejo pa še enega iz t.i. moštva tujih svetovalcev, to je kontrolorja kvalitete.

Okoli 100 presežnih delavcev

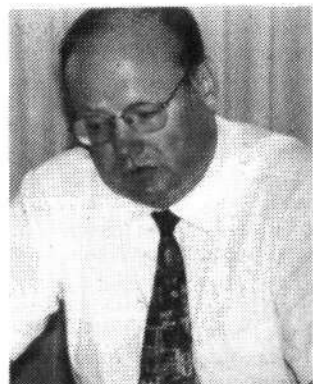
Po novi organizacijski strukturi je v Vidmu še okoli 100-110 nerazporejenih delavcev, število pa ni dokončno. Z listo presežkov je vodstvo podjetja 8. septembra seznanilo sindikat podjetja. V mesecu dni bo kadrovska služba pripravila program razreševanja presežkov. Tisti zaposleni, za katere tudi po programu ne bo možna rešitev, bodo prejeli odločbe o začasnem presežku in po preteku dvomesečnega zakonskega roka odločbe o prenehanje delovnega razmerja. To bo predvidoma v januarju 1993 in od takrat jim bo tekel šestmesečni odpovedni rok, je sporočilo vodstvo podjetja.

ki naj bi vzpostavljali postopke za zagotavljanje kakovosti, končni cilj tega dela pa je pridobitev certifikata za standard ISO 9000.

Na podlagi nove organizacijske strukture je upravni odbor sprejel tudi odločitev o nadaljnjem zmanjšanju števila zaposlenih. Ukrep naj bi privedel do optimalnega števila ljudi, kriterij za to, kdo bo ostal, pa bo uspeh posameznika na delovnem mestu.

Vodstvo podjetja nadaljuje pogovore z vlado in direktor Norman je z njo zadovoljen. Na priporočilo upravnega odbora so se prijavili na vladni natečaj za prestrukturiranje in sanacijo podjetij.

Izguba se je po besedah dir. Normana ustalila (če ne upošte-

Rolf Norman, direktor Vidma: “Na trgu dosegamo normalne cene, kvaliteta je dobra zlasti pri celulozi, pri papirju manj, vendar se da povsod doseči še boljše.”

vamo stroškov financiranja) in to je vzpodbudno, še zlasti če upoštevamo, da je v recesiji celotna industrija celuloze in papirja v Evropi. Zmanjšati je izgubo mogoče tako, “da pazimo na vse stroške, izterjamo dolgeve in izboljšamo kvaliteto tako, da bomo dosegli višjo ceno. Vse to moramo opraviti sami, v podjetju,” pravi g. Norman. “država pa naj bi ustvarila enake pogoje poslovanja, kot jih imajo konkurenti.”

Izgradnja infrastrukture:

Narejena je polovica iz letošnjega programa

Odločitev IS je bila, poleg rednega programa za tekoče leto v skladu z možnostmi uresničuje naloge iz preteklih let. Med "zaostalimi obveznostmi" zdaj ni nobene take, ki se je še ne bi lotili. Program za leto 1992 pa je po oceni inž. Franca Glinška, sekretarja sekretariata za gospodarsko infrastrukturo, doslej uresničen približno 50-odstotno, to je toliko, kolikor je bilo doslej na voljo denarja iz proračuna. Med drugim se precej pozna izpad tistega deleža, ki za izvajanje proračunskih nalog pripada iz Sklada stavbnih zemljišč, od koder pa ni moč porabiti niti dinarja, ker skupščina še ni potrdila letošnjega programa sklada.

Naloge iz prejšnjih programov

Na Raki je zaključen tisti del vodovoda, ki ga je bila dolžna financirati občina, ostanejo pa še individualni priključki do vodomero, ki jih financirajo krajani sami. Upravljalca Kostak ima nalogo, da to izvede do konca. Pri urejanju dobave vode za Gmajno v Leskovcu je prišlo do spremembe. Namesto gradnje novega rezervoarja bo narejena povezava z rezervoarjem na Trški gori in Gmajna bo dobivala vodo iz sistema Rore. Razpis za dela je že bil in izgradnja se bo začela letos. Za vodovod Čretež-Gora-Gunte je podpisana pogodba, dela se bodo začela najkasneje oktobra. Narejeni so projekti za rezervoar Libna in za Veliki Trn,

zaradi spomeniškega varstva, ki zahteva predhodne raziskave in izkopavanja, pa se bo začetek del verjetno zavlekel za kakšna dva meseca. Pri vodovodu Kostanjek je nastal zastoj, ker so se odločili, da dogradijo elemente za možnost njegove vključitve v sistem procesnega vodenja, česar pogodba o izgradnji ni vsebovala in je bilo to treba urediti naknadno. Kaže pa, da bo vodovod Kostanjek letos že začel delovati. Zaključena je druga faza vodovoda Rore in iz njega je že možna dobava vode v sistem krškega vodovoda.

Kanalizacija Senovo je v bistvu dokončana, manjka še nekaj individualnih priključkov na glavni

Nadaljevanje na str. 14

PRIDITE V KRIŽMANOVO HIŠO VSI TI-

sti, ki mislite, da nam morate po tej številki Našega glasa kaj povedati – potihem, skozi stisnjene zobe, na glas, z rokami, nogami ali kakorkoli že. Čisto zares se bomo z INDOK centrom v dveh ali treh tednih preselili v nove prostore v preurejeni hiši na CKŽ 23. Pisarna bo na podstrešju, telefonsko številko pa bomo skušali na vsak način ohraniti isto (0608/21-868).

IZ VLADNIH DOKUMENTOV... ...NA NAŠE MIZE

Razdeljeni krediti za kmetovalce – Izvršni svet je sklenil, da bo razdelitev kreditnih sredstev v letu 92 za investicije v zasebnem kmetijstvu taka, kot jo je pripravila komisija za kmetijstvo pri Občinskem sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in veterino. Izvršni svet je določil naslednje pogoje za najem kredita. Izvršni svet bo z jemalci posojil sklenil pogodbo, moratorij bo trajal 2 leti, za pa kredite naj veljajo enaki pogoji, kot so določeni za demografsko ogrožena območja. Posojila v višini 150.000 do največ 400.000 SIT so razdelili osemnajstim prosilcem in njihova skupna vrednost je 5.120.000 SIT. Zaradi premajhne količine sredstev, namenjene kreditiranju razvoja zasebnega kmetijstva, posojil niso mogli dodeliti trinajstim prosilcem. K predlogu razdelitve sredstev je komisija dodala tudi opozorilo, da programov, ki niso usklajeni z družbenim planom občine Krško, ni možno kreditirati. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Namakalne naprave – O škodi, ki jo je letošnja suša prizadejala našemu območju smo v tej številki Našega glasa že pisali. O vsaj problematiki je razpravljala tudi izvršni svet. Zato dodajmo samo še enega izmed njegovih sklepov, ki morda še ni bil poudarjen: "V naših programih se je potrebno zavzemati za namakalne naprave - individualne ali pa skupinske. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

En poslovni prostor na CKŽ 23 je še prost – Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo je na razpisno licitacijo za najem treh poslovnih prostorov dobil le skromen odziv. Kot edini dražitelj se je prijavila le Maja Šušterič in prostor tudi dobila. Naknadno je za najem poslovnega prostora zaprosila še Mirjana Fink in tudi njeni prošnji je izvršni svet ugodil. Tako ostaja prost le še en poslovni prostor na podstrešju obnovljene Križmanove hiše. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Dovolj prostorov tudi na Bohoričevi – Izvršni svet je na predlog sekretariata za gospodarsko infrastrukturo obravnaval predlog za oddajo in najem poslovnih prostorov v objektu Bohoričeva B 5. Javna licitacija na podlagi objavljenega natečaja, za 5 poslovnih prostorov, je bila 5.8.1992. Po končani razpravi o vseh je izvršni svet sklenil, da lokal št.1 dodeli Trgovskemu in proizvodnemu podjetju Mušnica e.o.o. iz Velikega Mraševa, kot edinemu ponudniku, lokal št. 5, kot edinemu zainteresiranemu, dodeli Ivanu Galiču iz Brežic, za opravljanje zlatarske dejavnosti, lokal št. 3 pa dodeli podjetju Oprema design d.o.o. Krško, za opravljanje kataloške prodaje pohištva. Za vse ostale poslovne prostore pa je potrebno objaviti, pred dokončanjem objekta, ponoven razpis. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Letos denarja samo za Zdravstveno postajo Senovo – Na predlog sekretariata za gospodarsko infrastrukturo je izvršni svet obravnaval predlog dopolnitev plana vzdrževanja družbenih objektov (osnovne šole, zavodi) -vzdrževalna dela na Zdravstvenem domu Krško, Zdravstveni postaji Senovo in Zdravstveni postaji Kostanjevica. Člani izvršnega sveta so sklenili, da odobrijo sredstva (v višini 185.000 SIT) za vzdrževalna dela na Zdravstveni postaji Senovo. Ostale potrebe bodo prenesli v program za naslednje leto. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Rekonstrukcije cest razdeljene – Dela na rekonstrukciji ceste Veliki Kamen – Stare – Gaj se oddajo podjetju GIM iz Novega mesta. To je krški izvršni svet sklenil na podlagi predloga, ki ga je izdelala ustreza komisija pri občinskem sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo. Dela na rekonstrukciji ceste Bočje – Dol bodo oddali podjetju KOSTAK Krško. Ob tem so člani občinskega izvršnega sveta sklenili tudi, da naj sekretariat za gospodarsko infrastrukturo v bodočih ponudbah poizve tudi po načinu dobave materiala, sekretariat za razvoj, urejanje prostorov, varstvo okolja in upravne zadeve pa, da prouči problematiko kamnolomov. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Sanacija plazov – Ob obravnavi plazov na Velikem Kamnu je izvršni svet sklenil, da, iz sredstev rezerv proračuna, pokrije stroške strojnih ur in sicer 78.015,00 SIT M-Agrokombinatu Krško za sanacijo plazov pri Kuneju in 79.789,70 SIT Pionirju Krško za sanacijo plazov pri Goletovih. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Voda v koč na bohorju bo – Izvršni svet je odobril Planinskemu društvu Bohor Senovo finančno pomoč 200.000 SIT za rekonstrukcijo vodovodne instalacije od zajetja do planinske koč na Bohorju. Znesek bodo izplačali v dveh delih. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Pomoč ob požaru – Na podlagi vloge za finančno pomoč, ki jo je izvršnemu svetu poslala gospa Marjeta Čerňič z Rake in priporočila M-Agrokombinata, ji je vlada dodelila 100.000,00 SIT za sanacijo gospodarskega poslopja, ki ga je zajel požar. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Pionirju delo v Koprivnici – Na podlagi predlogov komisije za izbor izvajalca pri dokončanju vrtca v Koprivnici je izvršni svet sklenil selo zaupati GIP PIONIR NOVO MESTO kot najugodnejšemu ponudniku. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Strokovno literaturo na en kup – Vso strokovno in ostalo literaturo, ki jo imajo upravni organi, naj oddajo v uporabo Valvasorjevi knjižnici Krško. O vseh knjigah, ki bodo tako oddane, morajo upravni organi voditi evidenco. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Finance Kulturnega doma – Franc Černelič je bil na sestanku v Kulturnem domu Krško in je z njegovo vsebino seznanil člane izvršnega sveta. Povedal je, da je finančno stanje v krškem Kulturnem domu porazno. Do konca leta predvidevajo ogromne izgube. Pripraviti morajo analizo, iz katere bo razvidno, kakšni so dejanski stroški, kakšni so stroški prireditev itd. Krajevna skupnost, lastnik Kulturnega doma, pa mora svoj predlog pripraviti za sejo skupščine, ki bo morala povedati, v kolikšni meri je skupnost pripravljeni sofinancirati določene aktivnosti v tej ustanovi. (23. redna seja izvršnega sveta, 17.8.1992)

Valvasorjeva obletnica – Kot najugodnejšega ponudnika za izdelavo projektne dokumentacije Valvasorjeve hiše v Krškem je krški izvršni svet izbral "Savaprojekt" Krško. Postavili so le pogoj, da naj bo glavni in odgovorni projektant dipl. arh. Fedor Špacapan. Plačilni pogoji morajo biti enaki, kot jih je ponudilo Art.A Design iz Ljubljane. (24. redna seja IS, 17. 9. 92)

Pomoč socialno ogroženi družini – Izvršni svet je, v skladu s predhodnim sklepom, sprejel 4. maja letos (o pokrivanju stroškov pri pridobivanju lokacijskih in gradbenih dokumentov za socialno ogrožene občane) potrdil predlog Sekretariata za razvoj in urejanje prostora. Proračun bo plačal stroške (cca 62.800 SIT) prošleu, Martinčič Antonu iz Leskovca. (24. redna seja IS, 17. 9. 92)

Pomoč pri izdaji knjige – Društvu izgnancev Slovenije v Ljubljani je krški izvršni svet namenil denarni prispevek za izdajo Zbornika izgnancev, v višini 50.000 SIT. (24. redna seja IS, 17. 9. 92)

Gradbene cene in vrednosti hiš – Povprečna gradbena cena za m² stanovanjske površine na dan 31.12.1991 znaša 35.233,00 SIT. Odstotek od poprečne gradbene cene za določitev koristi za stavbno zemljišče v letu 1991 znaša:

- za ureditveno območje naselja tipa E (Krško) - 1,1 % (387,60 SIT/m²)
- za ureditveno območje naselja tipa D (Leskovec pri Krškem, Brestanica, Senovo, Kostanjevica) - 0,9 % (317,00 SIT/m²)
- za ureditveno območje naselij tipa C 2 (Raka, Podbočje, Koprivnica) - 0,8 % (281,80 SIT/m²)
- za ureditveno območje naselij tipa C 1 (Veliki Podlog, Drnovo, Zdole, Veliki Trn, Dolenja vas, Senuše, Gora, Rožno, Gorenji Leskovec, Brezje, Črneča vas) - 0,7 % (246,70 SIT/m²)
- za ureditvena območja vseh ostalih naselij - 0,6 % (211,00 SIT/m²).

Stroški za komunalno urejanje zemljišča znašajo 15 % od poprečne gradbene cene (5.285,00 SIT/m²) od tega za:

- individualno komunalno potrošnjo: 40 % (2.114,00 SIT/m²)
- kolektivno komunalno potrošnjo: 60 % (3.171,80 SIT/m²)

Korist za stavbno zemljišče, izračunana na način iz prejšnjih členov tega sklepa, se med letom valorizira v skladu z indeksi za obračun razlik v ceni gradbenih storitev splošnega združenja gradbeništva in IGM Slovenije za "ostalo nizko gradnjo". Korist za objekte se revalorizira v skladu z indeksi prej navedenega združenja za ustrezno vrsto gradnje (stanovanjska gradnja, industrijska gradnja, ostala visoka gradnja, gradnja mostov in ostalih objektov).

Ta sklep velja kot pripomoček za izračun vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj ter drugih nepremičnin po pravilniku o enotni metodologiji za izračun prometne vrednosti le-teh in za izračun sorazmernega dela stroškov priprave in opremljanja stavbnega zemljišča in začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS. (24. redna seja IS, 17. 9. 92)

ZARADI NAPELJEVANJA TOPLOVODNIH CEVI med kineto in obnovljeno Križmanovo hišo na CKŽ 23 bo treba ceste prekopati. Zaradi tega bo del CKŽ zaprt za ves promet. Urejen bo promet, avtobusi bodo začasno obračali na Hočevarjevem trgu. Prosimo voznike, da upoštevajo navodila, označena na cestno – prometni signalizaciji!

Nad. s strani 13

kojektor. Za čistilno napravo Brestanica so izdelani projekti. Problem je pri izboru najugodnejšega ponudnika, ker je treba je oceniti tako tehnologijo kot izvajalca. Analiza, ki jo je občina naročila pri skupini SEPO, služi za izhodišče, zdaj so na vrsti razgovori z vsemi ponudniki, ki jih je okoli 10. Najboljšo rešitev pa bo težko najti, saj ne obstaja splošno pravilo, katera tehnologija je za določene razmere najugodnejša.

Po zaostalem cestne programu so pravkar preplastili ceste v brestaniškem Trgu. Rekonstrukcija regionalne ceste Brestanica-Senovo bi se ravno tako že morala izvajati, če se ne bi tako zapletalo z odkupom zemljišč. Tako pa še vedno potekajo usklajevanja med lastniki zemljišč, projektantom in Republiško upravo za ceste kot investitorjem. Problem tukaj povečujejo tudi druge neresene stvari, ki niso stvar te ceste. Cesta je letos ostala v renomi-

ranem republiškem proračunu, RUC je zagotovila, da se loti rekonstrukcija letos, če pa ne bodo rešeni problemi z zemljišči, potem letos ceste ne bo. Kasneje se lahko zgodi, da iz programa izpademo in bo potem težko spet priti vanj.

Šibki točki PTT omrežja sta predvsem omrežje Krško in južni del občine, ki je izredno slabo pokrit. Področje, ki ga pokriva centrala Kostanjevica, ima 7 priključkov na 100 prebivalcev, medtem ko jih ima občina okoli 30. Hudo se je zataknilo pri izgradnji optičnega kabla Krško-Kostanjevica, ki naj bi se financirala z republiškim denarjem. KS v brežiški občini so namreč pripravljene dati soglasje za položitev tega kabla po svojih zemljiščih le, če bi se izgradila vsa krajevna omrežja. PTT Novo mesto verjetno res tega denarja nima in se še zmeraj drži principa, da krajin gradijo krajevna omrežja, občina in PTT pa medkrajev-

na in glavne ter končne centrale. Ker PTT Novo mesto ne more dobiti gradbenega dovoljenja za celo traso potezi, združeno PTT podjetje pa ne pristane na delno gradbeno dovoljenje, ni videti možnosti, da bi bila kabelska povezava Kostanjevica-Krško letos zgrajena. Za centralo v Kostanjevici pa je že nabavljena oprema, prostori so pripravljeni, pridobljeno je gradbeno dovoljenje za montažo nove centrale, ki bo omogočala 900 priključkov. Raka je za telefonsko centralo dobila 5 milijonov kot vložek za demografsko ogroženo območje in izplačilo tega denarja je odprto.

Gradnja telovadnice pri OŠ Brestanica napreduje in bo letos dokončana.

Program 1992

Kot že rečeno, je uresničen približno do polovice, pogodb pa je po besedah sekretarja Glinška podpisanih še več, vendar so dela v zastoju, ker ima proračun velike likvidnostne težave, saj niti republika svojega dela ne nakazuje tekoče.

Med deli, ki so v teku, so raziskave pitne vode. Na najbolj deficitarnem območju pitne vode, to je v Kostanjevici, bo narejena nova vrtina, ki naj bi pokazala, ali so zaloge pitne vode pod Gorjanci zadostne. Dosedanje tega še niso potrdile. Polovico te naloge financira republika, pogodba je podpisana in bo v kratkem realizirana. Projekti za vodovoda Podbočje-Šutna-Dobra in Žabjek I so narejeni, izvedba se bo začela jeseni.

Zagotovljeni program - vzdrževanje lokalnih in komunalnih cest, cestna signalizacija, javna razsvetljava, vzdrževanje parkov, elektrifikacija gospodinjstev - teče, kot je bil zastavljen. Letos je bilo elektrificirano eno socialno ogroženo gospodinjstvo, v načrtu je še eno. Presoja je pokazala, da semaforizacija križišča pri Nakupovalnem centru ni potrebna. Še enkrat pa bo narejena presoja za križišče CKŽ in Leskovške ceste, ki je bolj kritično.

Za program vlaganj v komunalne, lokalne in krajevne ceste je bila že julija podpisana pogodba o financiranju po natečaju za dobavo in polaganje asfalta v vsej občini. Zaradi ugodnih cen je sekretariat sklenil pogodbo s Cestnim podjetjem za vse asfaltiranje iz programa 1992, pomanjak

nje denarja pa je krivo, da se to izvaja zelo počasi.

Prosotri za telefonsko centralo v Podbočju se gradijo, digitalni sistem zanje pa še ni nabavljen. Za Krško potekajo dogovori o dobavi kabla na podlagi kompenzacij.

Za investicijsko vzdrževanje javnih objektov je sicer denarja malo, vendar je v večini so programi realizirani. Vrtec v Koprivnici bi letos tudi moral biti dokončan, saj je izvajalec pristal na to da dobi polovico denarja, ki ga občina letos nima, šele prihodnje leto.

Nekaj denarja je občina pridbila kot sovlaganja, nekaj na natečajih. Okoli 17 milijonov za demografsko ogrožena območja je šlo za izgradnjo ene transformatorske postaje, PTT krajevnega omrežja na Raki in ceste Karlče-Kostanjevica. Denar se deli po ključu in na višino ni mogoče vplivati. Cestno podjetje je pridobilo še sredstva za izgradnjo dveh mostov na Bohorju, dogovarja se še za enega.

Za plinifikacijo je bil izdelan idejni projekt za prvo fazo in preinvesticijski program. Občina se poteguje za sredstva, ki jih dajejo ministrstvo za energetiko in ministrstvo za varstvo okolja in Petrol. Več kot toliko pa letos ne bo narejeno, ker do sedaj ni bil sprejet program Sklada stavbnih zemljišč, od koder naj bi šel večji del denarja za plinifikacijo, in tako bomo zamudili štirimesečni rok za izdelavo projekta za izvedbo in pridobitev gradbenega dovoljenja.

Denar, kolikor ga je bilo rezerviranega za informacijski sistem, v tem primeru KATV, je že porabljen.

Za mrliške vežice pridobivajo dokumentacijo, razpisana je izdelava dokumentacije za pokopališče Brestanica.

"Ničesar, kar ni omenjeno v programu, letos ne izvajamo," pravi sekretar Glinšek. "Ljudje pa dnevno prihajajo s problemi, ki so zunaj tega, in če gre, na primer, za neprevozne ceste, skušamo pomagati, vendar nam proračun kaj dosti ne dovoljuje. Dodatnih sredstev se pa ne da dobiti nobenih. Mostovi, ki so zdaj v delu, niso v občinskem programu in tudi ves denar zanje je izključno iz republike. To so sredstva za sanacijo cest in mostov po poplavih in ves denar za ta namen je bil porabljen v občini Krško."

Kabelsko distribucijski sistem: Vzdrževalnina ostaja nespremenjena

Po dveh neuspešnih sklicih Skupščine Kabelskega distribucijskega sistema Krško se je 21. septembra sestal njegov upravni odbor.

Razprava o podatkih poslovanju KDS je pokazala, da ima sistem finančne težave. Kljub temu so člani odbora in nadzornega odbora po obravnavi sprejeli realizacijo finančnega poslovanja v obdobju od januarja do avgusta 1992. Realizacija poslovanja v tem obdobju kaže negativni predznak, zaradi nekaterih nepredvidenih, vendar objektivno nujnih vzdrževalnih stroškov (dodatna ojačevalna postaja Fuba in TV aparat na sprejemni postaji Sremič), zato je upravni odbor sklenil, da je potrebno s vsemi predvidenimi posodobitvami programa počakati, oz. nabaviti opremo le v okviru finančnih možnosti.

Vzdrževalnina KDS v obdobju oktober - december 1992 ostane, po sklepu upravnega odbora, nespremenjena, in sicer 200,00 SIT. Bo pa treba ponovno sklicati sejo upravnega odbora in se na njej pomeniti o nadaljnjem vzdrževanju. Ob koncu septembra namreč poteče pogodba s sedanjim izvajalcem vzdrževanja KDS.

Udeleženci sestanka so se pogovarjali tudi o problematiki nadaljnje izgradnje KaTV. Za podlago so imeli pripravljeno obsežno gradivo. Vid Budna, predsednik skupščine KDS pa je člane seznanil s tem, da Sklad stavbnih zemljišč SO Krško njihove zahteve po vključitvi nadaljevanja izgradnje KaTV v letošnji program Sklada ni sprejel. Po razpravi so člani sklenili, da je začeto akcijo izgradnje vendarle treba nadaljevati. Vsa gradiva prizadetih strank, ki prihajajo sedaj na Upravni odbor, mora obravnavati tudi Svet KS Krško, zato mu je treba, če Gradbeni odbor ne deluje, te pritožbe pisno tudi posredovati.

■ Zapisal
Anton Pieterski

Za "dolenjko" naj bo vsaj dokumentacija

Sestanka o avtocesti Ljubljana-Obrežje sta se 14. septembra v Škocjanu poleg predstavnikov občin Novo mesto, Trebnje in Brežice udeležila tudi predsednik izvršnega sveta in sekretar za urejanje prostora občine Krško. Ocenili so, da je ob velikem poudarjanju pomena gradnje ceste madžarska meja-obala jugovzhodni del Slovenije zastavljen, kar se jim zdi zelo kratkovidno in se seveda s tem ne strinjajo.

Sprejet je bil dogovor, da vsak po svoje za aktualizacijo potrebe po gradnji ceste na tem koncu nekaj naredijo poslanci omenjenih občin v republiški skupščini, predsedniki skupščin in izvršnih svetov. Vsi ti naj bi sestavljali tudi nekakšno delovno skupino, ki bi jo dopolnili še s predstavniki ustreznih ministrstev, in ta skupina naj bi poskrbela, da bi se nehala ponavljati stara zgodba: kadar je denar, ni dokumentacije, kadar ni denarja za gradnjo, se niti dokumentacija ne dela. Rezultat te akcije naj bi torej bila dokumentacija, ki bi čakala pripravljena, ko bo na voljo denar za gradnjo.

Na podlagi 6. in 7. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja obrti in zasebnega podjetništva v občini Krško (Ur. list RS, št. 3/91) je izvršni svet skupščine občine Krško na svoji seji dne 17. 9. 1992 sprejel sklep, da objavi

R A Z P I S

ZA DODELITEV POSOJIL ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA OBRTI IN ZASEBNEGA PODJETNIŠTVA V OBČINI KRŠKO

Vsebina in pogoji razpisa

1) Skupni znesek razpisanih sredstev za posojilo po tem razpisu znaša 22.000.000 SIT za dolgoročna posojila.

2) Posojila se dodeljujejo za naslednje namene:

- nakup, graditev, prenovu in adaptacijo prostorov v stanovanjskih in drugih objektih, namenjenih za poslovno dejavnost,
- nakup nove opreme in generalno obnovo obstoječe opreme za proizvodnjo,
- uvajanje sodobnih tehnologij.

3) Za posojilo lahko zaprosijo:

- samostojni obrtniki, ki opravljajo redno dejavnost,
- podjetja v zasebni lasti,
- občani, ki so pri pristojnem občinskem upravnem organu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oziroma na pristojnem sodišču prigrasitev za vpis v sodni register in izpolnjujejo pogoje za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja.

Sedež obratovalnice oziroma podjetja in poslovni prostori morajo biti na območju občine Krško.

4) Posojila se prednostno dodeljujejo:

- dejavnostim, ki odpirajo nova delovna mesta;
- dejavnostim, ki uvajajo sodobno tehnologijo;
- dejavnostim, ki so deficitarne in zagotavljajo boljše oskrbo storitvenih dejavnosti in osnovne preskrbe občanov v posameznih krajevnih skupnostih, kjer navedene dejavnosti niso ustanovljene. Te dejavnosti so: čevljarstvo, čiščenje talnih oblog (tepihov), frizerstvo, finomehanika, krojaštvo, kovaštvo, mehanika koles, pečarstvo, popravilo gospodinskih strojev, popravilo kmetijskih strojev, peka kruha in peciva, predelava kmetijskih pridelkov, tesarstvo, proizvodnja in prodaja čebelnih pridelkov;
- dejavnostim, ki se ustanavljajo na demografsko ogroženih območjih občine Krško (Ur. list RS, št. 6/91).

5) Doba vračanja dolgoročnih posojil je od enega do štirih let, vključno z moratorijem.

Enoletni moratorij glavnice po odobritvi posojila velja za 1. in 3. alineo 2. točke tega razpisa, s tem da se obresti obračunavajo od začetka izdaje kredita in plačujejo vsak mesec. Po preteku moratorija se obroki odplačujejo ob koncu vsakega trimesečja.

6) Višina obrestne mere bo znašala 2 % ob tem, da se glavnica veže na tolarско protivrednost DEM po srednjem tečaju Banke Slovenije.

7) Rok za vložitev vlog za dodelitev posojil je 20 dni po dnevu objave tega razpisa v občinskem glasilu Naš glas, to je do 16. oktobra 1992.

Vloge za posojilo s potrebnimi prilogami vložijo zainteresirani na naslov: SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO, Sekretariat za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve, Krško, Cesta krških žrtev 14 (informacije na telefon 0608/22-771, int. 293, ali soba št. 212). Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali.

8) Vloga za posojilo mora vsebovati: ime, priimek oziroma oznako imena - firme in naslov obratovalnice oziroma podjetja, opis in predračunsko vrednost investicije ter višino zaprošenega zneska za posojilo.

9) Vlogi morajo zainteresirani priložiti še naslednjo dokumentacijo:

a) poslovni načrt;

b) potrdilo o vpisu obrtne delavnice v register oziroma sklep o vpisu podjetja v sodni register ali potrdilo, da je občan pri pristojnem občinskem upravnem organu vložil zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oziroma na pristojnem sodišču prigrasitev za vpis v sodni register ter izpolnjuje pogoje za ustanovitev obrtne delavnice oziroma podjetja;

c) dokazila o namenu posojila:

- pri nakupu poslovnih prostorov kupoprodajno pogodbo, overjeno na sodišču,

- pri gradnji, prenosi ali adaptaciji poslovnih prostorov gradbeno dovoljenje oziroma prigrasitev del in predračun, zemljiškoknjižni izpis, izjavo lastnika oziroma upravljalca poslovnih prostorov, da dovoli nameravana dela, in najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila,

- pri nakupu opreme in nadomestnih delov za generalno popravilo: predračun ali račun in kupoprodajno pogodbo,

- pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pisno garancijo izvajalca generalnega popravila, s katero ta zagotavlja življenjsko dobo opreme,

- pri nakupu opreme za prenos dosežkov raziskovalnih del v proizvodnjo: račun ali predračun in potrdilo pristojnega organa o verifikaciji inovacije;

d) pisno izjavo ustanoviteljev podjetja, da bo odgovorna oseba sklenila delovno razmerje v tem podjetju najkasneje v šestih mesecih od zagotovitve posojila - v primerih, ko odgovorna oseba še ni v delovnem razmerju v tem podjetju;

e) pregled virov za finančno pokritje celotne investicije: navesti predračunsko vrednost investicije in virov, iz katerih se bo financirala investicija;

f) dokazilo o kreditni sposobnosti prosilca, ki se praviloma pridobi pri upravi za družbene prihodke oziroma pri banki.

10) Izvršni svet skupščine občine Krško bo sprejel sklep o dodelitvi posojil najkasneje v 30 dneh po dnevu poteka roka za vložitev vlog. Sklep o dodelitvi posojila bo posredovan prosilec najkasneje v osmih dneh po sprejemu.

11) Če posojiljemalec ne izpolni katerekoli obveznosti iz posojilne pogodbe, mora takoj vrniti posojilo oziroma neodplačani del posojila z obrestmi po najvišji bančni obrestni meri za naložbe za tekoče poslovanje, povečani za 50 %, oziroma po zamudni obrestni meri, če je ta višja od prej opredeljene obrestne mere.

Številka: 7-403-139/92

Datum: 17. 09. 1992

■ Predsednik izvršnega sveta:
Franc ČERNELIČ

Suša odkrila "spominke" iz vojn

V zadnjem času se precej pogoste prijave občanov o najdenih neeksploziranih ubojnih sredstvih. V Krki in Savi so letošnje poletje odkrili mine, saj je nivo rek zaradi suše tako upadel, da so postale vidne, našli pa so jih večinoma otroci. Pokazalo se je, da so ti predmeti iz zadnjih dveh vojn. Pirotehnik Občinskega štaba za civilno zaščito Stjepan Romarič je imel zato v juliju in avgustu polne roke dela. Na mestu najdbe je uničil 128 kilogramov eksploziva, preostalega pa so odpeljali v zavarovano skladišče.

Ker so najpogostejši najditelji tovrstnih sredstev otroci, ni odveč opozoriti starše, naj seznanijo otroke, da se takšnih neznanih predmetov ne smejo dotikati. O najdbi je treba takoj obvestiti ali center za obveščanje (985) ali policijsko postajo.

Posojila za podjetnike Letos bolj stabilni pogoji

Z lanskoletnim razpisom posojil za podjetnike niso bili vsi najbolj zadovoljni, saj sta posojila hudo prizadeli visoka obrestna mera in inflacija. Ob soglasju obrtne zbornice so se zato odločili, da se stvari letos lotijo drugače. Hoteli so ustanoviti sklad za malo gospodarstvo, v katerem bi o posojilih odločal upravni odbor, pa skupščina ni sprejela odloka o ustanovitvi sklada. Pojavile so se tudi nove pobude strank za tak program, ki jih je bilo treba pretehtati. To pa so po besedah inž. Franca Jeniča glavni razlogi, da je do objave razpisa prišlo šele septembra.

Letošnje pogoje razpisa je pripravila delovna skupina, ki ima dva člana iz obrtne zbornice, dva iz gospodarske zbornice, dva iz izvršnega sveta in še enega "zunanjega" člana, vodi pa jo Stanislav Čuber kot podpredsednik izvršnega sveta. Skupina se je med drugim odločila,

da se del denarja za podjetništvo nameni posebej za izobraževanje in za to bo objavljen poseben razpis. Za teh 22 milijonov, ki so danes že razpisani, pa velja povedati, da so za razliko od lani obresti vezane na devizno klavzulo plus 2 % in da višina posojila v razpisu ni omejena. Komisija bo sama razporedila prosilce po pravilniku oziroma kriterijih, ki so ostali v veljavi, in predlog dala v dokončno odločitev izvršnemu svetu.

V fondu za podjetništvo sodelujeta banka in zavarovalnica, ki sta dali vsaka po 3 milijone tolarjev po pogojih R plus 20, to je 6 indeksnih točk nižje od običajnih 26. Razlika med to ceno in ceno za posojilo-jemalce bo pokrita iz proračuna.

Kolikšno tveganje predstavlja takšno posojilo? Inž. Franc Jenič ocenjuje: "Mislim, da je letošnja finančna situacija bolj trdna, bolj jasna in je tveganje manjše kot lani, ko so obresti zrasle od 65 %, ko smo posojila razpisali, na 850 % ob zaključku. To je bilo tolikšno breme, da smo šli v tisto obliko razbremenitve velikega R v času moratorija, zaradi katere so potem nekateri menili, da smo kršili pogoje razpisa. Zato se je tudi komisija letos odločila za devizno klavzulo, čeprav po tem, kar se dogaja sedaj, vidimo, da niti ta ni stoodstotna, vendar je v praksi bolj sprejemljiva."

Informativni razpis za oddajo poslovnih prostorov v najem v Kostanjevici

Razvoj podjetništva je ena od strateških usmeritev občinske vlade, žal pa nam tu velike omejitve postavljajo realne možnosti. Te še zdaleč niso take, kot bi si vsi skupaj želeli, zato pa bi morali tisto, kar vendarle imamo na voljo, toliko boljše izkoristiti.

Občina med drugim razpolaga tudi z objektom bivše "Kuntaričeve hiše" na Kambičevem trgu v Kostanjevici. Ker je objekt že načel zob časa, smo za njegovo obnovo v proračunu zagotovili nekaj sredstev. Da pa bi res služil poslovni dejavnosti, predvsem tisti, ki je za tak kraj, kot je Kostanjevica, potrebna, smo se odločili, da preko tega preliminarne razpisa poiščemo vse zainteresirane podjetnike in tiste, ki to nameravajo postati, da nas informirajo o svoji (bodoči) dejavnosti in o morebitni vključitvi te dejavnosti v omenjeni objekt. Stavbo bomo obnovili in predvidevamo, da bo vselitev možna v drugi polovici leta 1993.

Opis objekta

Objekt stoji, kot že rečeno, v strogem središču Kostanjevice – na otoku, na Kambičevem trgu zraven pošte in nasproti trgovine Preskrbe, to pa je idealno mesto za ureditev poslovnih prostorov. Hiša je bila zgrajena leta 1878, njena zasnova je tipično podeželska in bo verjetno taka morala tudi ostati. V notranjosti pa se nam z adaptacijskimi deli ponuja več variant pridobitve poslovnih prostorov:

PRITLIČJE – varianta 1

1. Poslovni prostor A
lokal 37,1 m²
pisarna 8,6 m²
sanitarije 4,0 m²
z garderobo

2. Poslovni prostor B
lokal 37,9 m²
pisarna 9,1 m²
garderoba 1,9 m²
sanitarije 3,6 m²

PRITLIČJE – varianta 2

1. Lokal 1
vetrolov 5,4 m²
lokal 66,9 m²
sanitarije (gosti) 11,2 m²
predprostor 2,3 m²
pisarna 9,2 m²
sanitarije (zaposleni) 4,7 m²

Naša želja je, da bi se v teh poslovnih prostorih odvijala mirna poslovna oziroma storitvena dejavnost, izključena pa je možnost opravljanja storitvenih dejavnosti, ki vplivajo na okolje (hrup, smrad, vibracije ipd.)

V ostalih etažah, prvem nadstropju in eventualno mansardi, pa predvidevamo ureditev stanovanj.

Svoje programske predloge pošljite na naslov: **Skupščina občine Krško, Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo, Cesta krških žrtev 14, Krško, do 15. oktobra 1992.**

Poročilo o delovanju NE Krško JULIJ IN AVGUST 1992

NE Krško je bila po nekaj manj kot trimesečnem remontu ponovno sinhronizirana z omrežjem v četrtek, 23. julija 1992. Po opravljenih testiranjih pri posameznih stopnjah moči je NEK od četrta, 30. julija 1992, zaradi hidrometeoroloških razmer obratovala s 86-odstotno močjo.

Julija je elektrarna proizvedla 57.392 MWh (neto) električne energije. Maksimalni prirastek temperature reke Save zaradi delovanja elektrarne je bil 2,68 stopinje in povprečni 0,51 stopinje. Tekočinski izpusti so bili v zakonsko dovoljenih mejah, delež tritija v njih je dosegel 0,8 % od dovoljene doze in delež ostalih dopustnih radionuklidov 0,13 %. Koncentracija radioaktivnosti zaradi plinskih emisij na razdalji 500 m od elektrarne je bila v dovoljenih mejah za zrak, delež od letno dovoljene doze (50 mikroSv) je znašal 0,001 %. Julija so uskladiščili 114 novih sodov srednje radioaktivnih odpadkov, skupno število sodov je konec meseca znašalo 8.677.

Avgusta je elektrarna dosegla 100-odstotno razpoložljivost in 69,97-odstotno izkoriščenost. Proizvodnja je znašala 322.771 MWh električne energije. Temperatura Save se je dvignila za največ 3 stopinje, v povprečju je dosegala 2,82 stopinje Celzija. Radioaktivnost v tekočinskih in plinskih izpustih je bila v zakonsko predpisanih mejah. V tekočinskih izpustih je delež tritija znašal 0,3 % in delež ostalih dopustnih radionuklidov 0,1 % dopustne letne doze. Koncentracija radioaktivnosti v plinskih izpustih je dosegla 0,0016 % letno dovoljene doze. Na novo so v omenjenem mesecu uskladiščili 27 sodov srednje radioaktivnih odpadkov. Vseh sodov z odpadki je bilo konec avgusta 8704.

Prometne packe

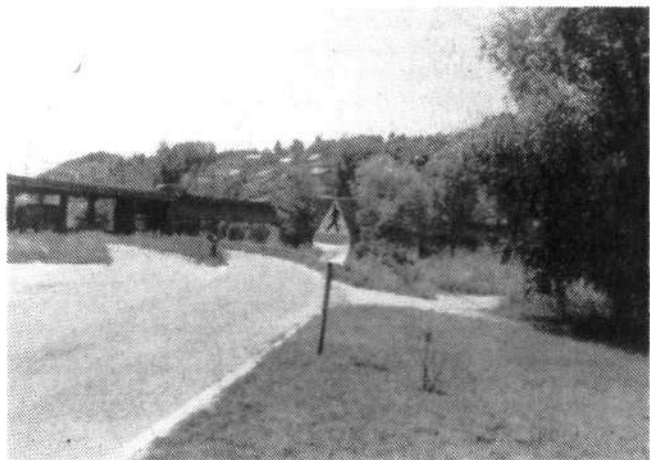

KRIŽIŠČE CESTE 4. JULIJA IN ZDOLSKE

(iz smeri Elektrodistribucije Krško): Znak za križišče s prednostno cesto pomanjkljivo obvešča udeležence v cestnem prometu, saj s te strani ni mogoče ugotoviti, kako poteka prednostna cesta. Zato pogosto prihaja do zmede, nevarnih srečanj in nesreč. Nujno bi bilo uresničiti že načrtovano semaforizacijo križišča. Na isti drog, na katerem je znak za križišče s prednostno cesto, je treba pritrditi znak za obvestilo (III-5) o poteku prednostne ceste.

IZ SMERI BREG PROTI LESKOVCU: Pod znakom "križišče s prednostno cesto" je pritrdjena dopolnilna tabla, ki ponazarja dolžino ceste (IV-1), ki pa tukaj označuje razdaljo do križišča, pred katerim je potrebno ustaviti.

Pleskanje brežiškega mostu: Lepa fasada, umazana vsebina

V poznojulijskem popoldnevu je stari brežiški most čez Savo in Krko, некоč drugi najdaljši most pri nas, dobival svojo novo barvo. Zaradi obnavljanja je most že zelo dolgo zaprt za promet in pešce. Morda bi bilo boljše tako, da bi celo domačini sploh ne mogli blizu. Česar ne vidiš, pravijo, ne boli. Mi smo videli tistega popoldneva, kako delavci Rajka Rostoharja iz Breg pri Leskovcu barvajo most in veselili smo se novega, prijetnega videza mostu, ki ga imamo radi. Všeč nam je izbrana barva, vendar nam tedaj na misel ni prišlo, kaj bodo storili delavci po končanem barvanju s kantami od barv. Hladnokrvno in očitno brez kančka slabe vesti so zmetali kante z ostanki barv drugo za drugo v Krko. Nerazumen in nerazumljiv je bil na moje zgražanje njihov izgovor, da so jim že otroci zmetali pokrove v Krko. Torej naj bi odrasle pleskarje navedli k dejanju otroci. Sicer pa so delavci dejali, da so poslali "dol" malo municije. Najbolj razburjeni od njih se je hudoval, "kdo" sploh sem in da tudi če bom o tem pisala, tega sploh ne bo bral. Pleskarjevi znanci, ki to berejo, naj pa kljub temu vedo, v čem je dika Rostoharjevih pleskarjev.

■ Ivana Počkar, Brežice

PREBIVALCEM KRAJEVNE SKUPNO-

sti Mrtvice je prekipelo. Sami so si zgradili (investirali) pot, po kateri se vozijo z Viher proti svojim poljem, sedaj pa se tu in tam kar na lepem promet po tej (zasebni) cesti poveča do neznosnosti. Težki tovornjaki vozijo pesek (v bližnjo asfaltno bazo), vozišče razpada, nihče pa o teh (očitno) skrivnostnih prevozih ne ve nič natančnega. Tudi dokumenti, ki naj bi dovoljevali kakršne koli zemeljske posege v to območje so, po prepričanju okoliških prebivalcev hudo nezgovorni in pri njih ne zbujajo hudega zaupanja.

Zato so se odločili, da stvari vzamejo v svoje roke. Blokiral so vozišče in od tega jih niso mogli odvrniti niti policisti. Promet je ustavljen, okoličani so dosegli tudi to, da "je nekdo obvestil novinarja" (mene) in potožili so mi o neznosnem hrupu, uničeni cesti, počeni fasadi ...

CESTA PROTI JEDRSKI ELEKTRARNI

Krško, nasproti mehanične delavnice Babič. Znak stoji tukaj brez vsakega smisla in potrebe, saj ni označenega prehoda za pešce. Hkrati pa prehoda tukaj ni mogoče zarisati, ker poteka cestišče ob zelenici, po kateri hoja ni dovoljena. Predlagamo, da se znak prestavi k enemu izmed številnih prehodov za pešce, ki sicer niso označeni, bi pa to bilo nujno za varnejši promet.

■ (I. P.)

"PRI SOSEDU JE VEDNO BOLJŠE!"

Komunalni nadzornik nadzira, kako izvajajo **Odlok o komunalnem nadzorstvu v občini Brežice**

V občini Brežice je od novembra 1991 v veljavi **Odlok o komunalnem nadzorstvu**, skrb za uresničevanje njegovih določil pa naložena komunalnemu nadzorniku, gospodu Mladenu Arnšku (na sliki). Njegovo delovno mesto je v občinskem sekretariatu za urejanje prostora in varstvo okolja, sicer pa ga zlahka srečate tudi na cesti, tržnici in še kje. Kaj počne? Preverja, ali njegovi someščani in ostali uporabniki javnih površin dosledno spoštujejo določila omenjenega odloka, ki zapoveduje celo vrsto reči.

Pristojnosti komunalnega nadzornika določajo predpisi občinske skupščine s področja urejanja cestnega prometa, javnega reda in miru ter urejanja okolja. V pol leta, odkar gospod Arnšek opravlja svoje delo, se je uspel spopasti z raznoraznimi relikti človeške iznajdljivosti in nemarnosti, kakršni so npr. ladja – delavnica na prostem, zapuščena avtomobilska trupla (na fotografiji) in neurejene žive meje, ki ogrožajo varnost udeležencev v cestnem prometu. Preganja in kaznuje tudi voznike, ki parkirajo svoje avtomobile na nedovoljenih mestih. Naj nihče ne pomisli, da je nadzornikovo delo zaman! V dokaz objavljamo eno od mnogih fotografij solidno pristrženih živih meja.

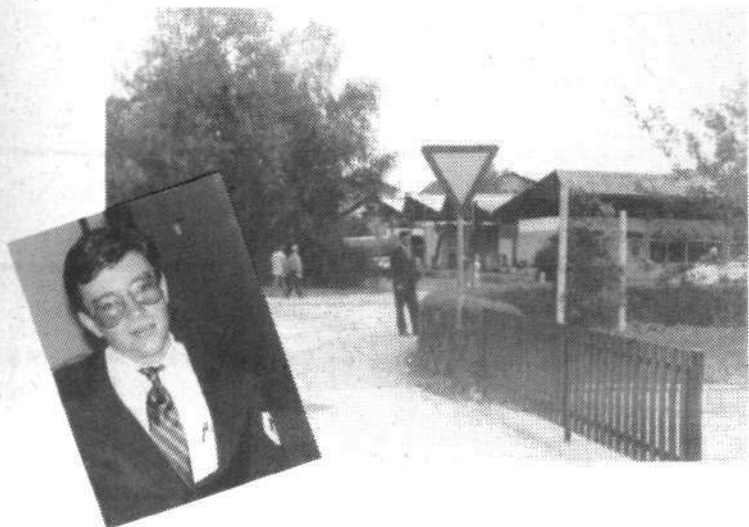
Pooblastila občinskega komunalnega nadzornika so enako resna in imajo za kršilce določil enake materialne posledice, kakor če jih pri prekršku zaloti policist. Ob sobotah nadzornik skrbi za izvajanje tržnega reda na brežiški tržnici, zato ima proste ponedeljke. O tem, koliko vozniki zlorabljajo njegovo ponedeljkovo odsotnost, podatkov nimamo, sicer pa gospod Arnšek v svojem poročilu o dosedanjem delu piše, da je največ pozornosti namenil prekrškom v zvezi z določili o parkiranju (izrekel je 79 mandatnih kazni), izdal 7 odločb zoper lastnike opuščanih osebnih avtomobilov brez registracije in izrekel 8 pisnih ter 15 ustnih opominov zaradi previsokih živih meja. Na brežiški tržnici se je spopadel z nekaterimi problemi, ki so jih doslej občinski organi, inšpektorji in policisti zaradi obilice drugega dela predvsem odlagali.

Pa še sladkorček iz Odloka o komunalnem nadzorstvu v občini Brežice. V 8. členu je zapisano: "Z denarno kaznijo 2.500 do 5.000 SIT se kaznuje za prekršek posameznik in odgovorna oseba pravne osebe, z denarno kaznijo 3.000 do 30.000 SIT pa pravna oseba ali posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če prepreči ali ovira komunalnemu nadzorniku izvrševanje nadzora." Na zdravje!

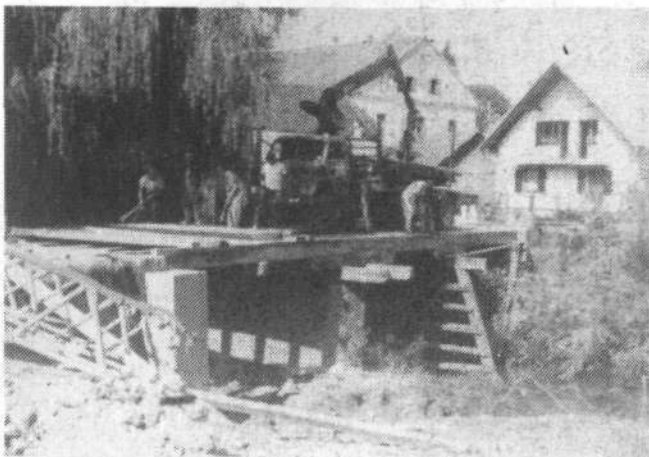

TALE POSNETEK NI NASTAL V BREŽICAH,

to je več kot očitno. Na njem pa ni videti, da je nekaj deset metrov od tega kraja vsaj še en tako divjaško odtrgan koš za smeti – pred t. i. Preskrbino Družbeno prehrano. In kdove koliko jih je še, ki jih nismo našli. Morda se je povsem naključno zgodilo ob začetku novega šolskega leta in v času popravnih izpitov. Nikogar ne obtožujemo, saj so časi težki, travmatični in svet poln zavrtih barbarov. Kako naj potem kakršenkoli komunalni nadzornik ali policist ali kdorkoli izsledí "junaškega" storilca takega podlega dejanja?! Morda bi pomagala prijava priči – sosedov, ker: kdo si pa upa kaj reči takemu objestnežu, ko je ravno v formi? Pa tudi s prijavo bo težko kaj, saj je malokomu do tistih znamenitih razgovorov vesečekje, ki se začnejo z imenom in priimkom, končajo pa toliko da ne s številko čevlja. Formalnosti so pač nujne, ker anonimnost tudi ni kaj prida. Pa nehamo nastavlja ti hrbet obtožbam, da ščuvamo ljudi, naj špecajo drug drugega. Saj veste: začne se pri košaricah za smeti, konča pa (lahko) pri razvpitem simbolu "1984".

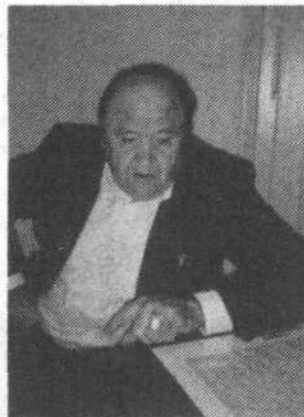
Ali je kaj trden most?

Mostu v Kostanjevici lahko podaljšata življenjsko dobo le obvoznica in nov most. Oboje je videti še zelo oddaljeno, saj menda različni strokovnjaki še kar naprej terjajo nove in nove dokumente, študije, podatke... (Foto: D. M.)

Kostanjeviški vsakdan strahov. Kostanjevica bi lahko postala biser turizma, v resnici bi lahko s ponosom nosila svoj nadimek „Dolenjske Benetke“, ne pa, da se mora sramovati. S sprostitvijo zasebne pobude bi se v to mestece postopoma naselili gostinci, zakaj ne umetniki in prodajalci kiča. Vsak ima pač svoj okus in želje. A dokler mesteca na otočku sredi Krke gnije pod zvonom raznoraznih služb, namenjenih, da ga obvarujejo razvoja, pa naj kosta kar hoče, si vsak zaželi samo tega, da bi prišel čim prej ven. Če pa bi bila obvoznica in most...

Kakšna promenade, kakšni lokalčki za zapravljanje denarja..

Franc Povše

Na območju občine Krško smo letos dobili za 280-300 metrov obnovljenih mostov. To je podatek, ki nam ga je posredoval Franc Povše, direktor krškega sektorja Cestnega podjetja Novo mesto. Gospod Povše trdi, da bodo v času med lansko junijsko vojno in letošnjim decembrom popravili skoraj vse lesene in ostale mostove ter mostičke na regionalnih in lokalnih cestah naše občine. Največ so jih popravili na območju Kostanjevice in Podbočja, kjer je pet lesenih mostov, od katerih so štirje postavljeni popolnoma na novo, eden, v Kostanjevici v trgu, pa je v celoti obnovljen.

Foto: S. Sintič

Kam greš, Kostanjevica?

Vprašanje, ki se čedalje pogosteje zastavlja med prebivalci najmanjšega in enega najstarejših slovenskih mest. Kolikor je bila zgodovina mesteca ob Krki bogata, je sedanost siromašna, o prihodnosti pa je sploh bolje, da ne razmišljamo.

Že desetletja visi nad Kostanjevico temen oblak kulturnega spomenika 1. razreda, ki bi pravzaprav glede na svoj naslov moral pomeniti velike privilegije. Vendar je resnica zelo daleč od tega. Staro mestno jedro je v teh letih zaščite Zavoda za spomeniško varstvo utrpelo škodo, ki je ne bomo mogli še zelo dolgo povsem odpraviti. V zadnjem času pa se je med prebivalci pojavilo celo vprašanje, v katerem dokumentu je zapisan "legendarni" sklep o zaščiti Kostanjevice. Zanimivo je, da odgovora do sedaj še nismo dobili tudi od zelo pristojnih ljudi.

Stare kostanjeviške hiše propadajo iz dneva v dan in če bo taka "zaščita" še nekaj časa trajala, stare Kostanjevice kmalu ne bo več.

Žalostno, da nismo v vseh teh letih mogli priti do celovitega urbanističnega načrta, ki bi kvalitetno reševal našo kulturno dediščino in ji dajal nov smisel tudi v današnjem času.

■ Milan Kuplenik

ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA JE ŽE ZDA-

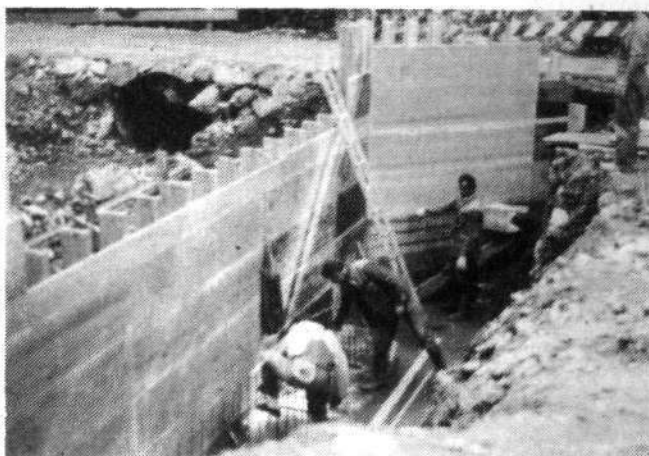
vnaj za nami..a na prehodih za pešce še vedno dežurajo mladi redarji, ki naj bi najmlajšim šolarjem omogočili varno prečkanje prometnic na poti do šole. Hvala Bogu, da so prometnike letos oblekli v nekoliko izrazitejše oznake, saj prejšnja leta ni bilo vedno preprosto uganiti, ali hoče otrok cesto prečkati ali pa za njenim robom samo dežura.

Vozniki! Sedaj je tega redarstva konec. Na srce vam polagamo tole: Čez čas bo tista začetna pozornost popustila, navadili se bomo na to, da so se otroci navadili na nas in da se nas v glavnem varujejo. Jasno je, da se živemu človeku lahko zgodi čisto vse in da se ne usede vsako jutro za volan v najboljši formi! Vseeno pa se skušajte vsaj v svojih boljših trenutkih delati, da ste na cesti kavalir, da spoštujete šibkejšo in da vam (NAM) tudi zamujene minute niso toliko pomembne kot možnost, da prizadenemo otroka, ki se je na cesti spozabil, ker je razposajen, raztresen, prestrašen, ker ima tudi on skrbi...

Na novo so narejeni leseni mostovi ob vhodu v Kostanjevico, pri gostilni Žolnir, čez potok Studeno (proti kostanjeviški osnovni šoli), pri Podbočju čez Krko, ki je s 128 metri najdaljši, na cesti proti Planini in na cesti proti Anžam. Prenovljen je kombinirani most (les, beton) na cesti proti Malencam, nov je betonski most na cesti R-363 II v naselju Zaloke, trenutno pa gradijo še dva betonska mostova na cesti Dovško-Bohor, medtem ko so že obnovili vse manjše lesene mostove. Dela na lesenih mostovih so opravljali delavci Cestnega podjetja, medtem ko so za betonska dela najeli kooperante.

"Mislim, da bomo sedaj nekaj časa imeli nekaj manj težav z doslej vedno problematičnim vzdrževanjem mostov v naši občini, veliko pa bi prispevali k njihovi trajnosti in lažjemu vzdrževanju, če bi zagotovili upoštevanje predpisov in teh objektov ne bi obremenjevali," pravi Franc Povše. Naložba v tak most je seveda velika in sredstva, ki se zanj namenijo, je treba odtegniti nekje drugje, zato je treba z mostovi gospodariti skrbno. Pri tem bi morda lahko veliko storili predvsem delavci prometne policije s preverjanjem obteženosti tovornih vozil. Nikakršen nadzor pa ne pomaga pri preobremenjenih mostovih v Kostanjevici, kjer bi bilo nujno zgraditi obvoznico in nov most. Tako bi lesena mostova lahko služila samo lokalnemu prometu in bi se njuna življenjska doba podaljšala, vzdrževanje pa pocenilo.

Vrednost vseh opravljenih del znaša okrog 50 milijonov SIT in teh sredstev seveda ni zmogla sama krška občina, pač pa je bilo treba poseči po pomoč v blagajno Republiške uprave za ceste. Ta je plačala in izdelala tudi vso potrebno dokumentacijo.

Izgradnja mostu na Srebotnem

Iz zaupnih virov smo izvedeli, da morajo biti mostovi na bohorskih cestah betonski zato, ker je v tistih krajih klima taka, da lesene konstrukcije mostov kar čez noč toliko propadejo, da od njih ne ostane čisto nič. (Foto: T. P.)

Foto: Črt Čargo

KS Brestanica

Soglasja za pokopališče so zbrana

Že okoli 1000 let staro brestaniško pokopališče pri cerkvi sv. Petra je že zdavnaj postalo premajhno, povrhu pa neprimerno zemljišče onemogoča normalne pokope. Študija, ki jo je izdelal Savaprojekt, je pokazala, da širitev na sedanji lokaciji ne bi prinesla trajnejše rešitve, zato so se Brestaničani lotili iskanja nove lokacije. Kočno so se odločili za prostor ob Lovski cesti, ki ni oddaljen, je pa odmaknjen, dopušča širitev za dolgo dobo, do tja vodi asfalt, vodovod gre mimo, le elektriko bo treba še pripeljati.

Za novo pokopališče imajo zbrana že vsa potrebna soglasja in izdelan ureditveni načrt, manjka jim le še gradbeno dovoljenje. Vendar jih čaka pred začetkom gradnje poleg ureditve vprašanja financ še pridobitev zemljišča. Manjši del tega območja so zasebne parcele, ki jih bo treba odkupiti, okoli 1 ha pa je na nekdanji samostanski posesti trapistov, ki je bila nacionalizirana. Agrokombinat je že pristal, da se bo za primerno odškodnino odrekel svojim sadovnjakom na tem zemljišču. Predstavniki krajevne skupnosti so zato odšli še na pogovor v Maribor in na tamkajšnjem škofijskem ordinariatu dobili zagotovilo, da lavantinska škofija kot prava naslednica trapistovske posesti daje vnaprejšnje soglasje, da bo to zemljo odstopila za pokopališče. "Zaradi stiske na sedanjem pokopališču se nismo mogli sprijazniti s počasnostjo pri pridobivanju soglasij. Čeprav je zdaj v veljavi moratorij na promet z nepremičninami, ki bodo predmet denacionalizacije, se nam ni zdelo narobe, da že sedaj prosimo za soglasje dejanskega lastnika. Ker tudi to zdaj imamo, ni več ovir za pridobitev gradbenega dovoljenja," je povedal predsednik KS Brestanica g. Mirko Avsenak, ki je o izidu mariborskega pogovora obvestil tudi sekretarja za urejanje prostora, g. Franca Jeniča.

Malo težje bo verjetno z denarjem. V letih 1985-1990 so v KS plačevali samoprispevek, med drugim tudi za pokopališče, in denar nakazali tedanji SKIS. Takrat so se tudi dogovorili, da bo pokopališče nared najkasneje do 1992. Denar seveda ni nikjer stal, vložen je bil v druge objekte v občini, zato v Brestanici upravičeno pričakujejo, da se bo njihov že vplačani znesek upošteval kot ustrezen delež - poleg proračunskega - za gradnjo pokopališča.

Svet posavskih občin Za posavske institucije

V Krškem se je 11. septembra znova sestal Svet posavskih občin. Udeležili so se ga predsedniki vseh treh skupščin in izvršnih svetov, od poslancev v republiški skupščini pa je bil navzoč le krški, to je Metod Šonc. Pogovori so bili pretežno namenjeni (bodočim) posavskim institucijam in organizacijam, v prvi vrsti pa prizadevanju za samostojno posavsko enoto zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Teze za statut omenjenega zavoda namreč predvidevajo, da bi zavod posloval v ljubljanski centrali in devetih območnih enotah. Posavje bi bilo tako razdeljeno med dve enoti, celjsko in novomeško. To pa je po mnenju članov sveta najslabša rešitev, zato so sklenili zavodu poslati zahtevo, da se za Posavje, ki je teritorialno zaključena in komunikacijsko povezana celota, ki ima med 72 tisoči prebivalcev 24 tisoč zaposlenih in skoraj 15 tisoč upokojencev, ustanovi samostojna, deseta območna enota. To bi bilo tudi edino pošteno do prebivalcev regije, ki so doslej vsaj nekatere svoje zadeve lahko urejali v Krškem, Brežicah in Sevnici, od 1. aprila pa to lahko opravljajo le v Celju oziroma Novem mestu. Ne nazadnje je obstoj take službe tudi potreba vse številnejših malih podjetij, ki nimajo lastnih kadrovskih služb.

Podobno zahtevo o organiziranju samostojne posavske enote so Posavci postavili že ob organiziranju služb zdravstvenega zavoda. Kolikor je doslej znano, je predsednik zavoda temu naklonjen in če bi prišlo do ustanovitve območnih enot obeh zavodov, bi obe imeli sedež v Krškem na istem mestu.

Na seji smo izvedeli, da je komisija posavske gospodarske zbornice med štirimi ponudniki izbrala Center za razvoj Posavja za nosilca ustanovitve investicijske družbe Posavja, to je delniške družbe, ki naj bi zbirala javni kapital za investiranje z izdajo delnic zbranega kapitala. Center je v nalogo vključil še krški Conto in sevniški HIP, pripravljen je osnutek statuta družbe in osnutek pogodbe. Zdaj so na vrsti pogovori z zainteresiranimi partnerji. Po besedah direktorja CRP bo za ustanovitev investicijske družbe še posebno težko najti sposobne kadre z znanjem o poslovanju z vrednostnimi papirji.

Brežiški predlog o ustanovitvi izpostave Zgodovinskega arhiva Celje v Mrzlavi vasi je dobil podporo članov sveta, zato bodo vsem izvršnim svetom predlagali, naj o tem podpišejo dogovor, saj zaradi obstoja te izpostave ne bo treba plačevati arhivu nič več, kot posavske občine že dajejo, pa od tega nimajo (skoraj) nič.

Samostojno, in ne v okviru novomeške regije (kot je bilo zamišljeno v Ljubljani), hoče Posavje nastopati tudi na pogajanjih o kolektivni pogodbi za predšolsko vzgojo, in člani Sveta posavskih občin so soglasno podprli predlog, naj to nalogo opravlja Tone Podgoršek iz brežiškega sekretariata za družbene dejavnosti.

Svet posavskih občin septembra: iztekla se je tretjina mandata in po dogovoru o delitvi vodenja je dosedanji predsednik Vojko Omerzu (drugi z leve) to funkcijo predal Teodorju Oršaniču (tretji z desne), sicer predsedniku brežiške občinske skupščine. Podpredsednica bo v tem času Breda Mijović (prva z desne), predsednica sevniške skupščine, posle sekretarja bo opravljal Darko Bukovinski iz Brežic.

ZAPOMNITE SI TOLE SLIKO ZADIM-

ljenega Krškega vsi, ki se vam zdi, da so "oni mestni" na boljšem od vas, ker jim je vse prineseno k r... in jim ni treba plačevati samoprispevkov, opravljati prostovoljnih delovnih ur... Nekaj pa le imate, česar v Krškem nimajo. Krčane pa opozarjam še na podrobnost: posnetek je nastal že v poznopoletnem jutru. Veliko popolnejšega bomo lahko naredili čez mesec ali dva, ko bo na vrata potrkala zima!

Posodobljena prodajalna na Vidmu

Prodajnih zmogljivosti je v občini Krško dovolj za sedanje potrebe in še za nekaj časa naprej. Zato jih nismo povečevali, ampak smo se raje odločili za izboljševanje kakovosti trgovine. Tako smo dobili prodajalno (koniec septembra bi bila stara 25 let) s sodobno, računalniško vodeno prodajno tehnologijo, je ob otvoritvi prenovljene samopostrežne na Vidmu povedal Vili Manček, direktor M-Preskrbe Krško.

Prodajalno z bifejem so odprli 14. septembra v navzočnosti vodstva Preskrbe, predstavnikov Mercatorja, izvajalcev del, občine in drugih gostov. Prenovo po načrtih Mirjam Mrakove sta Kostak in Obrtna zadruga Resa dokončala v 36 dneh, naložbo, vredno okoli 450.000 DM, pa v celoti financira Preskrba sama.

Za ilustracijo, koliko dela lahko ponudi takšna, razmeroma majhna investicija, naštejmo še ostale sodelujoče pri nalogi: trgovinska oprema je iz šentjurskega Alposa, hladilna tehnika iz LTH Škofja Loka, opremo za bife je izdelal mizar Tuhter iz Sevnice,

računalniško opremo je dobavil KIN-PIC iz Sevnice in tudi usposobil delavce za delo z njo.

Ob otvoritvi je Preskrba izkazala skromno pozornost tudi

kupcem. Razdelili so 60 darilnih bononov po 500 tolarjev in kot smo izvedeli, sta ju samo dva dobitnika zapravila v bifeju. Na sliki: prvi kupci v prenovljeni prodajal-

ni, med njimi zadovoljni direktor Preskrbe, Vili Manček.

Menjalnica Penézi in prodajalna

ŠTIRILETNI JAKA JE Z REZOM ŠKARIJ zaključil kratko priložnostno slovesnost, ki sta jo v nedeljo, 5. septembra, v krškem hotelu Sremič pripravila njegova starša, Uroš in Meta Bernardič. Tako je mali Jaka tudi uradno odprl novo menjalnico,

imenovano Penézi, ki je sicer poizkusno obratovala že nekaj dni. Lastnika menjalnice obljubljata odkup in prodajo deviz po konkurenčni ceni (glede na dnevni tečaj) v neomejenih količinah. Stranke lahko plačajo tudi s čekom Ljubljanske banke in SKB. Menjalnica bo odprta med 7.30 in 19. uro, ob sobotah pa med 7. in 13. uro. Po potrebi bodo dosegljivi tudi ob nedeljah in praznikih, le interesenti jih morajo poklicati na telefonsko številko 0608/31-851 (tudi fax) ali 31-005. Delo ob nedeljah, če bo potrebno, je kot enega izmed pogojev v pogodbi zapisal tudi hotel, ki je dal v najem prostor za menjalnico Penézi.

Uroš je doslej v življenju počel že marsikaj in sedaj gleda na novi posel v menjalnici z optimizmom. K temu ga navajajo tudi izkušnje iz prvih dni delovanja: z začetnimi rezultati so zadovoljni, niso pa z višino najemnine. Zadovoljni so tudi njihovi dosedanja klienti, ki povedo, da gre o njih glas kot o najboljših in da bodo še naprej sodelovali. Res pa je, da so vse ocene šele tipanje: pri vsakem poslu mora preteči nekaj časa in se izmenjati nekaj dobrih obdobji s slabimi, predno se pokaže prava slika. Tega se zaveda tudi Uroš Bernardič in njegov vzlik je: "Ne kupujte deviz na črno pri sosedu, pridite raje k nam po cenejše!"

V drugem delu lokala bo odprl prodajalno Urošev brat Primož. Založil jo bo s tekstilom: trenirkami, kavbojkami, moškim in ženskim spodnjim perilom, tenis copatami Reebok... Zagotavlja, da bo nabavil tako poceni blago, dostopno vsakemu žepu, kot tudi tisto znanih italijanskih proizvajalcev, kot je Benetton. Poleg športnih oblačil nabavlja tudi otroške igrače, plenice in kar je še podobnega, po kar sicer letamo na konec Tržaške ceste v Ljubljani.

Deset let partnerstva s prijateljsko občino Obrigheim

"Danes, ob vašem odhodu, je nebo povsem drugačno, kot je bilo takrat, ko ste prišli. Dežuje!" je začel svoj poslovlilni nagovor župan Obrigheima, občine, s katero je krška občina že deset let povezana s pogodbo o prijateljstvu. Jubileji so pač namenjeni slavnostnim govorom, proslavljanju, obujanju spominov, pregledovanju narejenega in dogovarjanju za nove naloge! Sicer pa trajajo prijateljski odnosi med našima občinama že okrog dvajset let in prve stike je navezalo vodstvo krške občine z nemškimi prijatelji takrat, ko so se v Krškem začele priprave na gradnjo jedrske elektrarne in ko so Krčani hoteli "v živo" videti vpliv takega objekta na življenje v skupnosti, ki je podobna naši. Prve stike so navezali ljudje, prijatelji, ki so še danes gibal tega prijateljstva in ki so si s tem v bistvu nakopali obilico dela, ki pa ga očitno radi opravljajo.

Za jubilejno leto se to pač spodobi in zato sta si občini Obrigheim in Krško v tem času izmenjali nekaj obiskov na uradni, kulturniški, športni... ravni, zvrstila se je kopica prireditvev, plod vsega pa je, da se je dejansko okrepilo prijateljstvo med ljudmi ne glede na njihove poklice in položaje. Prijatelji iz Obrigheima imajo pravzaprav lepo navado, da gostov ne spustijo v hotel, pač pa jih povabijo k sebi na dom. Tega so se navadili tudi že v naši občini. Seveda teče uradni del srečanja po protokolu, govori zvenijo odkrito in prisrčno... In ravno ta neposredni stik je tisto, kar med našima občinama tke nevidne, a neuničljive vezi in ima za posledico, da se ob vsakem slovesu ne more ubraniti solza tričetrt ljudi v odhajajočem avtobusu in dvakrat toliko tistih, ki ostajajo zunaj, z rokami, dvignjenimi v pozdrav.

Res je bilo nebo jasno in večer prijeten, ko smo se pripeljali na obrigheimski del proslave desete obletnice sklenjenega prijateljstva, harmonika je vriskala in ljudje so klicali drug drugemu. Res je ob našem odhodu neprijeten veter nosil pod dežnike zoprn, droban dež. Vmes pa so se zvrstili govori, srečanja, veliko dela... Prizor se redno ponavlja ob vsakem snidenju in slovesu, izmenično v Obrigheimu in v Krškem. Zato se mi zdi vredno pokukati pod to uradno prijateljstvo in pokazati njegovo drugo, človeško plat. Zato mi oprostita, gospod Omerzu in gospod Lauer, oba župana, in vsi ostali, ki ste skrbeli za protokol in pisali govore. Ne bom jih prenašal, ker bo vtis povsem zadosten, če pokažemo nekaj podrobnosti. Nekatere prijetne in nekatere poučne.

Člani občinskega sveta Obrigheim so se mudili v krški občini med 13. in 16. avgustom letos. V petek, 14. avgusta, je bila skupna seja občinskega sveta iz Obrigheima in zborov SO Krško. Na njej je obrigheimski župan, gospod Roland Lauer, v svojem nagovoru zbranim med drugim dejal: "Deset let službenega partnerstva doživljam osebno, kot obrigheimski župan, le kratek čas, zato pa zelo intenzivno, ker imam rad ljudi iz Slovenije in njihov način. Naši prvi osebni stiki so bili zelo pozitivni..."

Tradicionalni izmenjavi daril – predsednik SO Krško Vojko Omerzu je iz rok gospoda Lauera prevzel sliko s posvetilom (slika na naslovnici) – je sledila podelitev priznanj tistim, ki so vsa ta leta navezovali in negovali stike med občinama. To so Ernst Ertl, župan v pokoju, Silvo Gorenc in Roland Zimmermann, ki sta listino o sodelovanju podpisala, Branko Pirc, Vojko Omerzu, Slavko Kunej, Olaf Lovrenčič... (Foto: Črt Čargo)

Partnerstvo in sodelovanje med občinama že vsa ta leta pomagajo ohraniti tudi kulturni delavci: likovniki, pevci zborov od tukaj in tam, folkloristi... Ob obisku obrigheimskega občinskega sveta v Krškem so v tukajšnji galeriji odprli skupno razstavo likovnih del ustvarjalcev iz obeh občin. Razstavljali so: Karl Reichart, upokojeni knjigovez, soustanovitelj likovnega kluba v Obrigheimu, Wedel Gunter, upokojeni učitelj, Ursula Siering, prevajalka, Johanna Weis, slikarka, Anton Winterkorn, trgovec, Leopold Petan, strojni tehnik, Stane Fabjančič, upokojenec, Zvone Skalicky, svobodni poklic, Alojz Pirc, upokojenec, Slavica Jesenko, Pavel Predanič, kemijski tehnik, Asta Lazar, tekstilna konfeksionarka, in Lučka Rojec, predmetna učiteljica. (Foto: Črt Čargo)

"Prijatelja spoznaš v nesreči in je zato, da ti pomaga." Te besede smo med letošnjimi srečanji slišali večkrat v različnih nagovorih. Dejstvo je, da so se naši nemški prijatelji v dobršni meri izkazali s prijateljsko pomočjo, saj so tovrstni s humanitarnimi pošiljkami Obrigheimčanov za naše begunce kar pogosti v Krškem. Ravno tako se ni dalo prezreti skrbi in dobronamernosti, ki so jo naši prijatelji kazali že ob lanskem obisku njihovih pevcev v Krškem (tik pred vojno) in v vseh fazah osamosvajanja Slovenije, do danes. Ob avgustovskem bivanju v Krškem so si gostje iz Obrigheima ogledali tudi begunski center. (Foto: Črt Čargo)

Uradni sprejem v preddverju obrigheimske realke je bil ponovna prijetna priložnost za izmenjavo daril in znakov pozornosti. Med prvimi ga je iz rok župana, gospoda Lauerja, prejel vodja uradne delegacije občine Krško, podpredsednik skupščine dr. Stane Sunčič.

Med darili je bil tudi graviran sodček, le da si nihče od gostiteljev ni mislil, da je v njem vino. Članice Aktiva kmečkih žena so ga izročile gostiteljem s priporočilom: "Ko boste imeli prvo vročo sejo občinskega sveta, se pohladite s tem vinom!"

Siva eminenca obrigheimsko-krškega prijateljstva: župan v pokoju, častni občan Obrigheima Ernst Ertl.

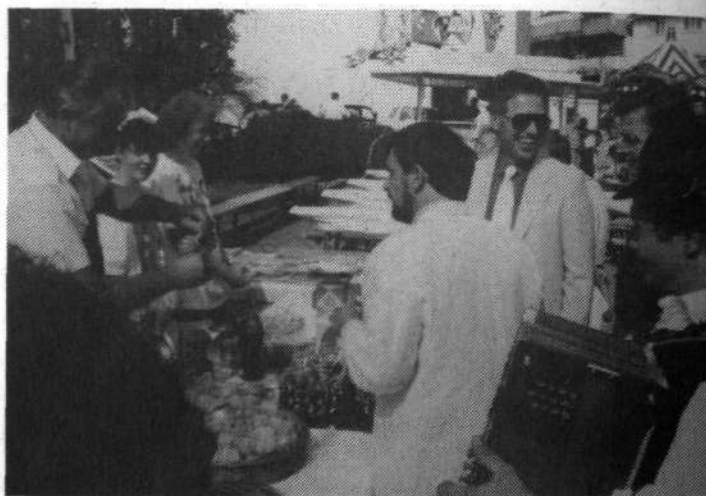
Za pokušnjo pa so si ob zaključku uradnega sprejema nazdravili...

Iz prijateljske občine Obrigheim so 4. septembra pripeljali še eno pošiljko pomoči za begunce. V Krškem so predstavniki RK, medresorske skupine za begunce in Zbirnega centra ob pomoči prevajalca, g. Lovrenčiča, prevzeli higienske pripomočke, pralna sredstva, zdravila in sanitetni material, pripomočke za otroke, otroško hrano, zvezke in pisala, vse skupaj vredno okoli 4.200 DEM, zraven pa še rabljene otroške igrače in medicinski aparat ter potrošni medicinski material. To je že četrta pošiljka humanitarne pomoči iz Obrigheima. Prevoz vsakič organizira eno od tamkajšnjih društev, tokrat sta pošiljko pripeljala Dieter in Bernd iz rokometnega kluba.

V nedeljo, 13. septembra, je bil tradicionalni obrigheimski Kilianov sejem: priložnost za trgovino, za zaslužek, za promocijo političnih strank in dejavnosti, za zabavo... Običaj je tak, da po otvoritvenem nagovoru župan zabije pipo v pivski sod in s tem v bistvu odpre sejem. Letos je gospod Roland Lauer to čast prepustil podpredsedniku krške skupščine, dr. Stanetu Sunčiču. Ob pomoči izkušenega pivovararja in nasvetu gostitelja je kar šlo.

Kilianov sejem je tudi priložnost za promocijo Slovenije, ki jo članice Aktiva kmečkih žena iz naše občine uspešno izkoriščajo že nekaj časa. Krška delegacija je namreč sestavljena iz uradnih predstavnikov občinske skupščine, članic Aktiva kmečkih žena in rokometaške ekipe. Na "našem štantu" so kmečke žene prodajale dobrrote, ki jih domačini pri nas že dolgo poznamo, za vzdušje in vabo kupcem pa je skrbel Roman s svojo harmoniko. Seveda sta se tu morala ustaviti tudi gospoda Lauer in Sunčič – na šilcu domačega.

Prvi vrčki piva se razdelijo vsem zbranim, da si lahko nazdravijo...

Seveda stojnica s slovensko hrano ne bi mogla delovati brez ustreznega "zaledja": v kuhinji občinske zgradbe so si kmečke žene uredile delovišče, kjer je že dva dni prej, predvsem pa na dan Kilianovega sejma vrelo kot v panju. Seveda so se takole zbrale samo na mojo prošnjo...

...sicer pa so se zagnale vsaka v svoje delo, pridno in vztrajno, kot čebele. Takole, na primer, "pade skupaj" zavitek v dveh minutah!

Zinka in njene potice na tak in drugačen način. Ko sem se prvič priklatil v kuhinjo "pogledat, kako se imajo punce", mi je ponudila ajdovo-sirovo potico. Sprva še nisem imel občutka, da sem lačen in sem se lepo zahvalil, a že čez nekaj minut sem sam stikal za tistim kosom... Skratka: v skupini nas je bilo nekaj moških in vsak med nami je sicer imel svoje delo, a v kuhinji smo bili menda vsi enako mačkoni – vsak je lahko dobil obrok in prijazno besedo! Kljub obilici dela in vročini!

Na slovenski stojnici so prodajali tudi ročna dela žensk iz krškega zbirnega centra za begunce. Prodali so skoraj vse!

Pomoč in dobra volja prideta prav povsod: nekaj članic naše odprave se je spustilo s polnimi pladnji dobrot med množico. Prav vse so prodale.

Še en del slovenske stojnice, namenjen predstavitvi naše države: ITA, Ižetnikova turistična agencija, in gospa Majda Drobnič s celo vrsto prospektov.

Začetni udarec na rokometni tekmi sta opravila župan Lauer in podpredsednik Sunčič.

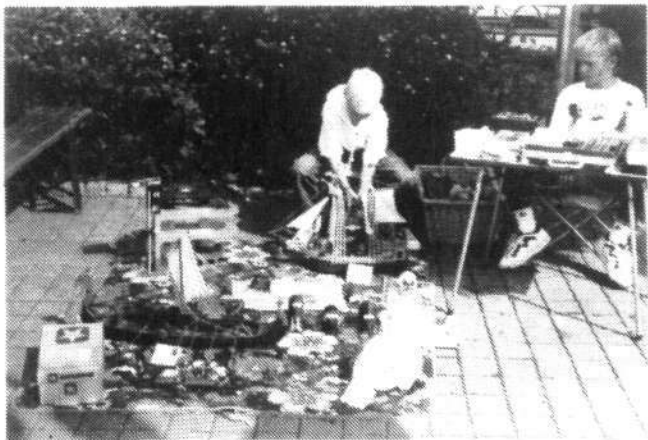

Zanimiv utrinek s tistega dela Kilianovega sejma, kjer domujejo različne vrste kramarji in obrtniki. Na tabli piše: "Tričlanski obrat. Davkar, financar in jaz!"

Iz otvoritvenega nagovora župana Rolanda Lauerja se je dalo razbrati, da je Kilianov sejem namenjen tudi temu, da si na njem zaslužijo nekaj denarja različna društva. Tako so tile rezervni oficirji kar v starinski poljski kuhinji pripravljali in prodajali golaž. Izkupiček je namenjen pomoči njihovim članom, ki so je potrebni, in delovanju organizacije. Ob rezervnih častnikih stoji (v civilu) zastopnik okrožja Neckar-Odenwald v parlamentu dežele Baden-Württemberg v Stuttgartu, gospod Gerd Tessmer. Ob uradnem sprejemu je tudi sam pozdravil goste: "Že deset let spremljam to prijateljstvo in njegove zelo težke začetne korake. Moj pozdrav velja vsem, ki ste naporno orali ledino tega prijateljstva. Kmečke žene, ki so sedaj med nami, naj bi ne le delale za svoje društvo, ampak naj bi se od njih tudi učili! Veseli me, da sem spoznal tako ljube in dobre prijatelje in toplo vam priporočam, da delajte s svojo diplomacijo še naprej. Živite v miru!"

Posel je posel in sejem je namenjen poslu. Tako pridejo tudi domači mulčki do priložnosti, da prodajo kako svojo igračo, ki so se je naveličali!

Na sejmu se je našla tudi ekološka stojnica: propaganda za ločeno zbiranje smeti in usmerjanje uporabnih odpadkov v reciklažo. Tudi to je namreč eden od načinov, namreč prevzgoja ljudi, za razliko od tistega, ki se ga je pred leti domislil eden od nekdanjih predsednikov krškega izvršnega sveta: "Pri nas bi moral vsak imeti za hrbtom lastnega sanitarnega inšpektorja, pa še bi bilo komaj dovolj!"

Na Kilianovem sejmu imajo svoje stojnice vsi: politične stranke se predstavljajo bodočim volilcem v pozitivni luči s prodajanjem dobre pijače, različnih drobnjarij ali z različnimi zabavnimi igrami in drugimi "triki"... Našli smo stojnici glavnih konkurenčnih strank: SPD in CDU. Pri krščanskodemokratski stojnici je bil tisti hip tudi del naše uradne delegacije (Vida Ban, Stane Sunčič, Olaf Lovrenčič)...

... do socialdemokratov pa smo prišli, ko me je eden od gostiteljev, gospod Hoffmann (s platneno torbo v roki), povabil na ogled sejma. Gospod Hoffmann je namreč eden redkih Obrigheimčanov, za katerega sem vedel, da govori angleško. Moja nemščina je namreč taka, da je ne morem govoriti, kadar imam v levi roki beležko, v desni pa fotoaparati. Če pomislim na to, povsem razumem, kje je Karl May dobil navdih za indijansko inačico angleščine.

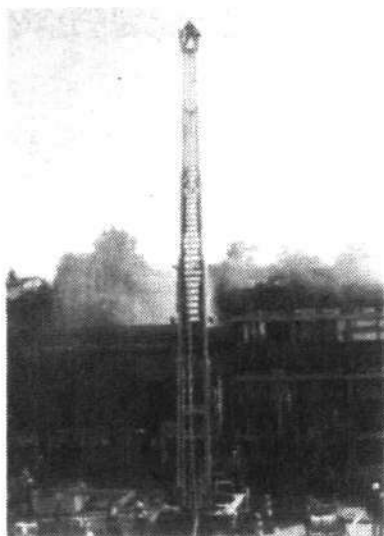

Pri krški stojnici smo za mizami srečali naše obrigheimske prijatelje in precej Slovencev. Med njimi je bil tudi 15-letni Sandi Pavkovič, sin slovenskih staršev, rojen v Ludwigsburgu. Harmoniko igra že 10 let, ko so ugotovili, da je nadarjen, so ga seveda vpisali tudi v šolo, tako da sedaj nastopa s koncertno glasbo. To pa ga ni prav nič motilo, da ne bi urezal katerokoli poskočno slovensko vižo, tudi v korak z našim harmonikarjem in zabavljivcem Romanom Derstvenškom.

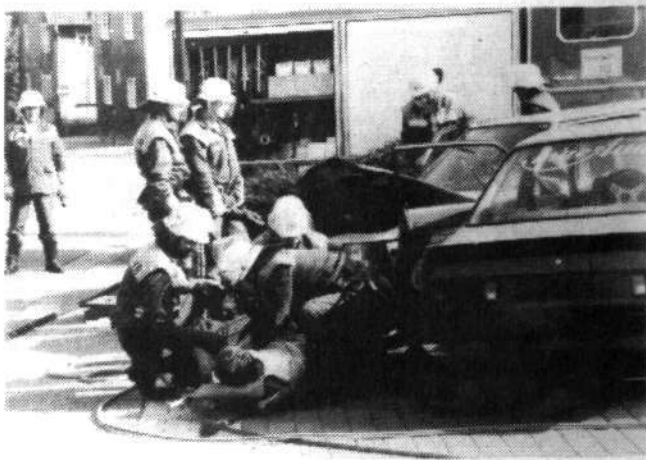
Gasilska vaja sodi med redne dogodke ob Kilianovem sejmu in zbere veliko gledalcev. Tokrat so iz "avtomobilskih razbitin" izvlekli ponesrečence, ki so jih "oskrbeli" člani Rdečega križa. "rešili" ljudi, ki jih je v zgornjih nadstropjih občinske zgradbe ogrožal "požar", ter "pogasili ogenj". Tudi gasilstvo je prostovoljno in gasilci si večino denarja, potrebnega za svoje delovanje, naberejo s prostovoljnim delom, veseljami... Imajo pa gasilci urejen status: ko zatuli sirena, morajo delodajalci svojim podrejenim – gasilec dovoliti, da se udeležijo akcije.

Krški rokometiški so močna ekipa in že vsa leta zmagujejo na medsebojnih srečanjih. A to sploh ni bistveno, saj jih z obrigheimskimi igralci druži predvsem prijateljstvo. Tudi gospod Tessmer je v svojem nagovoru poudaril prijateljsko plat teh srečanj in izrazil željo, da bi bil zvečer rezultat neodločen. No, neodločen ni bil, ker so Obrigheimčani igrali s Krčani 16:30. A prijateljstvo je le prijateljstvo: Krčani so izpolnili prošnjo domačinov in so naslednji dan rivalsko moštvo iz Mosbacha premagali bolj: z 32:16. Čeprav ni bilo ravno najlažje, saj so menda fantje igrali dokaj oster in nekoliko umazan rokomet.

Obisk pri stojnici pevskega društva Saengerkranz – Frohsinn, katerega člani so bili že večkrat v Krškem in Krčani pri njih. Pobrateni so z brestaniškim zborom. Gospodje imajo vsak svojo službo ali posel, a prostovoljno se vsekakor odzovejo prošnji društva, delajo za stojnicami in mizami ter tako zaslužijo svojemu pevskeemu društvu potrebno sredstva za delovanje. V Nemčiji namreč ne znajo prav ceniti in niso nič kaj razvili tukajšnje navade, da nekdo najprej terja denar, potem pa se loti dela. Denarja sicer pade nekaj malega od tu in tam, a vsa kulturna, športna in druga društva si sredstva, potrebna za delovanje, zaslužijo s pridnim prostovoljnim delom svojih članov, s tombolami, akcijami... Predsednik društva se je pohvalil: "Kar uspešni smo bili danes! Za kosilo smo imeli dvakrat polne vse mize, prodali smo preko 500 obrokov. Da o pivu ne govorimo: nabavili smo pivo Oktoberfest! Letos se nam pozna tudi to, da smo skupaj s sosednim športnim društvom najeli glasbenike, ki igrajo med našima stojnicama."

Gospod Lauer se je nekako obiral, da bi razrezal torto, ki so jo za slovo pripravile naše ženske. Češ da je je škoda. Pa so mu rekli, naj jo v tem primeru prelista...

Zaključna večerja, gostje in gostitelji na skupni zabavi: druga od leve je gospa Roos, na njeni levi (z očali) pa njen mož. Harmonikarju in vašemu novinarju sta nekaj dni nudila več kot streho nad glavo. Čeprav smo se zaradi narave najinega dela videvali le jutraj in zvečer, sta se potrudila, da sva v njuni hiši lahko začutila dom. Takoj sva dobila hišne ključe, telefonsko številko, da bi lahko poklicala, ko bi naju bilo treba iz mesta pripeljati domov, vse potrebno udobje in skrbnost. "Če bosta karkoli potrebovala, povejta, pokličita, če želita kam na izlet, na obisk, če bosta lačna, pridita domov, k mami jest!" je dodala gospa. In tako je tudi bilo. Za na (dolgo) pot domov vrečka z malico, na katero sama v tisti polni kuhinji niti pomislila nisva, kup sladkarij za otroka, darilce... Pristrčnost, ki ne more biti igrana! Hvala vama, draga gostiteljca, in hvala vsem gostiteljem v imenu vseh naših sopotnikov, ker vem, da se drugim ni godilo nič slabše kakor nama.

Pot domov je dolga in vsaka zamotica pride prav, tudi durek.

Seite 4 / Nr. 214

Rhein-Neckar-Zeitung

MOS

Die

ZEHNJAHRIG PARTNERSCHAFT zwischen den Gemeinden Krsko und Obrigheim wurde in Obrigheim in der Aula der Realschule gefeiert. Die Bilder zeigen links BM Lauer, MdL Leimer, Vizepräsident Dr. Suncic und BM R. Lütjeholter beim Weinprobe und rechts Gastschmuckfest.

Zehn Jahre Partnerschaft zwischen Krsko und Obrigheim

Dankbarkeit für Freundschaft

Feier mit Delegierten aus Krsko – Partnerschaft soll mit noch mehr Leben erfüllt werden

wi, Obrigheim. Anlässlich des zehnjährigen Partnerschaftsjubiläums zwischen den Gemeinden Krsko und Obrigheim fand in der Aula der Realschule Obrigheim eine kleine Feier statt, bei der Bürgermeister Roland Lauer und Vizepräsident Dr. Stane Suncic auf die Bedeutung der Gemeindepartnerschaft hinwiesen. Bürgermeister Lauer konnte neben den slowenischen Gästen und Obrigheimer Mitbürgern auch MdL Gerd Leimer und Bürgermeister i. R. Ernst

aber auch zwischen den Handballern und den Tischtennistrenden beider Gemeinden. Hinzu kamen die persönlichen Freundschaften, die neben den offiziellen Beziehungen die ganz wichtigen Komponenten in dieser Partnerschaft gewesen sind und bleiben. Freundschaft und Partnerschaft müssen sich in schwierigen Zeiten bewähren. Es war uns allen ein Obliegenheit, das nach den trübsamen Ereignissen jetzt unsere Unterstützung mehr denn je gefragt war. So MdL Lauer. Die

doch seien in diesem Zeitabschnitt, trotz der Entfernung, so viele Verbindungen und persönliche Freundschaften entstanden, daß man glauben konnte, es gebe die Partnerschaft schon viele Jahre. Wir Slowenen sind ein Volk offenen Herzens, die richtigen Freunde schätzen wir und die Freundschaft ewig. Wir mit voller Dankbarkeit, so Vizepräsident Dr. Stane Suncic. Er dankte allen Obrigheimern, die dazu beigetragen haben, daß die ersten zehn Jahre der Partnerschaft zur allgemeinen Partnerschaft verlaufen ist. Anschließ-

Aus dem Obrigheimer Gemeinderat:

Wasserverluste durch R

Dem Jahresabschluß für die Wasserversorgung

wi, Obrigheim. In der jüngsten öffentlichen Gemeinderatssitzung, die im Ortsteil Mordelstein stattfand, gab W. Albrecht von der WIBERA in Stuttgart den Jahresabschlußbericht 1991 für die Wasserversorgung Obrigheim. Bei etwa gleich hoher Mengenabgabe und einem unveränderten Wasserpreis von 2,99 Mark pro Kubikmeter haben sich die Umsatzerlöse kaum verändert. Der Erlös aus der Wasserabgabe betrug rund 653.000 DM. Während im Rechnungsjahr 1990 ein Gewinn von 28.000 DM zu verzeichnen war, wurde 1991 ein Verlust von 30.000 DM eingetruhen, vor allem

Fah
wi, Asbach. D
führt in Zusam
wacht Mosbach
ber, ab 14 Uhr im
cher Schule ein F
an können sich
teilen beteiligen.
Jahrgangsgruppi
such der Polizei n
Außerdem winke

El
wi, Asbach. Am
um 19.30 Uhr wi
tedienstes in der
neue Gemeindep
durch Dekan Kla
Amt eingeführt.
dorff betreut die
ler Kirchengemei
ge von Pfarrerin

Altenwerk mil
Mosbach. Da
Mosbach hat m
Vorsitzenden. N
Bernhard Schmi
Schwarz das An
Jahre kommissar

100. obletnica Gasilskega društva Leskovec

Gasilsko društvo Leskovec pri Krškem je s stotimi leti svojega obstoja eno najstarejših v Sloveniji. Danes šteje 73 članov, med njimi pa jih je 29 aktivnih. To je le drobec izmed številnih podatkov, ki smo jih slišali na slovesni akademiji (5. septembra), s katero so počastili svoj jubilej, in na uradni proslavi, ki je sledila paradi dan kasneje.

Gasilsko društvo Leskovec so leta 1892 ustanovili Pfeifer, Riedl, Arh, Mladkovič, Gioles, Lavrinšek, Kerin in Vovk. saj so se zavedali, da obsega Leskovec veliko področje, ki ga je bilo treba braniti pred požari. Pri nabavi nove gasilske brizgalne sta denar za kupnino založila dva izmed ustanoviteljev, Franc Lavrinšek in Janez Kerin. Sama sta kasneje tudi zbirala prostovoljne prispevke. V svojem nagovoru je častni predsednik društva, Jože Arh, povedal tudi, da so gasilsko brizgalno sprva spravljali pod kozolec, ki pa se ga je nekoč lotil požar in so brizgalno le s težavo uspeli oteti ognju. Zato so na zemljišču, ki ga je odstopil Franc Vakselj, zgradili majhen, a zidan gasilski dom. Gasilsko društvo Leskovec je od takrat napredovalo, se razvijalo, si zagotavljalo vedno večje in boljše prostore ter nabavljalo opremo. Slavnostni govornik je vse to predstavil v svojem nagovoru. A ravno tako je omembe vredno tisto, kar je zbranim povedal gospod Ernest Oery, predstavnik Gasilske zveze Slovenije. Po njegovih besedah se je gasilstvo kot dejavnost v dobrem stoletju svojega obstoja (najstarejše slovensko gasilsko društvo, metliško, šteje 125 let!) razvilo strokovno in razvejavalo na različna področja. Tako danes gasilci opravijo le še 20-25 odstotkov posegov pri požarih, vse ostale pa na drugih področjih, kot so reševanje v prometu, na vodi, iz vode, črpanje... Pri vsem tem ne kaže zanemariti niti tega, da so se za vse te, včasih tudi nevarne posege, usposobili tudi gasilci prostovoljci s svojim trdim delom. S svojim humanitarnim delom so nadomeščali državo tam, kjer ta ni znala urediti stvari. Ta država, po besedah gospoda Oerya, danes pripravlja zakon o gasilstvu in zakon o požarnem varstvu, s katerima bo skušala urediti vsaj nekaj podrobnosti, kot npr. status gasilca in osnove financiranja dejavnosti, pripravljajo se kategorizacija mest in naselij... Oba zakona bosta še v javni razpravi.

"Ešaloni so pripravljeni, prosim za dovoljenje, da pričnemo parado!" Še en dokaz več v prid učinkovitosti gasilcev: deset minut pred uradnim začetkom parade ni še čisto nič kazalo, da se bo ta lahko začela ob napovedanem času. Poveljujoči me je prepričeval, da bodo imeli kvečjemu nekaj minutk zamude, jaz pa sem mu obljubil opravičilo, če jim to uspe. Opravičujem se!

Gasilsko društvo Leskovec je v letih svojega delovanja navezalo tudi prijateljske stike z marsikaterim sorodnim društvom, pobratili pa so se z gasilci iz hrvaških Radešićev v občini Novi Marof. To je bilo videti tako na slav-

nostni akademiji, kjer so podelili priznanja najzaslužnejšim in najvztrajnejšim članom, kot tudi na

Slavnostni govornik na proslavi 6. septembra je bil predsednik občinske skupščine, Vojko Omerzu. Svoj govor je sicer začel s priznanjem vrednotam, ki dajejo življenje prostovoljnemu gasilstvu in ki jih ni dosegel val vsesplošnih sprememb ter prevrednotenij v zadnjih letih. Kljub temu pa je svoje misli osredotočil na enotnost, ki smo jo Slovenci zmogli med vojno za osamosvojitve in ki bi jo potrebovali tudi danes. Osamosvojitve je bila pač samo kamen v mozaiku in pokazalo se je, da v primerjavi s problemi, ki nas čakajo, niti ne tako velik kamen. "Če naj danes zagotovimo sebi in svojim otrokom spremembe na bolje, če naj izkoristimo možnosti, ki nam jih zgodovina ponuja, če naj... Potem potrebujemo enotnost bolj kot kdajkoli. Ne bo učinka, če bomo samo kritizirali vse, kar počno naša vodstva. Pomesti moramo tudi pred svojim pragom..." je položil na dušo zbranim gasilcem in gostom.

Dotaknil se je tudi preoblikovanja lokalne samouprave: "Preoblikovanje bo prineslo spremembe v krajevne skupnosti, zlasti v tako velike, kot je Leskovec. Bistveno bolj bo odvisna od svojih lastnih ljudi in od tega, kako bodo znali stopiti skupaj in poprijeti za delo."

Slavnostno mesto na začetku parade za starinsko črpalko na pogon človeških rok in verjetno kake kapljice pijače.

uradni proslavi. Še več: društvo je, tako kot vsa taka društva, edina organizirana in usposobljena

sila "na terenu", kot se temu reče, ki je "pri roki" za marsikatero akcijo, tudi če ta ni reševalna! Gasilsko društvo so pač vsi njegovi člani, vsi njihovi svojci, vsi njihovi sosede, znanci in prijatelji (če je to potrebno) in vsi njihovi sponzorji. Nekako v tem duhu je izzvenela tudi čestitka, ki jo je na uradni proslavi pred leskovskim gasilskim domom slavljenec izrekel delegat Gasilske zveze Slovenije Tone Koren.

Na slavnostni akademiji so podelili priznanja več kot stotim članom leskovskega gasilskega

društva. Nekatera od njih so prišla tudi iz rok predstavnikov prijateljskih društev. Tu naštejmo le tiste najčastitljivejše jubilate. Petdeset let so bili gasilstvu zvesti **Franc Vakselj, Jože Arh in Janez Kerin**, štirideset pa **Vladimir Žagar, Leopold Riedl, Vinco Pirc in Marija Kerin**. Trideset let so v gasilskih vrstah preživel **Stanko Žičkar, Rudi Vrščaj st., Franc Arh, Miha Letnar, Ivan Koprivnik, Marjan Pirc in Avgust Danko**. Tudi Gasilsko društvo Leskovec je ob svoji stoti obletnici prejelo vrsto priznanj. ■

Plaketa veterana za Jožeta Arha, častnega predsednika društva in predsednika organizacijskega odbora proslave, tudi iz rok Janeza Uršiča

Plaketa GZS za Miho Letnarja, sedanjega predsednika društva, iz rok Janeza Uršiča (Občinska gasilska zveza)

Nekoč bi stoletnico društva znamenovali s pomembno delovno zmago ali nabavo dragega dela opreme. Današnji, skromnejši časi so omogočili le nabavo najnovejšega: motorne črpalke, ki bo služila predvsem mladim pri

usposabljanju. Med drugimi sta jo pomagala nabaviti pokrovitelj, NEK, in Zavarovalnica Triglav, leskovski župnik, gospod Ludvik Žagar, pa je svojemu (očitno denarnemu) prispevku dodal še blagoslov.

KRŠČANSKODEMOKE POKRAJINSKA PREDSEDNIŠKA KONVENCIJA

Predvolilno obdobje je za politične stranke čas trdega dela, čas, ko je potrebno za nekaj časa odložiti mnoge manj pomembne aktivnosti in se posvetiti stranki.

Slovenski krščanski demokrati, poleg rednih srečanj s posameznimi osebnostmi iz vodstva stranke, organiziramo tudi POKRAJINSKE PREDSEDNIŠKE KONVENCIJE.

Taka konvencija bo 4. oktobra 1992 za naše širše področje v Novem mestu. Tja smo povabljeni iz občin: Trebnje, Črnomelj, Metlika, Brežice, Sevnica, Krško, Ribnica in Kočevje. Predsedniška konvencija je javna prireditev z bogatim kulturnim programom in bo v primeru lepega vremena na prostem (vrt restavracije v Kandiju).

Na prireditvi se nam bodo predstavili predsedniški kandidati: g. IVAN OMAN, g. Dr. ANDREJ ČAPUDER in g. IVO BIZJAK.

Predhodne razprave o predlaganih predsedniških kandidatih v krajevnih in občinskih odborih bodo elektorje (elektorji so v KO in OO določeni predstavniki, ki bodo imeli pravico in dolžnost na konvenciji glasovati za določenega predsedniškega kandidata) usposobile za ustrezno presojo programa posameznega kandidata oz. kandidata samega.

Zavedamo se nezavidljivega položaja naše države, (čeprav smo baje za Američane "mali čudež") zato nam ni vseeno kaj se bo z nami oz. našimi otroki dogajalo v bodoče, kdo bo tisti, ki bo našo mlado državo zastopal pred javnostjo doma in v tujini. Vse, ki vas zanima razplet pokrajinske predsedniške konvencije 4. oktobra v Novem mestu, ter bi se omenjene prireditve radi udeležili in bi morda želeli v zvezi s tem še kaj vprašati vabimo, da se oglasite na telefon 32-742. Po potrebi bomo organizirali tudi prevoz.

■ SKD - OO KRŠKO

Igor Avsec je prepričan, da je Socialdemokratska stranka

JEZIČEK NA TEHTNICI SKUPŠČINSKEGA GLASOVANJA

Predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije, občinskega odbora v Krškem, Igor Avsec, in njen član ter poslanec v občinski in republiški skupščini, Metod Šonc, sta v začetku meseca (4. septembra) sklicala konferenco za novinarje. Na njej sta predstavila izjavo SDSS v Krškem o pobudi njenega vodstva za reševanje problemov, ki so se nakopičili v zadnjem času. Vsebinsko izjavo objavljamo v celoti, zato namenimo ta del poročila predvsem ostalim problemom, o katerih je tekla beseda.

Med prvimi smo se novinarji lotili grožnje, ki jo je Igor Avsec izrekel na konferenci stranke v Krškem, da bo izpeljal bojkot volitev, če po zakonu o volitvah ne bo možno zagotoviti zadostne zastopanosti lokalnih interesov Posavja tako v državnem zboru kot v državnem svetu. Na to vprašanje konkretnega odgovora nismo dobili, zakona sta bila med tem časom sprejeta, ne kaže pa zanemariti prepričanja, ki ga je novinarjem izrekel Metod Šonc: število članov republiškega parlamenta bo vsekakor tako zelo omejeno, da se bo na ravni regije nujno dogovoriti o izvolitvi najboljših ljudi za ta poslanska mesta. Tudi sicer bo morala priti do polne veljave strpnost in sposobnost hitrega dogovarjanja ter usklajevanja. V preoblikovanju lokalne samouprave, ki se nam bliža, jo bodo namreč najbolje odnesli tisti, ki se bodo znali sami organizirati, medtem ko bo v imenu ostalih odločala državna uprava.

Kar zadeva trenutno blokado krške občinske skupščine, ki je nastala zaradi obstrukcije pri glasovanju o (ne)zaupnici izvršnemu svetu, je Avsec izrazil prepričanje, da Socialdemokratska stranka lahko odigra vlogo jezička na tehtnici glasovanja. V skupščinskih klopeh imajo svoja dva člana in še dva delegata, ki se opredeljujejo kot pristaša stranke.

"Stran, ki se ji bo priklonila krška Socialdemokratska stranka, bo zmagala!" pravi Avsec. "Mislimo, da desnica teži k temu, da se sedanja občinska vlada zruši, naše stališče pa je, da morata biti morebitna nova vlada in mandatar boljša, kar pomeni, da smo za konstruktivno opozicijo, ne pa za rušenje kar tako."

Igor Avsec je prepričan, da je nedopustna nadstrankarskost sedanjega občinskega izvršnega sveta. Več kot pol članov vlade, ki da je preštevilčna, je nadstrankarskih, vlada se ne profilira z nobeno stranko, kar da je absurd, ki ne more obstati. Izvršni svet ni niti enkrat povabil nobene stranke na pomenek o svojih ali njenih programih. Zato so kot sklicatelj razgovora s strankami hoteli predlagati, da naj se vsak izmed članov sedanje vlade opredeli, v či-

Metod Šonc je omenil, da je posavska gospodarska zbornica dovolila siromašenje krškega gospodarstva, in nato se je za omizjem med vsemi udeleženci razmahnila razprava o učinkovitosti in smiselnosti obstoja take gospodarske zbornice, ki se, v nasprotju s sindikati, zaščitniki delavskih pravic, tako v Posavju kot v Sloveniji ni znala ali hotela postaviti ob bok kapitalu in managementu kot njegov partner in zagovornik. Nekaj krepkih smo slišali tudi na račun (ne)usposobljenosti vodilnih kadrov v gospodarstvu naše regije, ki ji je botrovalo postopno odtekanje lastništva nad našim kapitalom v druge centre.

Igor Avsec: "Izvršni svet zatrjuje, da nima možnosti, da bi se na občinski ravni vpletal v gospodarstvo. Če pogledamo od bližje, vidimo, da je, na primer, ravno občinski proračun prispeval veliko sredstev za izgradnjo telefonskega omrežja. Če pa hoče obrtnik dobiti linijo, mora plačati 5.000 DEM. Ali ni to nesmisel? Ali ne bi tem ljudem mogli olajšati finančnega bremena ob zagonu vsaj z odlogom plačila? Po Zakonu o upravnem postopku mora upravni organ na vloženo prošnjo odgovoriti v mesecu ali dveh. Dajte vlogo za kiosk, recimo na Senovem, pa bomo videli, koliko boste čakali!"

gavi stranki je in katero stranko zastopa. Če pa je vlada dejansko nadstrankarska, jo morajo vsi podpirati.

Razen v osebnem izrekanju članov vlade vidi rešitev tudi v tem, da se število članov vlade skrči s 23 na 13, da iz nje odstranijo "neproduktivne, nedejavne člane, za katere ni nobene logike, da imajo v vladi določene funkcije. Da ne govorimo o ljudeh, ki so prej zagovarjali določene kmetijske, gospodarske itd. ukrepe, ki so danes vsi skregani z logiko, danes pa zagovarjajo neka nova stališča. Ti ljudje so brez hrbtnice in v vladi ne bi smeli sodelovati. Predlagali smo kompromis, po katerem naj strapke, ki so sposobne dati kakovostne ljudi, te dajo in naj se ustanovi nov izvršni svet. Če ostanejo predsednik in njegovi glavni sekretarji, bi dobili ustrezen izvršni svet

in ta varianta bi bila sprejemljiva za vse," pravi.

Tudi Metod Šonc je v imenu stranke ocenil, da je delo krške občinske skupščine slabo, ker ni politične povezave strank s predsedstvom in izvršnim svetom. Ne strinja se s tem, da se v skupščinskih klopeh prepiramo o nepomembnih rečeh, medtem ko pomembne stojijo in jih ne uskladimo. Izvršni svet se ne more obnašati kot državna uprava, ker je to samo delno. Najti moramo skupne točke, uskladiti programe, doslej pa tega dialoga z izvršnim svetom sploh ni bilo. Končni rezultat je neakovostno delo.

Igor Avsec predstavlja:

Pobudo Socialdemokratske stranke v Krškem

"Socialdemokratska stranka Slovenije, občinski odbor Krško, je že v začetku avgusta sklicala skupno sejo vseh parlamentarnih strank naše občine. Menili smo, da ni posebne potrebe po razlaganju vzrokov, zaradi katerih naj bi do tega sestanka prišlo. Politični in gospodarski položaj v naši občini je namreč nemogoč. Na sestanku smo želeli doseči, da se med strankami začne dialog razumnih v interesu naše občine in da se prekinejo obstrukcije te ali one vrste. Naše osnovno izhodišče je bilo, da politične stranke morajo prevzeti pobudo, s katero bodo prevladale sedanje mrtvilo, ki je posledica nedelovanja strank, izvršnega sveta in, seveda, predsedstva skupščine občine Krško. Za izhodiščne razgovore smo predlagali teme, ki smo jih zastavili tako, da so možni vsi ostali pametni dialogi. Predlagali smo namreč, v prvi točki, da dosežemo medsebojni dogovor o skupnih izhodiščih glede volitev in glede gospodarskega razvoja občine Krško, predlagali smo ustanovitev finančnega sklada, namenjenega razvoju drobnega gospodarstva občine. Predno obrazložimo naše stališče do teh točk, povejmo, da so se razgovora udeležile štiri stranke, in sicer naša SDSS, DSS, Liberalno-demokratska stranka in Zeleni. Sestanka se niso udeležili Kmečka stranka, Slovenski krščanski demokrati in SDP. Hkrati vas obveščamo, da je podoben sestanek bil sklican že prejšnji teden in so se ga udeležili predstavniki SDP, zato menimo, da so za svojo neudeležbo na prvem sestanku imeli tehten razlog. Glede na odziv menimo, da je jasno, kdo je in kdo ni za dialog, komu je in komu ni do te občine. Naša stranka ponovno poudarja, da smo za dialog in konstruktivne pogovore, saj s sedanjim položajem, tako gospodarskim kot političnim, nismo zadovoljni.

S prvo točko dnevnega reda smo želeli doseči dogovor o predvilni kampanji, da bi se izognili nizkim udarcem, trganju in prelepljanju plakatov itd. Hoteli smo se, skratka, ogniti vsem tistim udarcem in podtikanjem, ki so vam znana s prejšnjih volitev, da ne govorimo o tem, kakšna so naša mesta takrat bila, umazana.

Druga točka je bila namenjena pogovorom o konkretnih problemih našega gospodarstva in o tem, kaj lahko občinska politika ukrene, da se ta položaj izboljša. Menimo, da ne glede na trenutno stanje, v katerem občina nima veliko vpliva, obstajajo druge poti, preko katerih lahko pomagajo pri razvoju gospodarstva: telefon, gospodarska infrastruktura in cel kup dejavnosti, ki so danes zanemarjene.

S tretjo točko, z našo pobudo, ste verjetno novinarji vsi seznanjeni. Gre za ustanovitev finančnega sklada, namenjenega razvoju drobnega gospodarstva, ki dejansko temelji na zdravih tržnih temeljih. Želeli smo dobiti podporo ostalih strank, saj bo to šlo v skupščino in mi predlagamo, da se sedaj obstoječi občinski sklad vključi v tega, novega.

Povedati moram tudi to, da smo se vse navzoče stranke zedinile, da je v interesu naše občine edino možno le to, da se začne politični dialog v vseh strankah, še posebej, kar sem prej poudaril, da se zadeva premakne z današnje mrtve točke. Znano vam je, da naša občina dejansko nima nobenega načrta gospodarskega razvoja, nobenega načrta nekakšnega delovanja, ki bi prispeval k boljšemu delu. Tudi to bi želeli poudariti, da smo na sestanku sprejeli določena izhodišča in tudi dogovor, da naslednji, podoben sestanek, v imenu vseh navzočih strank skliče LDS. Nanj bomo povabili tudi predsednika izvršnega sveta in skupščine, se skušali dogovoriti ter najti rešitev iz nastalega položaja. Znano vam je stališče, da nekatere stranke trenutno zagovarjajo neprihajanje svojih poslancev na seje parlamenta. S tem se naša stranka vsekakor ne more strinjati, ker mislimo, da je samo dialog tisti, ki bo rešil probleme, ne pa obstrukcija parlamenta ali nekakšni ukrepi, ki niso v parlamentarnem duhu.

Dovolite mi, da vas prosim, da v svojem poročanju namenite poseben poudarek temu, da ponovno vabimo vse stranke, ki na tem sestanku niso bile navzoče, naj pozabijo svoje osebne in strankarske interese in naj se naslednjega podobnega sestanka udeležijo v smislu tega, kar sem prej povedal. Naj politične stranke prevzamejo iniciativo glede na dejavnost sedanjih političnih struktur v občini."

MEŠANI PEVSKI ZBOR »VIKTOR PARMA«

**Dober glas seže v deveto vas
in verjemite:**

**Z Mešanim pevskim zborom Viktor Parma iz
Krškega še v deveto deželo, kamor se odpravlja-
mo tudi letos.**

Ob 20. obletnici našega prepevanja, po mnogih uspehih doma in v tujini, pred novimi možnostmi, ki se nam obetajo v bližnji prihodnosti, želimo pomladiti in osvežiti naše vrste.

Če imate zdrav glas in posluh, če veste kaj je dobro in lepo, če cenite kulturo naših prednikov, **se nam pridružite!** Skupaj se bomo pripravili na nova gostovanja v Avstriji, Nemčiji in Madžarski. Čakajo nas razna tekmovanja v domovini ter snemanje kasete v Ljubljani, pa še marsikaj zanimivega se nam bo ponudilo v novi pevski sezoni.

Le začeti je treba takoj in pridno delati.

Preskočite svoj turobni vsakdan, vdihnite svežega optimizma in pridite

**v pevsko sobo Kulturnega doma v Krškem
(vhod z desne strani)**

**v torek, 29. septembra ali v sredo, 30. septembra
ob 18. uri**

Pričakujemo vas pevke in pevci
MePZ Viktor Parma
in zborovodja Janko Avsenak!

»Kolumb in doba odkritij«

Knjižni kviz z zgornjim naslovom je mednarodna akcija, posvečena človeku, ki je dodobra premešal svet, ob 500. obletnici njegovega odkritja Amerike. V dejavnosti, ki v okviru akcije potekajo v Sloveniji, se je vključila tudi krška Valvasorjeva knjižnica. V knjižničnih prostorih so postavili razstavo o Kolumbu in prevzeli vodstvo tekmovanja za osnovnošolce. Na šole so poslali 250 vprašalnikov in dobili 40 odgovorov. V torek, 1. septembra, so na slovesnem zaključku izžrebali 15 nagrad za sodelujoče. Čeprav je težko izpostaviti kogarkoli izmed tistih, ki so brskanju po knjigah posvetili svoj počitniški čas, pa le povejmo, da se je sreča najbolj nasmehnila Tončiju Jancu. Poleg lepe nagrade mu je žreb dodelil še udeležbo na izletu v Ljubljano, ki se ga bodo udeležili vsi prvonagrajeni iz vseh slovenskih občin. Odgovore

vseh sodelujočih v akciji iz cele Slovenije bodo takrat žrebali še enkrat in srečnejš se bo udeležil ene od mednarodnih prireditelj, posvečenih Kolumbovemu letu. Vsi sodelujoči iz Krške občine pa so se za nagrado odpeljali na izlet v Kostanjeviško jamo.

Nagrade so prispevali: Zavarovalnica Triglav Krško, Opus Krško, M-Agrokombinat, NEK, Mladinska knjiga Novo mesto, Žito-Imperial Krško in Valvasorjeva knjižnica. Gasilsko društvo Krško se je v prid akciji odpovedalo najemnini za dvorano. Na sliki: del udeležencev, nekateri z nagradami. Nekaj nagrad so do tega trenutka že pospravili, če se je dalo, pa kar pojedli.

Poleg Matjaža Lipovža, ki je prireditvi vdahnil vedrost z glasbo, je nastopila tudi Jožica Vogrinc. Predstavila se je s štirimi pesmimi iz svoje nove zbirke, ki pa, žal, v Ljubljani čaka na tisk, ker je zmanjkalo denarja.

Teden dni v Taizéju

Kraj, kjer najdeš mir in tišino med množicami

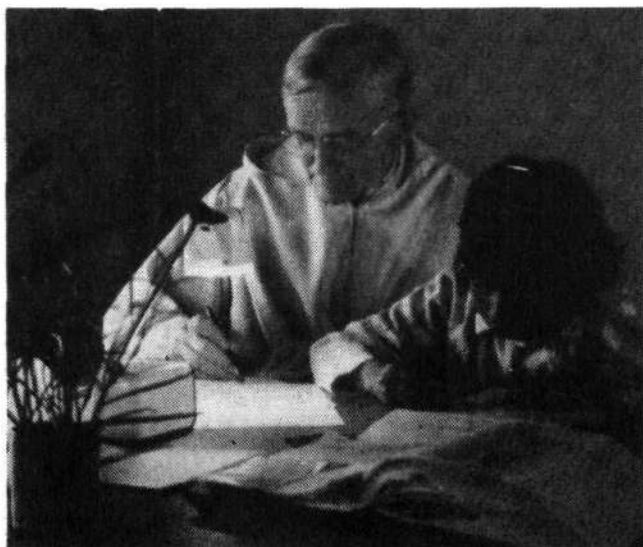
Taizé je tako majhna francoska vasica v južni Burgundiji, da je ne najdemo na zemljevidih. Leži na griču blizu Clunya, obdana z mnogimi drugimi zelenimi grički, poraščenimi z nizkim drevjem in s travniki, kjer se pase govedo.

Pa vendar bi to vasico lahko imenovali stičišče sveta. Nikjer na Zemlji ne najdemo toliko ljudi različnih ras, kultur, jezikov, nikjer se ne sklepajo pristranejša prijateljstva. Vsako leto prihajajo na taizéjski grič mladi in stari, tudi družine, s petih kontinentov, za katere budno skrbi Skupnost bratov iz Taizéja, pri tem pa jim pomagajo sestre sv. Andreja iz bližnje vasi.

V improvizirano mesto iz številnih šotorov in barak lahko sprejmejo tudi do 6000 ljudi. Nekateri prihajajo zaradi miru, da bi razmišljali, iskali smisel življenja ter odkrivali skrivnosti človeškega bitja, drugi zaradi ljudi, da bi spoznali nove prijatelje, gradili mostove med mladimi z vseh koncev sveta in skupaj spoznavali različne načine življenja. V tej vasi so prekoračene meje jezikov, narodov, kast in ras. Tu lahko vsakdo najde svoj mir, čeprav je polno ljudi in vsepovsod odmevajo melodije kitar in petja.

Slovenci smo letos obiskali Taizé v treh skupinah v juliju in avgustu. Naša skupina je pripotovala 1. avgusta. Na parkirišču so vsi občudovali naš udoben Kompa-sov avtobus.

Brat Roger vsako leto nekaj časa preživi med ubogimi in piše Pisma (iz Madrasa, Rusije, Etiopije, Filipinov, Haitija, Zaira...). Dvakrat je obiskal sedež OZN, kjer je dal nekaj svojih predlogov za delo z mladimi. Prejel je tudi UNESCO-vo nagrado za mir.

Taizé lahko obiščete: 1. z avtom po avtocesti A6; če prihajate s severa, jo zapustite pri izhodu za Tournus-Sud, z juga pa s ceste zavijete v smeri Macon-Sud; 2. s potniškim vlakom do Chalon-sur-Saône ali Macon-ville, lahko pa izberete hitri vlak TGV do Macona, pot pa nadaljujete z rednim avtobusom do Taizéja; 3. z rednim avtobusom London-Taizé, ki vozi vsak teden v času poletnih počitnic.

Trikrat dnevno zvonovi vabijo v Cerkev sprave sredi tabora, ki je podobna velikemu šotoru, in vsi se zberejo pri skupni molitvi. Mladi posedajo po tleh ter skupaj z brati prepevajo znamenite Pesmi iz Taizéja. Vmes bratje, oblečeni v bela oblačila, berejo odlomke iz Svetega pisma v različnih jezikih. Temo prekinjajo plameni številnih sveč in ogromen prostor je prežet s prijetno toplino in čudovitimi glasovi ob spremljavi orgel ali piščali. Nepozabno izkustvo za vse, ki so kdaj bili v Taizéju. Zvečer se pesmi nadaljujejo pozno v noč, bratje pa so na voljo za najrazličnejše pogovore. Njihov motiv je ne dajati odgovorov, ampak skupaj deliti številna vprašanja: o Bogu in veri, o konkretnih življenjskih problemih, o varstvu okolja, o vojni, humanosti...

Skupnost bratov v Taizéju živi preprosto življenje. Devetdeset bratov, katoličanov, anglikancev in protestantov iz dvajsetih dežel in

Popoldne smo se večkrat odpravili na prijeten sprehod ob popolnoma zelenem jezeru Sv. Štefan, ki čisti pitno vodo.

petih celin se preživlja z lastnim delom. Ne sprejemajo nobenih daril. Izdelujejo keramično posodo, sveče, obeske ter umetniške slike. Skupaj delijo zaupanje, mir, ljubezen, posebno radi pa se ukvarjajo z vsemi, ki pridejo v Taizé. Stroške sprejema mladih krijejo delno sami, nekaj sredstev priteka iz posebnega sklada solidarnosti, kamor prispevajo tisti, ki to zmorejo, nekaj denarja pa dajo mladi sami, glede na svoje zmožnosti in vrednost denarja v njihovih državah. V začetku avgusta so bratje sprejeli v svoje varstvo 22 otrok iz Bosne in Hercegovine. Trudijo se, da bi jih vsaj za dva meseca iztrgali vojnim grozotam.

Začetki skupnosti segajo v čas druge svetovne vojne, v leto 1940, ko je petindvajsetletni brat Roger zapustil Švico in prišel v Francijo z željo, da bi ustanovil neko prispodobno skupnosti bratov. Na gričku je naletel na majhno, skoraj zapuščeno vas. Besede stare ženice: "Ostanite tu, tako smo sami" so ga prepričale, da je najel staro hišo in v njej nudil zatočišče mnogim beguncem, predvsem Židom, ki so bežali pred razraščajočim se nacizmom. Kasneje so se mu pridružili še drugi bratje.

Na začetku je taizéjska skupnost skrbela za stike med kristjani, kasneje pa se je razrasla v mednarodno skupnost. Nekateri bratje živijo v majhnih samostanih med revnimi v Aziji, Afriki, Severni in Južni Ameriki ter jim skušajo pomagati. Vsaka dva meseca pišejo verski časopis Pismo iz Taizéja, v katerem sporočajo novice o Romanju zaupanja na Zemlji ter predlagajo teme za razmišljanje. Medškofijski odbor za študente v Ljubljani ga izdaja tudi v slovenskem jeziku.

Od leta 1957 prihajajo v Taizé mladi z vsega sveta. V organizaciji Medškofijskega odbora za študente v Ljubljani se teh srečanj vsako leto udeležijo tudi Slovenci. Nekateri prihajajo vsako leto. Ti prijatelji so mi navdušeno pripovedovali o vsem, kar se dogaja v tem improviziranem mestecu, in odločila sem se, da se letos tja odpravim tudi sama.

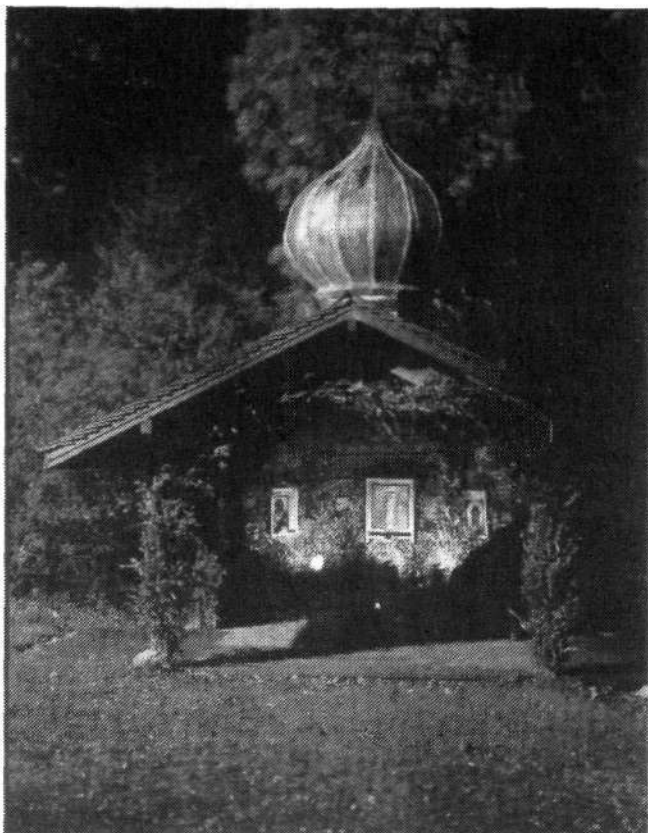
Po petnajsturni vožnji z avtobusom smo končno prispeli. Ko smo čakali na sprejem, smo nahrbtnike in spalne vreče odložili v veliko sobo, ki je namenjena prihajajočim in odhajajočim. Tam smo se srečali s skupino iz Španije, ki se je odpravljala domov, in skupaj smo ob spremljavi kitare zapeli nekaj pesmi. Slovenke smo bile Špancem zelo všeč in v slovo so nas pozdravili: "Goodbye, beautiful Slovenia!" Prijetna dobrodošlica!

Nekateri smo se odpravili raziskovat tabor. V začetku smo bili zgroženi: povsod sama gneča, vrste pred stranišči, pred trgovino in pivnico, pred jedilnico. Vendar smo se kmalu potolažili, saj so se vrste hitro pomikale naprej. Poleg tega smo spoznali, da je lahko tudi stanje v vrstah prijetno. S "sotrpini" smo se šalili, smejali, pogovarjali in tako izvedeli marsikaj zanimivega.

V ponedeljek smo dobili okvirni urnik za cel teden in čisto smo pozabili na nedeljski navidezni kaos. Čeprav je v taboru več tisoč ljudi, je življenje preprosto in dobro organizirano. V vsem času, ki smo ga imeli na razpolago, se nismo dolgočasili niti za trenutek. Na začetku sem se kar težko privadila na mir: nihče ni od nas zahteval neprestane naglice, ki je sindrom današnjega časa, nihče nas ni k ničemur prisiljeval. Vse, kar smo delali, je bilo prostovoljno. Pravi balzam, s pomočjo katerega spet lahko najdeš duhovno ravnovesje.

Razvrstili smo se v tri skupine, v katerih smo se srečevali vsak dopoldan. Lahko smo izbirali med pogovorno skupino, skupino tišine ali delovno skupino. V prvem delu našega srečanja smo vedno prebrali kakšen odlomek iz Svetega pisma, v drugem delu pa smo njegov nauk skušali povezati s konkretnimi življenjskimi problemi. Pravo olajšanje, ko spoznaš, da se z raznovrstnimi težavami ne ubadaš samo ti, še več, bolj ali manj imamo vsi podobne probleme. Veliko večino jih lahko rešimo tako, da si medsebojno pomagamo: se poslušamo in si pripovedujemo.

Nekateri so si zaželeli teden dni preživeti v samotni in razglabljalni s samim seboj, kasneje pa so se lahko o svojih odkritjih pogovorili z brati. Po pripovedovanjih sem izvedela, da marsikdo pri tem doživi

Pot nas je mnogokrat zanesla mimo Kapele pomladi ob jezeru Sv. Štefan, kamor se mnogi umaknejo v tišino.

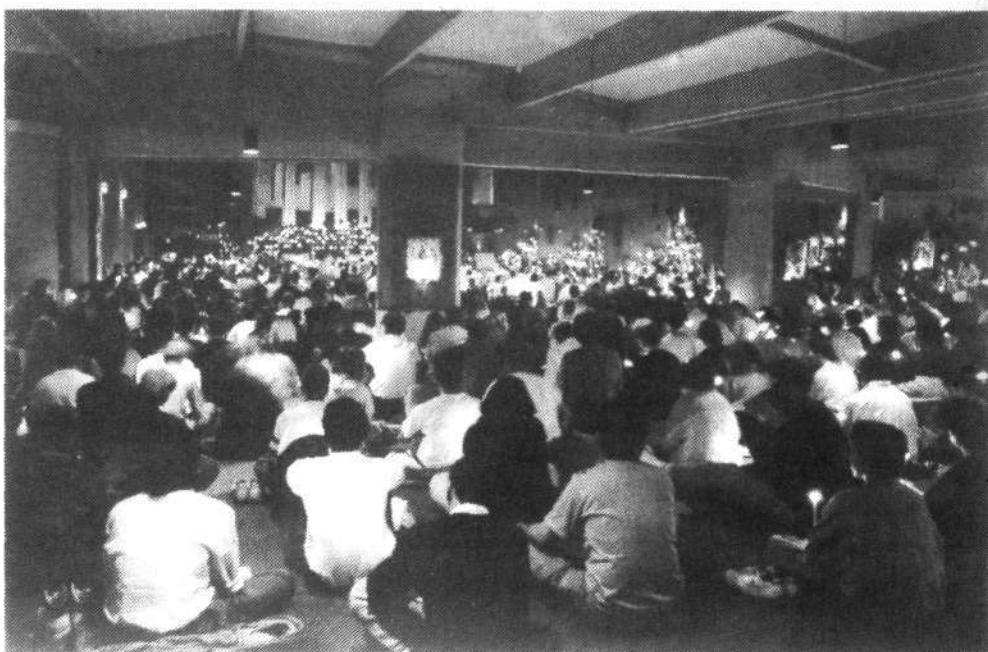
V posebni trgovini Exposition lahko kupite izdelke bratov iz Taizéja, razglednice, brošure, videokasete, plošče, diske in kasete s taizéjskimi pesmimi.

V času obrokov se proti jedilnici zgrnejo množice lačnih ust. Delitev hrane pa je tako dobro organizirana, da smo bili že v eni uri siti vsi. Ob jedilnici stojijo oglasne table, polne sporočil različnih velikosti in oblik s pozdravi, naslovi, prošnjami za pomoč pri prevozu...

Zvonovi nasproti cerkve trikrat dnevno vabijo k skupni molitvi v Cerkev sprave sredi tabora, ki je bila zgrajena leta 1962.

V notranjosti cerkve slikanje ni bilo dovoljeno, zato skušam prijetno vzdušje prikazati z razglednico Skupna molitev. Ob pesmih, psalmih, svetopisemskih odlomkih, tišini in prošnjah vsakogar prevzame občutek miru in spokojnosti.

pravi prepoved: najde samega sebe ali spremeni poglede na svoje življenje in svet okoli sebe. Takim razmišljanjem sta namenjeni posebni območji tišine, gozd in prečiščevalno jezero St-Etienne (Sv. Štefan), iz katerega potem naselje dobiva pitno vodo, s prelepo okolico. Popoldan smo se s prijatelji tu večkrat sprehajali. Ker je obvezna popolna tišina, smo se lahko neobremenjeni predali čudoviti naravi.

Največ so vedno imeli povedati tisti, ki so se odločili za delovno skupino. Opravljali so najrazličnejša dela v kuhinji, čistili barake, stranišča in kopalnice, skrbeli za vrt, varovali otroke. Večkrat smo po celem taboru slišali njihove krike in smeh, ko so pomivali posodo in pri tem z vodnim curkom polivali drug drugega. Po opravljenem delu pa so do kože premočeni odhajali k barakam, kjer so sušili svoja oblačila.

Najraje so delali v majhni neprofitni trgovini in pivnici Oyak, edinem prostoru, kjer smo lahko pili tudi alkoholne pijače. Oyak je bil odprt le v določenih delih dneva, zato je bila takrat tam vedno gneča. V trgovini smo kupovali sladoled, čips, kekse, čokolado, v pivnici pa kavo, čaj, kakao, sokove, alkoholne pijače, hof doge in pice. Zvečer smo lahko žurirali le za Oyakom. Zbirali smo se okoli številnih kitaristov in prepevali pesmi v različnih jezikih. Posebno glasni in zabavni so bili Španci, Italijani in Portugalski. Tu smo spoznali mnogo novih prijateljev. Najbolj strogi pripadniki delovne skupine pa so skrbeli za mir pred šotori, barakami in cerkvijo. Zamerili smo jim, ko so nas po polnoči naganjali spat, zato smo jih klicali "tečna securitate".

Popoln dan smo se razdelili v manjše, narodnostno pisane skupine in se prijateljsko pogovarjali o življenju mladih v posameznih deželah, o posebnostih naših domačih krajev, o skupnih konjčkih...

Ob nedeljah je v taboru prava zmešnjava. Vse se končuje in začenja na novo. Marsikdo potoči solzo v slovo in vse je polno vzklikov: "We'll meet again next year!" Ljudje si stiskajo roke in izmenjujejo naslove. Skupine odhajajo in prihajajo nove. Težko smo se poslovili od številnih prijateljev. Z nekaterimi smo si izmenjali naslove in si obljubili, da si kmalu pišemo. Potem smo si še pomahali v slovo in avtobus je zavil na cesto. Meni in mnogim pa ostaja v prelepem spominu teden dni v neznatni vasi nekje v južni Franciji.

■ Andreja Žibret

Naša anketa

Kako se počutite na počitnicah v Nerezinah?

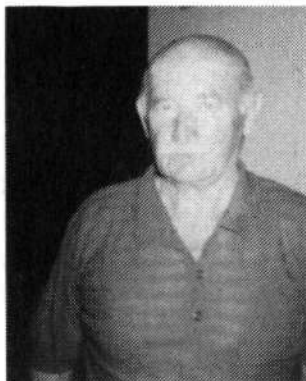
Še pred dvema letoma je bilo samoumevno, da smo Krčani letovali v počitniški skupnosti Bučanje v Nerezinah ali pa v počitniški skupnosti Materada v Poreču. Ob spremenjenih političnih razmerah in težkem ekonomskem položaju pa se vse manj Slovencev odloča za letovanje na Hrvaškem, še posebno zaradi močne antituristične propagande o razbijanju avtomobilov in rezanju gum v Istri. Mnogi imajo čudne občutke, ko morajo čez carino po poti, po kateri so prej tolikokrat potovali, čeprav cariniki avtomobilov niti ne ustavljajo. Posebno starejši ljudje pravijo, da se počutijo kot tujci. Nekateri se kljub vsemu letos niso odrekli privlačnosti Nerezin in poprosili smo jih, da nam povedo, kako preživljajo dopust na Lošinju in kako so potovali.

Metka Krznarič, 29, ekonomski tehnik: "Za letovanje v Nerezinah smo se odločili zaradi čistega morja, v katerem je veliko raznovrstnih rib in školjk. Počutimo se kot doma: ljudje so prijazni in naselje je zelo lepo urejeno. Izkoriščen je čisto vsak kotiček, tu so tenis igrišča, senca pod borovci, lahko si najdemo družbo, če pa želimo, smo lahko tudi sami. Otroci imajo veliko prostora za igranje in moja hči si je hitro našla prijatelje. Potovali smo skozi Kočevje, Delnice in Krk. Na carini smo se ustavili le toliko, da smo prijaviili kamero. Pot je bila prijetna, na trajektu ni bilo gneče in v recepciji smo hitro dobili ključ. Po petindvajsetih dneh bi radi letovanje še podaljšali, pa z mojem nimava več dopusta. Žal bi nam bilo, če tu ne bi več mogli preživljati počitnic. Dokler bomo lahko, bomo vedno letovali tu."

Suzana Urbanč, 23, tekstilni konfektionar: "Od prijateljev sem zvedela, kako je tu lepo, zato sem se po trinajstih letih spet odločila za počitnice v Nerezinah. Ker je deževalo, je bila pot naporna, ceste spolzke in veliko je bilo prometnih nesreč. Na carini nisva imela s fantom nobenih problemov. Naselje je sedaj veliko lepše urejeno, kot je bilo nekoč. Več je počitniških hišic in lepo urejenih poti. Ostala bova čim dlje, odvisno od vremena in finančne situacije."

Bojan Sušin, 23, študent: "Sem sem prišel na dopust in hkrati si kot študent brez denarja z dvigovanjem zapornice pri vходу v PSK Nerezine služim za hrano in prenočišče. Delo sicer ni naporno, včasih pa je zelo vroče in zoprno, ker ni družbe. Mladi

se tu dolgočasimo, ker ni nikjer v bližini poskrbljeno za nočno zabavo. Ker vestno skrbimo za čistočo v naselju in na plaži, je bivanje gostov udobno in prijetno. Sezona gre h koncu, zato tudi število turistov upada iz dneva v dan. Gostje počitniške skupnosti so večinoma Slovenci, največ je Krčanov, Ljubljančanov, Mariborčanov, Kranjčanov, je pa tudi nekaj Italijanov in Avstrijcev."

Tone Bizjak, upokojenec: "V Nerezinah mi je zelo lepo. Sem prihajam že dolgo časa, odkar so bile zgrajene prve počitniške hišice. Sedaj je dosti bolj udobno, pot je lepša in na izbiro imamo dva trajekta, preko Porozin ali preko Krka. Kamp je lepo urejen. Želel bi, da bi tako ostalo. Udobnost, podnebje, svež zrak in morje ter čistoča naselja so velike prednosti Nerezin. Najlepše je avgusta. Če bodo možnosti, bomo še prišli."

Erna in Vida Bizjak, upokojenki: "Ko smo se odločili za počitnice, smo spraševali na več mestih, ker se nam je v Nerezinah zdelo drago. Tu smo bili skoraj vsako leto do sedaj in ugotovili smo, da je najlepše in najudobnejše, saj imamo na voljo cel apartma in hkrati je to naše počitniško naselje. Tudi avto je tu na varnem, slišali smo, da ponekod v Istri režejo avtomobilске gume. Potovali smo zelo lepo in na carini nas niso ustavljali. Posebno všeč nam je čisto morje, prijetno ozračje in okolica, ker se zelo radi sprehajamo. Prejšnja leta smo se povzpeli tudi na Televrin. Če bodo ugodne cene in politične razmere, še radi pride-mo sem."

Za pogovor smo prosili tudi v. d. upravnice PSK Nerezine gospo **Jožico Mencin**. Povedala nam je, da PSK Nerezine letos ne bi mogla poslovati, če otoške oblasti ne bi bile tako tolerantne, saj je mešano podjetje, ki ga na-

meravajo ustanoviti skupaj s hrvaškim podjetjem, še v postopku registracije.

Do konca avgusta so v recepciji naselja zabeležili 60.000 nočitev, kar pomeni že drugo povprečno sezono (lani je bilo 50.000 nočitev). Največ gostov je letovalo med 20. julijem in 10. avgustom. V tem času je bilo veliko kolektivnih dopustov, prišlo je tudi dosti zunanjih gostov, ki pa jih v tem času niso mogli sprejeti, ker nekatera podjetja ne dajo svojih počitniških hišic na razpolago. Cena za zunanje goste je bila 11 DEM, v septembru 10 DEM po osebi, za člane kolektivov pa dosti nižja (5,5 DEM oziroma 7 DEM, če je podjetje dalo počitniško hišico v najem drugemu podjetju). Gostje lahko plačajo s hrvaškimi dinarji ali pa s

čekom ene od slovenskih bank.

Gospa Jožica Mencin pravi, da se je struktura gostov spremenila. Letos so v Nerezine prišli zahtevnejši gostje, ki so vajeni turizma, Visa, Kornatov... Turistična ponudba na otoku je skromna, vendar se Slovenci ne zavedamo, da je Hrvaška še v vojni in je Lošinj obremenjen z dajatvami za vojno. Poleg tega je bila letos močna protipropaganda za turizem, zato se za turistično sezono na otoku niso niti pripravljali.

Zaradi solidarnosti do domačinov to leto niso prirejali glasbenih večerov. Gospa Jožica Mencin je rekla, da se bodo potrudili in naredili vse, da bo predpisom zadoščeno in da bodo Nerezine živele naprej. Tako poceni počitnic pa verjetno ne bo več.

■ Andreja Zibret

P.S.: Potapljaško društvo iz Krškega v sodelovanju z Ribiškim društvom Škarpina iz Nerezin je 19. septembra organiziralo 1. slovensko državno prvenstvo v ribolovu. Zvečer je bilo tehtanje trofejev, sledila je večerja iz morskih specialitet.

Begunci

Gostoljubje za denar?

V naši občini je v zbirnem centru 241 beguncev ter ... pri družinah. Stanje v zvezi z oskrbo beguncev se slabša, saj prejeta humanitarna pomoč hitro poide. Poleg tega pa je vedno težje z oskrbo tistim družinam, ki imajo begunce pri sebi in dobijo pomoč le v obliki mesečnih živilskih paketov. Zato je razumljivo, da se pritisk na zbirni center stopnjuje, ni pa razumljivo, da nekateri postavijo "na cesto" begunce, ki so jih sprejeli in so jim nudili gostoljubje le, dokler so ti imeli nekaj deviznih prihrankov, ko pa so jim ti pošli, pa so se jih gostitelji odrekli.

Tistim, ki nam še naprej pomagata pri oskrbi beguncev in delu z njimi, pa se zahvaljujem tudi ob tej priložnosti.

Visoki obisk

Zbirni center v Krškem je obiskala delegacija UNDP – ga. Vivian Grisogono Scats in g. W. V. James. Namen obiska je bil oceniti stanje in potrebe po humanitarni pomoči za rehabilitacijo invalidov, ki so pribežali v Slovenijo. Delegacija si je ogledala zbirni center in se pogovorila z njegovim vodstvom, saj je v naši občini 25 invalidnih, prizadetih in beguncev s težjimi in kroničnimi obolenji.

Begunci beguncem

Zbirni center za begunce Krško je zaprtega tipa. Izhod je dovoljen le z dovolilnico, ki se izda za utemeljen razlog. Da pa bi prinesel vsaj majhno spremembo v njihovo enolično življenje in jim pomagal za trenutek pozabiti na njihovo tragično usodo, jih je obiskal Begunski teater iz Ljubljane s predstavo Sretno doba kad si bio djetje. Predstavo so pripravili begunci iz zbirnega centra v Ljubljani pod strokovnim vodstvom gospe Drage Potočnjak.

■ Za medresorsko skupino za begunce:
Cvetka Tomin-Zorič

Foto: Črt Čargo

SPUST PO SAVI

na relaciji SEVNICA – KRŠKO

V SOBOTO, 25. 7. 1992

Foto: L. Potočnik

Svetovno prvenstvo ribičev v Irski

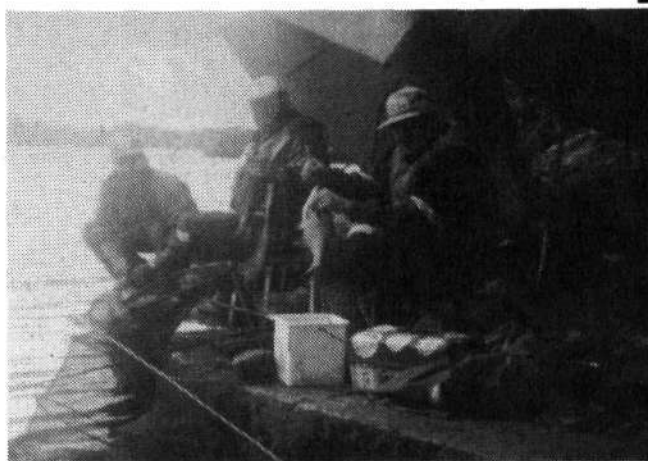
V začetku septembra se je reprezentanca Slovenije udeležila 39. svetovnega prvenstva v lovu rib s plovcem, ki je bilo v Severni Irski. V skupini sta bila tudi člana RD Brestanica-Krško, Dušan Vučajnk kot tekmovalcec ter Egidij Knez kot trener.

Tekmovanje je potekalo na velikem kanalu v skrajno nemogočih razmerah. Dež se je s kratkimi, komaj opaznimi presledki kar usipal, veter je pihal s sunki 50–60 km/h, premočene udeležence je pestilo tudi hladno vreme... Tekmovalci so morali metati po vetru zelo daleč od obale (40 m) v vodo, globoko 5–6 metrov.

Nastopilo je 150 tekmovalcev iz 27 držav in med njimi jih je tretjina v obeh tekmovalnih dneh ostala brez ribe! Na prvo mesto se je uvrstila italijanska ekipa, na drugo francoska. Slovenci so bili 24. in izmed naših tekmovalcev se je najbolje odrezal Dušan Vučajnk, ki ves prvi dan ni ujel ničesar, naslednji dan pa je le ujel plošča, težkega 1380 g, in se z njim uvrstil na 5. mesto v svojem sektorju. V končnem vrstnem redu, ob seštevku obeh tekmovalnih dnevov, se je Vučajnk uvrstil na 57. mesto. Izmed ostalih članov naše reprezentance sta ribo ujela še dva – Mirko Matjašec jo je prvi dan in se z njo uvrstil na 96. mesto, Milan Hrovat pa s svojo na 98. mesto. Mirko Božič se je uvrstil na 116., Stojan Žolnir pa na 126. mesto. Mimogrede: v reprezentanci je bil še en član iz Posavja, Peter Dimitrovski iz RD Brežice. Za primerjavo povejmo, da je bila celotna ekipa domačinov (Ircev) prvi dan povsem brez ribe in da je brez plena ostalo tudi nekaj tekmovalcev, ki so že bili svetovni prvaki. Tako sta jo odnesla tudi Bob Nudd, Britanec, dvakratni svetovni prvak (v Mariboru in na Madžarskem) ter trikratni svetovni prvak M. van den Eynde.

Ribiška družina Brestanica-Krško, predvsem pa oba njena tekmovalca, se vsem sponzorjem in vsem, ki so kakorkoli prispevali pri udeležbi na svetovnem prvenstvu, prav lepo zahvaljujejo. Po besedah Dušana Vučajnka je bilo to prvo svetovno prvenstvo, na katerem je naša reprezentanca lahko nastopila kot enakovredna ostalim, v enotnih oblekah in z ostalim minimalno sprejemljivim standardom. Če si državljani mlade Slovenije, ki je še ne dolgo tega bila na prvih straneh svetovnega tiska, je pač veliko lažje in udobneje zbuhati pozornost, kadar imaš zagotovljene nekatere osnovne stvari. Prvič so naši ljudje

imeli dovolj, da so si lahko kupili tudi varovalno opremo, dežne plašče in velike, močne dežnike, ki jih je treba zapičiti v tla ter pritrditi z vrvicami kot šotore. Res pa je tudi, da so se irski gostitelji do tekmovalcev sila potrudili in celo prilagodili jedilnik njihovem okusu. Gre za to: po Dušanovih besedah se njihova hrana itak ne da jesti, ker je brez vsakega okusa, a brez problema so se s kuharjem v hotelu domenili za soliden niz pravilno, po naše pečenih zarebrnic. Naporen trening, nenehen mrz in dež namreč človeka sila zdelajo in če še ne je... Tudi zabavo za rojstni dan je podaril hotel našemu Dušanu, pa piknik na kmetiji so jim pripravili... Le ribe so si morali sami naloviti in pri tem je imel prav vsak enake možnosti, da mu zreb določi sektor, kjer riba je ali pa je ni.

Državno prvenstvo ribičev na Ptuj

Prvega ekipnega državnega prvaka v ribolovu s plovcem smo dobili sredi avgusta na Ptuj. Zmagala je seveda ekipa Zveze ribiških družin Novo mesto, v kateri sta bila tudi dva člana iz Ribiške družine Brestanica-Krško: Dušan Vučajnk in Egidij Knez. V ekipo sta se uvrstila po petih tekmovalnih novomeške zveze in njihova skupna zmaga je pravzaprav velik dosežek. Premagali so namreč celo domačo ekipo ZRD Ptuj, ki reko Dravo pozna zelo dobro, saj je na njenih bregovih v času priprav na prvenstvo trenirala.

Med posamezniki je postal državni prvak član RD Brestanica-Krško, Egidij Knez, ki je bil oba tekmovalna dneva prvi v sektorju, na drugo mesto se je uvrstil Dušan Horvat s Ptuja, tretji pa je bil Krčan

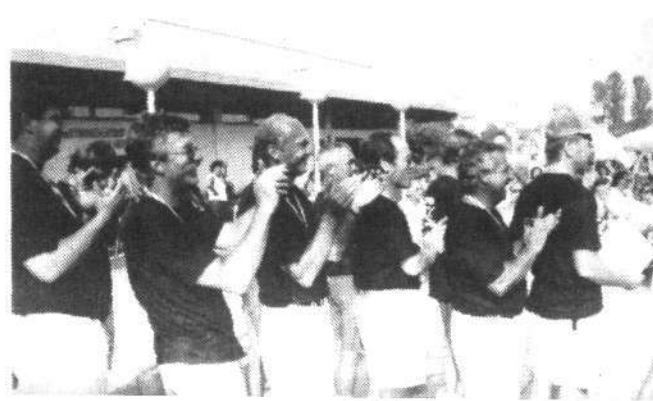
V nedeljo, 18. oktobra, se bo ob 7. uri na ribniku v Mačkovcih pričelo srečanje ob zaključku ribolovne sezone. Nanj so vabljeni vsi člani RD Brestanica-Krško. Organizatorji zagotavljajo, da nikomur ne bo dolgčas, saj so med drugim pripravili celo vrsto zabavnih točk: ribolov, gobarjenje, pikado, vlečenje vrvi... Srečanje bo trajalo ves dan, "do sto" in enkrat vmes bo prišel na vrsto tudi srečolov. Zlasti zadnji podatek velja tako bodočim udeležencem srečanja kot tudi tistim, ki jih bodo organizatorji srečolova še obiskali s prošnjo za prispevek!

Dušan Vučajnk, ki je bil prvi dan prvi, naslednji dan pa drugi v sektorju. Imel je tudi manjšo težo ulova kot drugouvrščen.

Oba naša tekmovalca sta se tako uvrstila v reprezentanco Slovenije, ki se bo prihodnje leto udeležila svetovnega prvenstva na Portugalskem.

Zvezo ribiških družin Novo mesto so pri članicah zastopale naše tekmovalke Janja Vučajnk, Helena Vučajnk in Manja Leskovšek, ki so takrat imele malo manj športne sreče in so zasedle 4. mesto. Iste tekmovalke so se 20. septembra udeležile tudi ekipnega prvenstva Slovenije, kjer so zasedle 3. mesto.

■ D. V.

Zmaga tudi za KK Posavje in Janka Šepetavca

Marsikaj ni več tako, kot je bilo, in tudi na šentjernejskem hipodromu je bilo to opaziti že nekaj dirk nazaj. Na nekoč redno prenatrpani tribuni je sedaj prostora dovolj, nikar da bi se ljudje morali drenjati okrog steze. Prirediteljem to seveda ne ustreza, a očitno se bomo skromnosti morali navaditi tudi tu. Tudi dež, ki ga je doslej tja praviloma prinesla vsakoletna avgustovska dirka, ni bil kot nekoč. Zato pa je bil kot nekoč Janko Šepetavc, rejec in tekmovalc iz Gregovca pri Bizeljskem, član Konjeniškega kluba Posavje.

Med osmimi dirkami je zmagal v četrti, tisti za nagrado Iskre – Hipot iz Šentjerneja. To je bil avtostart za 3- do 7-letne domače kasače na 1.700-metrski progi, ki so se ga lahko udeležili konji z zaslužkom 130.000 SIT. Na vajejih je imel pred kratkim v Prekmurju kupljenega Fir Lindyja, štiriletnega žrebca, potomca Prund Lindyja in Firine. Dosegla sta kilometrski čas 1.24.1, drugouvrščena Romina Rudija Goveka iz Šentjerneja pa 1.25.6.

Teden dni kasneje (13. 9.) sta Fir Lindy in Janko v Kamnici pri Mariboru dosegla 2. mesto v peti dirki (od osmih), v kateri so nastopili 3- do 12-letni kasači z zaslužkom 150-200 tisoč SIT. Fir Lindy je dosegel kilometrski čas 1.23.1, enako kot zmagovalka Romina na vajejih Rudija Goveka iz Šentjerneja. Na ciljni črti je bila razlika med njima le za dolžino gobca! Tretji je bil Colt iz Ljubljane. In še enkrat je imel Fir Lindy prekratek gobec: 19. septembra je na zagrebškem hipodromu v mednarodni kasaški dirki za 3- do 12-letne kasače dosegel tretje mesto. Za 6 desetink si je popravil kilometrski čas. Imel je enakega (1.22.5) kot prvouvrščena Pevidea in drugouvrščena

Artemida Franca Lavrenčiča iz Maribora. Kot smo že omenili: razlika je bila le v dolžini gobca. Upajmo, da bomo o Fir Lindyju še slišali. Sicer pa ga na fotografiji ni, ker se Fir Lindy obnaša strogo profesionalno in je ubogljiv samo v službi (v sulkyju), drugače pa je tako poln (nevarnih) muh, da smo se raje odločili in fotografirali Janka z enim izmed mlajših konj.

• ŠAHOVSKI KOTIČEK •

Za bistre glave

Pravilni rešitvi prejšnjih nalog

Prvi primer: Sh6 Kh8, De5
De5, Sf7.

Drugi primer: Tf8 Tf8, Df7
De8, Df8 Df8, d7.

Lestvica reševalcev problemov

Aleš Volčanšek	4 točke
Toni Kos	4 točke
Želimir Pavlovič	2 točki

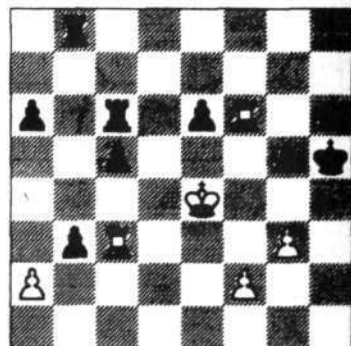
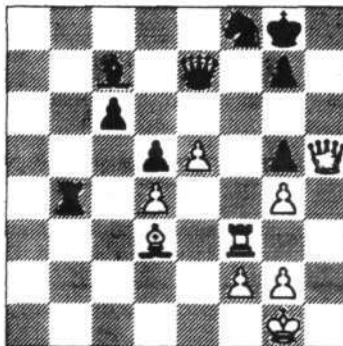
Kvalifikacije za 2. prvenstvo Republike Slovenije

V dneh od 22. do 30. avgusta 1992 se je v Mariboru zbralo 59 šahistov iz cele Slovenije na kvalifikacijah za 2. prvenstvo Republike Slovenije. Med njimi sta bila tudi dva mlajša šahista iz krškega šahovskega kluba. Toni Kos in Aleš Volčanšek. Igrali so devet kol po švicarskemu sistemu. Zmagal je Dušan Čepin s 7.5 točke pred Srečkom Truto s 7 točkami. Oba naša igralca pa sta dosegla nad 50 % možnih točk. Aleš Volčanšek je delil 18 mesto s petimi doseženimi točkami in tako le za pol točke zgrešil naslov mojstrskega kandidata. Toni Kos pa je s 4.5 točke delil 28. mesto.

Nalogi za številko 9

1. Beli na potezi: zmaga.

2. Beli na potezi: mat v 5 potezih.

Memorial Bajde-Božič

V soboto, 6. septembra, je ŠK Krško organiziral memorial Bajde-Božič. Igre so bile v članski konkurenci, kjer je nastopilo 28 šahistov, in v pionirski konkurenci, kjer je nastopilo 6 pionirjev. Na memorialu so nastopili šahisti iz Brežic, Sevnice in Krškega. V članski konkurenci je zmagal Toni Kos iz Krškega z 12.5 točke ter osvojil zlato medaljo in prehodni pokal, drugo mesto pa sta si razdelila Igor Šitnik in Andrej Cerjak iz Brežic z 12 točkami. V pionirski konkurenci je zmagal Želimir Pavlovič iz Krškega s 4.5 točkami pred Robijem Volčanškom, tudi iz Krškega, s 4 točkami, in Igorjem Glavačem iz Sevnice s 3.5 točke.

Kolesarsko društvo "Savaprojekt" Krško

Na letalski stezi v Cerkljah je bilo avgusta kolesarsko državno prvenstvo ekip v vožnji na kronometer. Tekmovanje ekip iz vseh boljših klubov Slovenije je bilo med 10. in 15. uro, torej v najhujši vročini, ko je v senci termometer kazal 34 stopinj. Kako so se počutili tekmovalci, ki so vozili po vroči betonski stezi, obsijani s soncem, si lahko samo predstavljamo.

Seveda so se tega državnega prvenstva udeležili tudi kolesarji edinega društva v Posavju, to je Savaprojekta iz Krškega, in so nastopili v vseh starostnih kategorijah s po eno ekipo (4 tekmovalci). Že takoj na začetku, ko so pričeli vožnjo najmlajši, to so pionirji B, je bilo veselje v moštvi Savaprojekta veliko. Ekipo, v kateri so vozili 12-letni fantiči David Vižintin, Primož Četrtnič, Gorazd Divjak in Andrej Grmšek, se je uvrstila na odlično 3. mesto v Sloveniji in s tem pridobila bronasto medaljo. Zelo velik uspeh ekipe najmlajših je to in so si prav gotovo zaslužili čestitke.

Uvrstitve preostalih ekip Savaprojekta pa so bile: pionirji A so na 20 km dolgi progi zasedli 5. mesto, ml. mladinci 7. mesto, prevoziti so morali 40 km. Starejši mladinci so vozili 70 km dolgo progo in so v zelo hudi konkurenci zasedli 5. mesto, kar je odlično in zelo vzpodbudno za naprej. Vodstvo društva Savaprojekt Krško je z rezultati zelo zadovoljno.

Od 15. do 23. avgusta je bil v sosedni Avstriji v kraju Deutschauberg svetovni teden kolesarjenja. Kolesarji društva Savaprojekt so se ga udeležili zelo številčno in še bolj uspešno. V tednu dni se je vrstilo kar sedem kolesarskih dirk, najrazličnejših disciplin, katerih so se udeležili kolesarji z vseh celin. Poleg domačinov Avstrijcev so bili prisotni kolesarji iz Nemčije, Nizozemske, Belgije, Češke in Slovaške, Poljske, Rusije, Belorusije, Estonije, Francije, ZDA, Avstralije, Nove Zelandije in Slovenije. Krški kolesarji so sicer tekmovali pod oznakami Slovenije, vendar klubskih barv in imena Savaprojekt Krško ob tem niso pozabili prezentirati, kar jim je ob zelo dobrih rezultatih tudi docela uspelo. V tednu dni so osvojili kar 12 pokalov in 5 medalj in so z uspehom zelo zadovoljili sami sebe in svoje sponzorje.

Na hitrostni preizkušnji 300 m sprinta na čas v kategoriji mladincev so dosegli: Damjan Četrtnič 2. mesto, David Dremelj 5. mesto in pri pionirjih Primož Gabrič 4., Dejan Gošek 5., David Vižintin 7. mesto. Na 70 km dolgi cestni dirki so dosegli: David Dremelj 2., Tomaž Malik 5. in Jože Zupanc 6. mesto. Na cestni preizkušnji gorske vožnje 7 km s klancem 12 % za mlajše mladince: Marjan Požun 1. mesto, Damjan Četrtnič 4. mesto, Damjan Grmšek 9. mesto, v starejši kategoriji: Jože Zupanc 2. mesto. V kategoriji pionirjev na nekaj krajši progi: Jože Stopar 4., Primož Gabrič 6., David Vižintin 7. mesto. V preizkušnji vožnja na čas je v kategoriji pionirjev Jože Stopar dosegel 6. in Primož Gabrič 9. mesto.

V vodstvu društva Savaprojekt Krško pravijo, da se bodo takšnih in podobnih tekmovalij še udeleževali, saj jim prinašajo velike izkušnje in tekmovalcem tudi precej samozavesti.

V nedeljo, 13. septembra, so kolesarski delavci društva Savaprojekt iz Krškega zelo uspešno pripravili dirko z naslovom Nagrada Savaprojekta. Prireditev je minila v zelo lepem vremenu in ob precejšnjem številu gledalcev, ki so ob progi in na ciljnem prostoru spodbujali domače tekmovalce. Za vsaj približno upodobitev mikavnosti prireditve je treba seveda predstaviti tudi nagrade pokrovitelja in sponzorjev. Najlepša in najdragocenejša nagrada je bilo motorno kolo Tomos, ki ga je dobil zmagovalec – tekmovalec z največjo povprečno hitrostjo. To je bil Sandi Papež, član novomeške Krke.

Tudi kolesarji krškega "Savaprojekta" so se zelo dobro uvrstili. Med starejšimi mladinci je David Dremelj pripeljal na cilj 9 minut pred ostalimi in si tako hkrati zagotovil zmago tudi pri točkovanju gorskih in letetič ciljev. Tomaž Malik je bil tretji in Jože Zupanc peti. Ostali rezultati Krčanov so naslednji: med mlajšimi mladinci je bil Marjan Požun prvi, Damjan Grmšek osmi in Andrej Boštjančič deveti. V kategoriji pionirjev A je bil Jože Stopar šesti, Uroš Dular enajsti, Dejan Gošek osemnajsti in Primož Gabrič dvaindvajseti. V kategoriji pionirji B je bil David Vižintin osmi, Gorazd Divjak deseti, Andrej Grmšek petnajsti in Primož Četrtnič enaindvajseti. Dirka za Nagrado Savaprojekta je tako minila v veliko zadovoljstvo vseh navzočih.

■ Drago Dremelj

Šola športnega plezanja

Po dveh javnih demonstracijah v marcu 1992 se je nekaj najpomembnejših udeležilo šole športnega plezanja na skali v Armeškem, ki jo je organiziral Alpinistični odsek Bohor pri PD Bohor Senovo. Udeleženci so pridno plezali pod strokovnim vodstvom vse do junija 1992, ko so svoje znanje pokazali tako teoretično kot praktično. Kar devet udeležencev, najmlajši med njimi je star 17, najstarejši pa 33 let, je opravilo izpit za pripravnika športnega plezanja. Nič več ni bilo strahu pred pokončno steno, ki meri celih 22 metrov v višino in v kateri je več kot 20 smeri različnih težavnostnih stopenj. Z znanjem, ki so ga pridobili iz tehnike plezanja in varovanja, vozlov in spuščanja po vrvi ter opreme, so dokazali, da se plezanje po krivici šteje za nevaren šport. Vsi so med drugim preplezali vsaj dve smeri od četrte do šeste stopnje. Za pojasnilo povejmo, da so najtežje smeri na svetu ocenjene z 11. v Armeškem pa z 9.

Na družabnem večeru, ki se ga je udeležil tudi predsednik PD Bohor Senovo Janko Lubi in prispeval spodbuden pozdravni govor, so udeleženci prejeli diplome.

Jeseni bo organiziran še nadaljevalni tečaj športnega plezanja, vse, ki jih plezanje in tovarištvo posebej zanimata, pa vabimo na naša srečanja ob četrtnih v Armeškem.

■ B. K.

AO Bohor v previsih in gorah

Športno plezanje in plezanje nasploh vzpodbuja mlade predvsem k aktivnemu življenju, daleč stran od zakajenih gostiln; vzpodbuja jih k samostojnosti in samodisciplini, k tovarištvu in poštenosti. Vsak plezalec zna ceniti prijateljevo zanesljivo roko, ki te varuje, ko te stena postavi nad mejo tvojih zmožnosti. Pri tem ni goljufije, ni izgovorov, ki opravičujejo, in ni sodnika, ki je kriv za poraz. Vsak sam ve, kje so njegove meje, vsak je sam svoj sodnik. Pa pogledjmo, kje so našli meje plezalci AO Bohor pri PD Bohor Senovo:

Peter Sotelšek je preplezal smeri z ocenami od 7- do 7+: Stolp, Druga poč. Mali princ, Brez raza, Soraja in Steber, s čimer je izpolnil pogoje za nastop na tekmovanjih v Sloveniji v kategoriji kadetov. Njegov prijatelj Zdravko Zakšek je preplezal Beli svod in Frančkovsko skušnjavo (se še spominjate znamenitega alpinista Frančka Kneza?) z ocenami 7-, skupaj s Petrom pa sta uredila in preplezala tudi novo smer z imenom Devica. Andrej Sotelšek je preplezal več smeri 7. stopnje, nekatere tudi na pogled (saj poznate rek: Prišel, videl zmagal), tri smeri pa imajo posebno veljavo: Steber, Rambo in Merjetica, vse ocenjene s 7+. Vsi, ki ga poznamo, pa vemo, da zmore še več. Arno Koštomaj je že znan plezalec, ki pleza na pogled 8. stopnjo.

Krški rokometni klub pred novo tekmovalno sezono

V sezoni 1992/93, ki se je s tekmovanji v kadetski in 3. državni ligi pričela 14. septembra, imajo krški rokometiši velike ambicije, a žal zanje nikakršne finančne podlage. S treningi so pričeli že v drugi polovici julija (kadeti, mladinci, člani), v drugi polovici avgusta pa so vadbo pričeli tudi pionirji.

Pri trenerju **Janezu Simončiču**, ki že drugo sezono skrbi za kakovostni vrh krškega rokometu, prizadevno vadi 22 igralcev. Število presega običajno, zato je bil RK Krško "prisiljen", da je za novo tekmovalno sezono prijavil tudi moštvo B, ki bo nastopalo v 3. državni ligi. Zanj bodo nastopali izključno mladinci, da bi se tako čim bolj uigrali za državno prvenstvo v svoji starostni kategoriji. Prvo člansko moštvo ponovno nastopa v 2. državni ligi, saj predlagane reorganizacije tekmovalnega sistema (kot ga že 2 leti poznajo košarkarji), ki bi Krčane uvrstil v 1. državno ligo (med 16 najboljših moštev v Sloveniji). Rokometna zveza ni sprejela.

Sicer pa je to leto za krški rokomet vendarle pomenilo potrditev kakovosti dela. V državnih reprezentancah Slovenije je nastopalo 6 igralcev, s čimer je bil krški rokometni klub v kategorijah mladincev in kadetov tretji najmočnejši klub (več jih imata le Celje in ljubljanski Slovan). Sredi avgusta je bilo na Madžarskem prvo evropsko prvenstvo

kadetov, na katerem je Slovenija osvojila drugo mesto, zanjo pa so odlično nastopali tudi Krčani **David Imperl**, **Alen Kukavica** in **Darko Levičar**.

Seveda so oči ljubiteljev športa in še posebej rokometu uprte v delo članskega moštva. Tega pred novo sezono ni zapustil nihče izmed igralcev, tako da Krčani resno računajo, da bodo v novi tekmovalni sezoni v svoji ligi prvi. Igralski kader za to imajo, postavlja pa se vprašanje financiranja. Klub ima na "blagajni" že 3 mesece samo 300 SIT, kar lahko pomeni, da krškega rokometu na jesen ne bo več!

Iskanje sponzorjev ali donatorjev, ki traja že nekaj mesecev, zaenkrat ni obrodilo nikakega ploda, sistemsko financiranje tekmovalnega športa je iz leta v leto slabše, letos pa izrazito kritično, saj je iz občinskega proračuna za dejavnost odmerjenih le nekaj več kot 3 milijone SIT, kar bi pravzaprav zadostovalo za ligaško dejavnost enega samega kluba.

Krški rokometni klub je v vsej slovenski rokometni družini znan po svoji skromnosti in nizkih izdatkih. Kljub temu stane sezona (za 7 ekip) okoli 1,2 milijona SIT, kar je v primerjavi s klubi, ki tekmujejo v istem rangi in imajo le po 2 tekmovalni ekipi, dvakrat manj, kot so njihovi proračuni.

■ Ž. Šebek

V Libojah pri Celju pa je splezal dve smeri z oceno 8/8+: Zlato jabolko in Sveta Eva. Sandra Voglar zmore plezati smeri 7. stopnje in to je ponovno dokazala s preplezanjem Easy Riderjem.

Zibelka plezanja pa so vendarle naše gore, ki jih obiskujemo v vseh letnih časih. Včasih nedostopne, nas drugič obdare z nepopisljivimi dožitvi in občutji, ki jih poznajo le gorniki. Gore so še posebno lepe, ko jih deliš s prijatelji. Zato večkrat pripravimo skupinsko alpinistično turo, ko v nekaj dneh preplezamo več smeri v različnih navezah. Na Vršču v steni Nad Šitom glava je sedem članov AO Bohor preplezalo naslednje smeri: Trmaste kamine (5+/4+) navezi **Gorazd Pozvek-Sandi Vegelj** ter **Andrej Sotelšek-Sandra Voglar**, Steber navezi **Voglar-Sotelšek** ter **Bojan Kurinčič-Darko Omerzu** (5/4). Zajedo skozi okno (5+) **Kurinčič-Vegelj-Omerzu**. Vsi udeleženci pa so preplezali še Kamenkov kamin (6-/4+).

Po obdobju deževnega vremena so različne naveze plezale v višjih stenah naših Alp in zmogle nekaj znanih smeri, ki so bile v svojem času temeljni kamen našega alpinizma. **Gorazd Pozvek** je s soplezalcem **Armandom Polegikom** (AO Kozjak) preplezal smeri **Belač-Zupan** (5), **Direkto v Špiku** (5) ter **Ašenbrenerja** v Travniku (6), z **B. Kurinčičem** pa zajedo Nad Šitom glava (5+/5). **Bojan Kurinčič** je z **Andrejem Sotelškom** preplezal zajedo Šit (6) in JLA (7-/6) ter s **Hinkom Uršičem** Wissiakovo (5) v triglavski steni. Naveza **Arno Koštomaj** in **Sandi Vegelj** je v Raduhi ponovila Edijev steber (6+) in Marjanovo smer (6+).

Poleg tega pa smo bogatejši še za novo težko prvenstveno smer v Šklednu avtorja **Miloša Kolška**, ki pa še nima imena.

■ Bojan Kurinčič

Prvak Pintar, Krčani med prvo peterico

Na sliki od leve: Peterca, Pintar in Lekše na zmagovalnih stopnicah v Krškem. (Foto: T. P.)

Na tretji dirki za odprto državno prvenstvo Slovenije, 6. septembra v Krškem, je zmagal Gregor Pintar iz AMTK Ljubljana s 15 točkami. Krčan Lekše se je s 14 točkami uvrstil na drugo mesto, tretji je bil Peterca (Ljubljana) s 13 točkami. Samo točko manj je imel krški tekmovalec Špitaler in se je uvrstil na 4. mesto. Dernač je s 6 točkami delil 8. do 11. mesto, Omerzel, ki nastopa za Ljubljano, je bil peti z 11. točkami. Finale državnega prvenstva je bilo 20. septembra v Ljubljani. Naslov prvaka je osvojil Pintar s 73 točkami, drugi je Peterca (67), sledijo pa Krčani Omerzel na tretjem (62), Lekše na četrtem (48) in Špitaler na petem mestu.

■

POSLOVNI OBISK IZ NEMČIJE JE KRŠKEMU

Agrokombinatu prinesel pogodbo o izvozu sadja. Sredi julija je namreč bil v Krškem lastnik firme Fruchthof, gospod F. Jurschik GmbH & Co. iz Mosbacha-Neckarelz. Firma Fruchthof je Agrokombinatu poslovni partner, največji uvoznik njegovega sadja, zlasti jabolk, pa tudi hrušk in breskev. Žal do uresničitve posla (izvoza 300-500 ton) ni prišlo, ker je suša sprožila nenadno prezgodnje dozorevanje sadja. Podjetje Fruchthof snuje tudi kapitalno povezavo z M-Agrokombinatom. Posnetek je nastal med srečanjem g. Jurschika s krškim občinskim vodstvom, vodstvom Agrokombinata in Slovenske ljudske stranke. (Foto: L. Potočnik)

NA SENOVEM SO 5. SEPTEMBRA IZROČILI

namenu Market "SENICA", ki ga boste povsem slučajno našli natančno nasproti znane gostilne Senica. To je prodajalna za živila in lastnik, Miha Senica, pravi, da je s tem posegom zaključil ponudbo v svoji okolici. V enem krogu, v neposredni sosesčini, imajo sedaj ljudje cerkev, avtobusno postajo, gostilno in prodajalno. V prodajalni bodo zagotovili zalogo specerije in galanterije, večino stvari, ki jih potrebuje povprečen kupec. Zagotavljajo, da si bodo prizadevali, da bi bili kupci pri njih zadovoljni. Kruh nabavljajo pri Žitovi pekarni v Krškem in je svež tudi ob nedeljah. Prodajalna je odprta vsak dan med 7. in 19. ter ob nedeljah med 8. in 12. uro. (Foto: T. Petrovič)

"Teden športa"

Akcija z zgornjim naslovom, katere organizacijo je ministrstvo za šolstvo in šport prepustilo podjetju Alistar iz Ljubljane, je potekala po vsej Sloveniji v tednu med 7. in 13. septembrom. Namenjena je bila spodbujanju k športni dejavnosti vseh generacij, lahko pa jo označimo tudi kot poskus, kako mladim privzgojiti pozitiven odnos do športa kot pomembne sestavine aktivnega in zdravega načina življenja oziroma poti do večje kakovosti življenja. Za to je seveda potrebna permanentna spodbuda in organizacija takšnih akcij, kot je Teden športa, je samo del tega.

Športna zveza Krško je skupaj s športnimi društvi, nosilci posameznih športnih panog v občini Krško, pripravila program v tednu športnih akcij, poleg tega so po šolah in nekaterih društvih dejavnosti organizirali še sami. Preverjanje plavanja in plavalna tekmovanja, šahovski turnirji za mladino in odrasle, košarkarska tekmovanja in igre v Podbočju so nekatere od aktivnosti, ki jih je prirediteljem uspelo "spraviti pod streho", žal pa je precej od načrtovanega odpadlo, na primer kolesarski maraton, med drugim tudi zato, ker so bile prireditve po številnih krajih in se je vsakdo boril za čim več udeležencev. O izvedenih prireditvah in udeležbi na njih pa za celo občino zaenkrat še ni vseh podatkov, saj jih Športna zveza trenutno še zbira.

Šolski športni teden

Osnovne šole so se po skupnem dogovoru med šolskimi športnimi društvi temeljito pripravile na teden športnih aktivnosti. Izdelale so lastne programe in hkrati učence seznanimle še z možnostmi udeležbe v programih na občinski ravni. Teden dni po zaključku je že tudi čas za prve ocene.

Na Osnovni šoli Jurija Dalmatina, na primer, so v svoj program uvrstili plavanje, šah, namizni tenis, košarko, pohode in še kaj. Večino aktivnosti so izvedli kot tekmovanja, kar naj bi bilo spodbuda za večjo prizadevnost, in to se je res poznalo zlasti pri mlajših učencih, medtem ko številke o udeležencih, npr. plavalnega tekmovanja, kažejo, da interes in spretnost s starostjo upadeta.

Tekmovanje v plavanju

Od učencev višje stopnje se jih je tega tekmovanja na 50 m prosto udeležilo 215, to je približno polovica. Iz petih razredov je bilo 73 tekmovalcev. Najhitrejši med fanti so bili Samo Furst (32.8), Miha Cerle (33.6) in Samo Sambol (33.7). Najhitrejša dekleta: Maša Ivanovič (32.8), Ksenija Povhe (34.9) in Mojca Hojski (35.5). Med 58 tekmovalci iz 6. razredov so bili prvi trije fantje Jernej Žafran (31.2), Rok Kunej (33.1) in Den Kožar (33.4) in prva tri dekleta Tina Cerle (34.0), Katja Rostohar (34.5) in M. Čargo (35.0). Iz sedmih razredov je bilo 67 tekmovalcev. Prvi trije med fanti so Matej Kerin (28.1), Matej Potočnik (33.4) in Alojz Mlakar (34.1). Prva tri dekleta: Nejka Grabnar (39.0), Vesna Veljkovič (41.4) in Tadeja Novak (42.5). Iz osmih razredov je bilo le 17 tekmovalcev, najhitrejši med fanti so bili Gregor Povhe (30.4), Aleš Novak (32.2) in Miloš Rabič (36.8) ter med dekleti Andreja Pirc (43.0), Helena Planinc (49.5) in Natalija Šcler (50.1).

Na nižji stopnji so v prvih in drugih razredih preverili znanje plavanja vseh, okoli 240 učencev, tretji in četrty razredi pa so poleg preverjanja lahko tudi tekmovali na 36 m. V tej skupini ni plavalo le 15 od 220 učencev. Med tekmovalci iz tretjega razreda so bili najhitrejši Rok Kerin (25.5), Ljutvi Sanel (27.0) in Zvonko Šebalj (28.9) pri fantih

ter Mateja Pečar (35,4), Petra Simončič (36,0) in Ingrid Grozina (38,0) pri dekletih. Najhitrejši iz četrtnih razredov: Neje Škafar (25,0), Blaž Zadravec (25,6) in Blaž Špiler (32,8); Nika Pribošič (35,3), Simona Kozole (28,9) in Tamara Mihelin (30,8).

Šah

Od štirih sodelujočih ekip je Krško I zbrala 20,5 točke. Krško II 9,5, Leskovec 4, Krško III je ostalo brez točk.

Namizni tenis

Tekmovalo je 54 fantov in 4 dekleta iz 5.–8. razreda. Prvi trije fantje so Alojz Mlakar, Boštjan Živič in Marko Jurič, med dekleti pa Nevena Sember, Katja Rostohar in Tina Cerle.

Igra košarkarskih trojk

Iz šestih razredov je tekmovalo 7 ekip, prva je bila ekipa Marka Nagliča, druga Davida Grozine in tretja Ivana Širole. Sedmi razredi so imeli 8 ekip, najuspešnejša je bila ekipa Predraga Bakiča, druga Alojza Mlakarja in 3.–4. Mateja Potočnika in Elvisa Nukiča.

Druge prireditve

Učenci nižje stopnje so se udeležili pohodov na Kremen, Libno, Sremič in Grmado in si ogledali šolsko uro plesa v izvedbi plesnega studia.

Tone Zakšek, športni pedagog na krški osnovni šoli, ocenjuje, da je letošnjemu tednu športa, vsaj kar zadeva to šolo, mogoče dati kar dobro oceno. Meni pa, da bi bilo akcijo treba razširiti, predvsem pa jo izvajati v ustrežnejšem, spomladanskem času, najbolje v maju. Tudi kakšen tolar ne bi bil odveč, saj je skromno darilce za uspešen nastop lahko velika spodbuda. Letos pa, kot je znano, se v sestradani občinski športni blagajni za teden športa ni dalo nič najti.

Plavalni klub za majhne in odrasle

Plavalni klub Celulozar si je Teden športa zamislil po svoje. Prvi dan, v ponedeljek, je bilo štafetno plavanje 2 x 40 x 50 v prsotem slogu. Zmagala je štafeta aktivnih plavalcev s časom 25:36,17 pred mešano štafeto staršev in najmlajših aktivnih plavalcev, ki jim je ura namerila 32:17,03. Po tekmovalstvu je bilo veselo rajanje v bazenu in ob njem, z njim pa smo proslavili konec preteklega in začetek nove tekmovalne sezone.

Na soboto športnega tedna smo na veteransko prvenstvo v Ljubljani iz Krškega odšli Anton Bizjak, Borut Mlakar, Urška Slapšak, Polona Špan, Slavica Hribšek, Matjaž Novak in Andrej Škafar. Nastop je bil uspešen: vsi smo priplavalni do konca bazena!

Eno od septemberskih sobot se je Celulozar množično udeležil maratonskega plavanja v Kopru. Krčanov je bilo 50 med 139 udeleženci in so osvojili večino prvih mest v posameznih kategorijah.

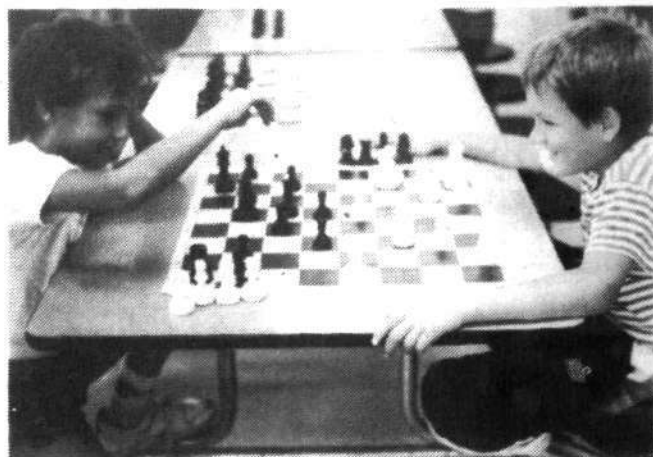
■ A. Škafar

V okviru tedna športa sta bili v Krškem dve ekipni tekmovalnji. V torek je bilo v OŠ Jurija Dalmatina Krško ekipno tekmovalje pionirskih ekip. Nastopile so štiri ekipe, med katerimi je zmagala prva ekipa OŠ Krško z 10,5 točke pred drugo ekipo OŠ Krško z 9 točkami in ekipo OŠ Leskovec s 4,5 točke. V petek je bilo v Kovinarski ekipno tekmovalje sindikalnih ekip. Nastopilo je pet ekip, med katerimi je zma-

gala ekipa Vidma (Božič, Ahmatovič, Požun in Španovič) s 13 točkami, druga je bila ekipa Elektrarne Brestanica z 9,5, tretja ekipa UNZ Krško z 8 točkami, četrta ekipa upokojencev s 6,5 točke in peta ekipa mlajših pionirjev s 3 točkami. Prvovrščeni ekipi sta dobili pokal, darilo Športne zveze Krško.

Mladi tekmovalci v krški osnovni šoli.
(Foto: Črt Čargo)

NEMALO POSMEHOVANJA, ZANIMANJA

in, upajmo, tudi razmišljanja je spodbudila jesenska akcija Državne založbe Slovenije, ki je na svojih prodajnih policah ponudila brezplačne prezervative. Upamo lahko, da je za vsakim smehom in posmehom tudi vsaj kanček razmišljanja o vzroku, ki je botroval tej akciji. Imenuje se AIDS, to so štiri črke, ki pomenijo smrtno nevarno bolezen, ki jo lahko staknete tudi pri enem samem nepredvidnem spolnem odnosu v vsem življenju. Prezervativ je pač tisto sredstvo, s katerim se lahko kolikor toliko učinkovito zaščitite, zato je kar prav, da se nehamo sprenevedati in ga raje uporabimo.

V krški prodajalni DZS smo se pozanimali o tem, kako gredo ti "balončki" v promet. Prodajalci pravijo, da jih mladi kar pobirajo. Marsikdo sicer s pripombo, izgovorom, šalo, v zadregi ("Nesel ga bom očetu"), a ko se množica pred prodajnim pultom zgosti, se roke kar stegujejo in prezervativi izginjajo v žepu. Končno je vseeno, kako deluje! Glavno je, da deluje!

JESEN JE TU IN JASNO JE, DA SI MAR-

sikdo z glodajočo skrbjo ogleduje pnevmatike na svojem avtomobilu. Če le zmorete skrbati toliko denarja (vem, da to ni niti malo lahko), skušajte gume zamenjati prej, kot jih bodo skušali vsi ostali. Ko se bo pokazal prvi sneg, bo namreč pri vulkanizerjih prava norišnica in takrat se vam bo zdelo, da so (preobremenjeni) mojstri nekam čedalje večji, vi pa čedalje manjši in da je s kazalci na vaši uri nekaj narobe. To je tudi vzrok za objavo te (lanske) fotografije: hoteli smo vas resnično opomniti na moro, ki jo vsi skupaj preživljamo ob začetku vsake zime.

Po naših podatkih ima najcenejše avtomobilske plašče Petrol in še montažo imate plačano! Pa še to: Če opazite na starem plašču, da je po enem izmed robov bolj uničen kakor po drugem, to pomeni, da morate z avtom na t.i. optiko (na Otočec). To pa hkrati pomeni, da nikar ne dajte centrirati gum ob montaži, ker boste to storitev potem morali plačati še enkrat – po optičnem naravnavanju! Prihranite si najmanj 300 SIT!

AVTO ŠOLE! TALE SE JĚ NEKOLIKO

preveč zagnal in se ni pustil prehiteti, jaz sem se nerodno lotil prehitovanja v previsoki prestavi in da bi se ognil škarjam, sem se raje vrnil za njega... Drugega sem opazoval na prehodu za pešce pri krškem Nakupovalnem centru. Mirno je prezrl pešca, ki je stal na označenem prehodu. Na prehodih še posebej sitno opazujem, koliko vozil se pelje mimo kljub izrecnemu določilu predpisa, da se morajo pred prehodom za pešce ustaviti vsi vsaj takrat, ko se tam ustavi prvo vozilo! Jasno je, da inštruktor ne more vedno poseči vmes, pa smo sklenili, da za vsak primer to poskusimo tudi mi!

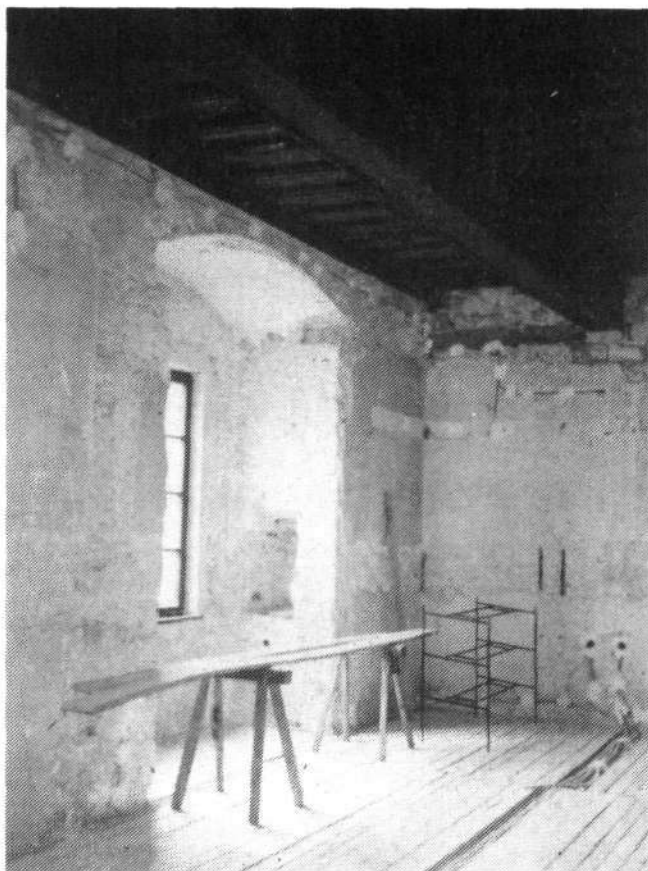
TOLE JE ENO IZMED GNEZD – OBLAČKOV,

kjer imajo svoje pradomovanje Modri angeli. To je namreč znak, ki si ga je po strogih evropskih merilih priboril stoodstotno reciklirani papir, kakršnega izdelujejo na prenovljenem prvem papirnem stroju v Vidmu.

KAŽE PA, DA SE JE EDEN IZMED MODRIH

angelov nekoliko nerodno ponesrečil in so se peresa iz njegovih peruti razsula za cesto!

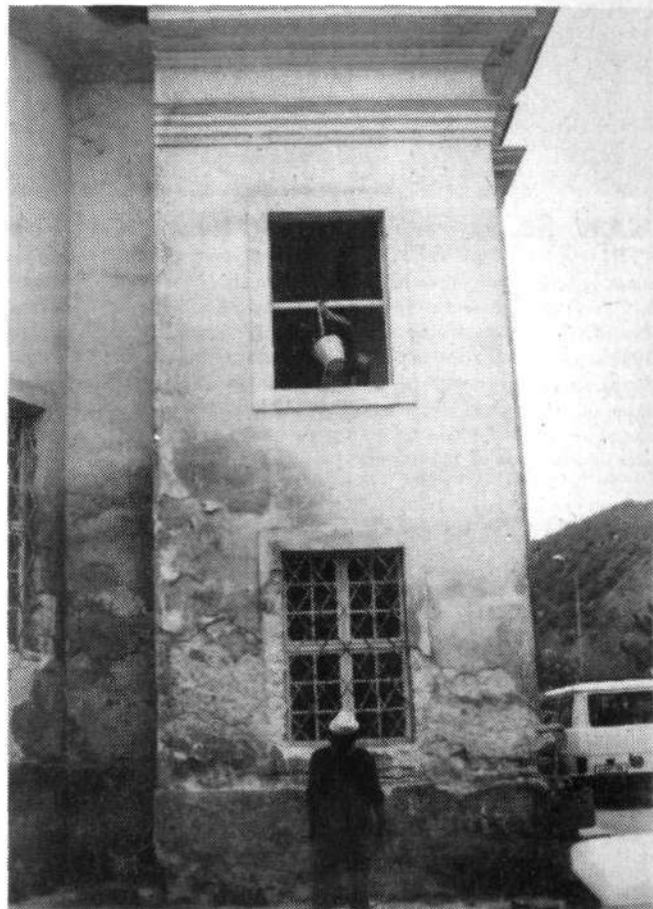
NASELBINA NA OBMOČJU BRESTANICE

je v zapisih prvič omenjena že davnega leta 895. To pomeni, da bodo v Brestanici čez tri leta praznovali jubilej, 1100. obletnico svojega kraja. Zares častitljiva starost, ki jo bo treba primerno zaznamovati, zato o tem razmišljajo že zdaj. Med drugim želijo, da bi bila do takrat dokončana obnova renesančnega trakta gradu Rajhenburg, v katerem bi med drugim postavili (stalno) razstavo o zgodovini Brestanice. Restavracija tega dela gradu se je začela že ob koncu sedemdesetih let in potem večkrat obstala zaradi pomanjkanja denarja. Tako je bilo tudi v začetku letošnjega leta, kasneje, ko je bilo financiranje dogovorjeno, se je zavleklo še zaradi prezasedenosti restavratorske ekipe. Pred nedavnim pa je bil med Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine in občinskim sekretariatom za družbene dejavnosti sklenjen dogovor, da bodo restavratorska dela v kratkem nadaljevali in jih zaključili do konca tega leta.

NESNAGO SO ODSTRANILI DELAVCI,

plačani iz programa javnih del, občinska referentka, gospa Vida, ki ima eno bolj nesrečnih nalog (najti denar za kulturo), pa je v svojo pisarno odnesla nekaj golobjih jajc. Učinek je delno vzgojen, saj smo jo vsi spraševali, ali so jajca prepeličja, in se dali poučiti o tem, da so golobja. To je gospa Vida še povedala, a vsakomur ni razložila, da imajo golobja jajca sila tanko lupino, pač pa je menda nekaterim celo ponudila katerega za spomin. "Kar v žep ga daj, saj jih je tu še dosti!" Tisti, ki ste dobili v dar golobje jajce ali pa vam je bilo vsaj ponujeno: razmislite, no, malo o tem, kaj bi pa le lahko storili za kulturo v naši občini. Vedite, da slovenski narod ohranja svojo integriteto in temelji svojo zgodovinskost ravno na kulturnem izročilu!

DANDANAŠNJI KULTURA NA SLOVENSKEM pač nima sreče, saj mora deliti usodo (revščino) z nami vsemi. Tako se je zgodilo, da se je udrl tudi strop cerkvice, ki je sicer spomeniško zaščiten in ki nosi ponosen naziv "Galerija Krško". Z njim so padli v del notranjosti mrtvi golobi, njihova gnezda z jajci in seveda ogromne količine perja, iztrebkov... Občinska oblast je odredila bliskovito čistilno akcijo, s katero so odstranili vso to nesnago in zasilno popravili odprtino.

KAR SI JE IZMISLILA GENERACIJA

1927. je kasnej vzelo roke Turistično društvo in vse doslej skrbelo, da se je v Brestanici letos zgodilo že petnajstič. V soboto, 5. septembra, so se na gradu srečali 50-letniki iz KS Brestanica, Senovo, Rožno-Prešladol in Koprivnica, tokrat izjemoma dve generaciji, saj so letniku 1941 srečanje preprečili lanskeoletni dogodki. Od tistih, ki v teh krajih živijo ali so se tu rodili, se jih je letos zbralo 28. To je sicer precej manj od rekorda, ki je znašal čez 50 udeležencův, a če abrahamovci naredijo zabavo, število sploh ni pomembno. Priče trdijo, da je bilo srečanje tudi tokrat nepozabno. (Foto: J. S.)

KRŠKO DRUŠTVO ZA PLESNO DEJAV-

nost je svojo peto sezono zaključilo s poletno plesno šolo v zdravilišču Dobrna. Letos so jo organizirali prvič, potekala pa je konec julija v dveh starostnih skupinah pod vodstvom Dušana Vodlana in Romane Korbar. Starejši plesalci, sicer člani skupine DiVi's Formation, so imeli predvsem kondicijske in strokovne priprave na novo sezono, v kateri bodo dali prednost moderniziranim afriškim plesom (Gvineja). Veliko časa je bilo namenjeno izpopolnjevanju plesne tehnike. Mlajši udeleženci pa so poleg plesne delavnice imeli še pester program za prosti čas: družabne igre, plavanje, sprehode in še kaj. Na štirih priložnostnih nastopih za zdraviliške goste so krški plesalci med drugim pokazali tudi tisto, kar so se naučili med bivanjem v Dobrni. Zaradi dobrih izkušenj in interesa otrok in staršev načrtujejo tudi zimsko plesno šolo. Na sliki: DiVi's Formation – v spomin na Dobrno.

PRESKRBINO SAMOPOSTREŽNO NA

Vidmu so pred kratkim posodobili, predvsem pa so povečali tisti del, ki je namenjen gostinskemu lokalu. Domači gostje so seveda pogrešali svoje priljubljeno zbirališče v bifeju. Ko je bilo jasno, da se dela bližajo zaključku, smo nekaj krških upokoјencev zalotili, kako postopajo v bližini. Nič niso zanikali, ko sem jih pobaral, ali nestrpno hodijo gledat, kdaj bo njihov bife ponovno nared. Saj res: ko so preurejali Tobakovo prodajalno v bližini, so za ta čas pred njo postavili kiosk. Ali ni to krivica?!

PLANINSKO DRUŠTVO BOHOR-SENOVO

je v tretjem avgustovskem tednu organiziralo pohod treh ločenih skupin (9-11 članov) na Triglav. Pohodov so se udeleževali samo izkušeni planinci, člani društva. Osnovni kriterij za pristop v skupino, ki je na naši fotografiji, je bila vztrajna udeležba na delovnih akcijah ob obnovi planinske koče na Bohorju. Nekakšen nagradni izlet torej, ki pa so si ga itak udeleženci lahko plačali sami, tudi peš so šli lahko sami do Aljaževega stolpa in nazaj – za nagrado! Sivolas možakar na desni je gospod Miro Krušič, ki se je proslavil s svojo vztrajnostjo pri delu in s tem, da je znal tudi drugim vliti voljo do dela, kadar jim je je zmanjkalo.

P. S.: tistim, ki pa le še niso uspeli porovati do Triglava, povejmo, da je član skupine Hinko Uršič tale posnetek napravil pod spomenikom trem prvopristopnikom, Jožu Čopu in tovarišema...

MORDA VAS ZANIMA

Novinarska konferenca o brezposelnosti

Republiški zavod za zaposlovanje, Enota v Sevnici vabi novinarje v sredo, 30. septembra na razgovor. Na sestanku bodo predstavili osnovne značilnosti brezposelnosti in zaposlovanja v letošnjem letu in že opravljene aktivnosti pri odpravljanju negativnih posledic naraščajoče nezaposlenosti.

SDP pri Ribnikih bo danes

Danes popoldne, v petek, 25. septembra se bo ob 16. uri na ribnikih v Mačkovcih pri Brestanici tradicionalno družabno srečanje članov, simpatizerjev in prijateljev SDP. Gosta bosta ministrica v vladi, Anka Osterman in podpredsednik vlade, mag. Janez Kocjančič. Slednji bo zbranim predstavil glavna sporočila Volilnega razglašala SDP Slovenije in morda spregovoril o volilnih ciljih stranke. Za zabavo bo poskrbela glasbena skupina "Meh".

Otvoritev razstave slik

Jutri, v soboto, 26. septembra, bo ob 19. uri v Cerkvi svetega križa (v parku krškega mestnega jedra) v Krškem otvoritev razstave slik študentov Akademije likovnih umetnosti Mateje Kavčič in Aleksandra Nišaviča. Mateja (Brestaničanka) in Aleksander (s Prekope) sta v krški galeriji pred leti že razstavljala, skupaj s kolegi iz svojega letnika, tako, da je to že njun drugi nastop pred javnostjo v domači občini. Spretno besedilo k razstavnemu katalogu je napisal likovni kritik Luka Matijevič. Vabljeni

Še ena razstava

V petek, 2. oktobra bo v krški galeriji otvoritev razstave likovnih del Cirile Gavrilov, slikarke, ki je v Ljubljani delala kot likovni pedagog. Tudi k tej razstavi je spremno besedilo napisal likovni kritik Luka Matijevič. Vabljeni

Demokrati o kulturi

Občinski odbor Demokratske stranke Krško organizira danes, 25. septembra ob 17. uri okroglo mizo "Kultura v krški občini – kje si?" Na pogovor v Kulturni dom Krško so povabili kulturne delavce iz občine in Toneta Peršaka, vodjo poslanskega kluba Demokratske stranke Slovenije.

Gasilsko društvo Krško organizira

pionirsko gasilsko tekmovanje za pokal Gasilskega društva Krško v nedeljo, 27. septembra 1992 ob 9. uri na športnem igrišču v Bohoričevi ulici.

Do sredine tedna se je prijavilo že 13 ekip. Za prigrizek in pijačo bo poskrbljeno.

■ Vabljeni!

KINO

Do konca meseca so v krškem kinu na sporedu še trije filmi: v soboto, 26. 9. ob 20. uri, in nedeljo, 27. 9. ob 18. uri: **KRALJI MAMBA**, amer. glasbeni; v torek, 29. 9. ob 20. uri: **K 2**, amer. pustolovski; v sredo, 30. 9. ob 18. uri: **TERMINATOR 2: SODNI DAN**, amer. akcijski. Terminatorja si lahko ogledate tudi v četrtek, 1. oktobra ob 20. uri.

Pomoč mladih otrokom

Želiš postati prostovoljec, ki:

- je otroku "pravi prijatelj",
- mu bo otrok lahko zaupal,
- zna poslušati,
- razume otrokove težave in mu jih želi pomagati razreševati,
- gre z otrokom v kino, na coca colo, na izlet...
- zna pomagati pri domači nalogi in učenju
- in je uporaben še za vrsto drobnih opravil, pozornosti?

Bi si radi pridobili izkušnje pri delu z otroki?

Bi se radi naučili veliko novega s področja psihologije, pedagogike, sociologije..., obiskali katerega izmed vzgojnih zavodov?

Bi se radi priključili skupini mladih, ki jih združujejo podobni interesi?

Zagotovljeno je usposabljanje in strokovno vodenje dela z otrokom.

V dogovoru s šolo lahko s takim prostovoljnim delom opravite tudi obvezno delovno prakso.

Če bi želeli spoznati načine, kako pomagati otrokom z učnimi ali družinskimi težavami, pridite na Center za socialno delo v Krškem, CKŽ 11, v sredo med 14. in 16. uro ali pokličite Gordano Rostohar na telefonsko številko 22-325.

Foto: Cri Cargo

Plesalci in glasbeniki, vabljeni!

Folklorna skupina DKD Svoboda Senovo praznuje letos v decembru 10. obletnico delovanja. O skupini in jubileju bomo kaj več napisali ob praznovanju, tokrat le vabimo novim plesalkam, plesalcem in glasbenikom:

Če vas zanima ohranjanje ljudskega izročila, se lahko pridružite članom skupine vsak petek ob 19. uri v njihovih prostorih, ki so za OŠ XIV. divizije Senovo.

Vse gasilce, prijatelje gasilstva in narave vabi Gasilsko društvo Krško na

pohod v naravo

v soboto, 10. oktobra.

Med potjo po bližnjih vzpetinah in gozdovih bomo pogledali za gobami in kostanjem. Odhod bo okoli 14. ure izpred gasilskega doma na Bohoričevi, veseli za ključek pa na istem mestu po vrnitvi. ■

Plesni studio vabi

Plesni vrtec (4-7 let), splošna plesna šola, družabni ples, športni ples, jazz, step, house, klasični balet, šola za manekene, aerobika in joga so dejavnosti, ki jih v obliki šole ali tečajev organizira Plesni studio Krško za otroke in odrasle.

Posebej za plesno skupino DiVi's Formation vabi plesni studio k vpisu tako tiste s plesnim predznanjem kot tudi začetnike. Zaželeno starost je od 8. do 14. let.

Vpišete se lahko vsak dan med 17. in 20. uro v mali telovadnici OŠ Jurija Dalmatina v Krškem. Dodatna pojasnila pa lahko ob vsakem času dobite na tel. 32-795. ■

DELAVSKA UNIVERZA POSAVSKI CENTER ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE KRŠKO

VPISUJE v šolskem letu 1992/93:

v programe za pridobitev izobrazbe:

- BUSINESS SCHOOL - VI/1 (višjo poslovno šolo EF Ljubljana)
- VIŠJO UPRAVNO ŠOLO - VI/1
- EKONOMSKO SREDNJO ŠOLO - V. st.
- v 6., 7. in 8. r. osnovne šole za odrasle

in v tečaje:

- slovenskega jezika
- tujih jezikov: angl., nem., ital.
- računalništva
- za strojnike centralnega ogrevanja
- za strojnike plinskih naprav
- za vilicariste
- za voznike motornih čolnov
- CPP za voznike mot. vozil - AVTO ŠOLO ter praktično vožnjo na vozilih R 5 Campus
- VPD in higienskega minimuma
- kletarjenja in stekleničenja vin
- strežbe in dela v gostinstvu
- šivanja in krojenja
- strojepisja s korespondenco
- vodenja poslovnih knjig
- usposabljanja za računovodska dela
- usposabljanja za poslovne sekretarje in v celoletno podjetniško šolo

Vpis in informacije: PCPI Krško, CKŽ 15, tel. 0608 31-152, vsak dan od 7. do 15. ure do zasedbe prostih mest.

STORITE NEKAJ ZASE - VKLJUČITE SE V IZOBRAŽEVANJE!

ZAGOTAVLJAMO KVALITETNO IZOBRAŽEVANJE IN KONKURENČNE CENE! ■

Med pripombami vsekakor ne kaže prezreti tiste, ki jo je na posvetu s kmetijskim ministrom Protnerjem izrekel Franc Jenič, občinski sekretar za razvoj in urejanje prostora. Kot prostorec se zaveda problema, ki je nastal s preureditvijo rečnih strug v kanale. Zaradi melioriranih bregov vode vse prehitro odtekajo mimo nas in nismo bili niti toliko modri, da bi ob uničenju brežin, rokavov in vsega, kar tudi sicer sodi v obvodni biotop, v stranskih dolinicah uredili zbiralna jezera za vodo, namenjeno namakanju. Napačno, ki jo bo vsekakor treba čim prej popraviti. Postati bomo morali naravovarstveniki. (Foto: Črt Čargo)

Ena večjih akcij izvršnega sveta je zaključena V Rorah so pognali črpalke

Slavnostni trak sta 23. septembra na črpališču prerezala minister za varstvo okolja Miha Jazbinšek in Janez Kalan, ki je dobršen del svojih ustvarjalnih moči in strokovnosti posvetil nastanku tega projekta.

Vključitev neoporečne vode v vodovodno omrežje občine Krško, ki je na ekološko sila problematičnem ozemlju, je vsekakor pomemben dogodek, saj je talnica na Krškem polju preveč ogrožena. Čez to območje poteka cela vrsta prometnic, po katerih se prevažajo tudi zelo nevarni tovari, na njem so obsežne kmetijske površine, sodobno obdelane z umetnimi gnojili, na njem je prašičja farma in sanitarna deponija komunalnih odpadkov, jedrska elektrarne in še kaj ... Vsi ti vzroki so botrovali odločitvi občinskega izvršnega sveta, da se loti raziskav. Že leta 1981 so pri Geološkem zavodu v Ljubljani naročili natančne hidrogeološke raziskave, ki naj bi zagotovile dovolj virov pitne in tehnične vode za tukajšnje prebivalstvo, tja do leta 2050. Večje količine globinske vode so odkrili v Rorah leta 1987. Poplava leta 1990 je onesnažila črpališče talnice pri Bregah in pitno vodo za dlje časa naredila neuporabno.

To je bil odločilni element in s prijavo na razpis za sanacijo posledic poplav je občina Krško uspela od mednarodne banke pridobiti 2,5 mil USD, ostalo (okrog 33 %) pa je k naložbi primaknila lastnih sredstev. Danes je sistem za črpanje globinske vode v Rorah zgrajen in v sredo, 23. septembra so ga izročili namenu. Slavnostni trak sta na črpališču prerezala minister za varstvo okolja Miha Jazbinšek in Janez Kalan, ki je dobršen del svojih ustvarjalnih moči in strokovnosti posvetil nastanku tega projekta. S tem pa raziskav še ni konec, saj je letošnja suša pokazala tudi, kako občutljive vire ima naš vodooskrbni sistem. Po besedah Franca Glinška, občinskega sekretarja za gospodarsko infrastrukturo, letos potekajo raziskovalna dela na enem izmed področij, kjer so problemi s pitno vodo še največji: v Kostanjevici. Izhodišče za dimenzioniranje vodovodnih sistemov je namreč število ljudi in če trdimo, da bodo zmogljivosti sedanjih virov zadostovale prebivalcem naše občine do leta 2050, to pomeni, da je bo (po predvidevanjih) dovolj za 42.000 prebivalcev.

Slavnostni trak na tej resnično veliki in pomembni investiciji sta skupaj prerezala Miha Jazbinšek in Janez Kalan. Povabljeni so si nato lahko natočili globinske vode v za to priložnost pripravljene lončene čaše.

Kljub preko 170 registriranim izvirov in vodnjakom na tem območju je samo majhen del te vode (40 l/s) neoporečen. Zato je iskanje globinske vode nujno, nujna je tudi zaščita podtalne vode pred trajnim onesnaženjem, a tu očitno počasi izgubljammo bitko. Zaradi ogroženosti talne vode je vodovod v Rorah povezan tako z ostalimi črpališči kot z vodovodnima sistemoma sosednjih občin Brežice in Sevnica. Tako bo možno, v primeru potrebe, pretirano onesnaženo vodo iz črpališča s talnico vsaj redčiti s čisto vodo, če je že povsem ne bo možno nadomestiti. Iz tega črpališča bo možno tudi izboljšati oskrbo s pitno vodo v naseljih Gora, Golek, Mali trn, Veliki trn ... V občini je registriranih 66 vodovodov in od tega jih je le 5 v upravljanju komunalnega podjetja, a iz njih se oskrbuje večina prebivalstva naše občine. Po podatkih analize, ki jo je opravil Zavod za socialno medicino in higieno je le v petih vodovodih neoporečna pitna voda in ti dajejo skupno 10 l/s, medtem, ko je poraba vode v konici 386 l/s. Povezovanje vseh, tudi majhnih, lokalnih vodovodov, s katerimi

upravljajo vodovodni odbori, v skupni sistem pa je končni cilj celotne akcije. Franc Glinšek je tudi naštel vse argumente, ki govorijo v prid tej rešitvi.

Voda je v Rorah na globini 243 metrov, kar pomeni, da je 33 metrov pod morsko gladino. V vseh vrtnah so črpalke nameščene 100 metrov globoko, voda pa se je dvignila na 66 m in je hladnejša.

Minister Miha Jazbinšek je, po besedah predsednika izvršnega sveta, Franca Črneliča, s svojo vizijo izgradnjo tega sistema omogočil. Tudi udeležbi pri sprejemu Slovenije v mednarodno atomsko agencijo se je odpovedal, da je lahko prišel na to otvoritev, ker se mu je ta dosežek na nek način zdel pomembnejši. Poudaril je svoje zadovoljstvo nad tem, da je lanska poplava tokrat tudi nekaj prinesla in ne le odnesla, da pa bo verjetno čedalje pogostejše treba iskati pitno vodo v višjih legah. Očitno pa niti to ne bo prava rešitev, ker se bomo čisto, zdravo pitno vodo morali naučiti ceniti.

poleti kot pozimi. Bazen v vodarni ima prostora za 58 kubikov, kloriranje ni potrebno, ker je voda čista, če pa bo treba, je možno opraviti tudi to. V začetku črpajo po 90 l/s, nato pa bodo količino zmanjšali na 56 l/s. Črpalke bodo delovale predvsem v času, ko je električna energija cenejša, kaže pa, da bo cena pridobitve vode že itak za 10 – 15 % nižja, kot so predvidevali predračuni. Kljub temu mora biti jasno, da bo ta voda, po logiki tehnologije, dražja od ostalih. Center vodenja črpalk bo v Kostaku, vse lokacije pa bodo od tam televodene.

Simpozij in odkritje plošče A. Paulinu

Z večerajšnjo otvoritvijo v kulturnem domu se je v Krškem začel tridnevni simpozij slovenskih botanikov, katerega sopokroviteljica je Skupščina občine Krško. Poleg slovenskih na tem znanstvenem srečanju sodelujejo še botaniki iz Italije, Avstrije in Hrvaške. Po otvoritvi simpozija so v parku pred leskovskim gradom odkrili spominsko ploščo našemu rojaku Alfonzu Paulinu, mednarodno priznanemu strokovnjaku, avtorju pomembnih znanstvenih in učnih botaničnih knjig, ki pa je širši javnosti morda najbolj znan po tem, da je sistematično uredil ljubljanski botanični vrt in v njem zasadil okoli 6000 rastlinskih vrst.

Dan pred otvoritvijo je dr. Tone Wraber predaval za širšo javnost o znamenitostih slovenskega rastlinstva, ob zaključku pa naj bi si udeleženci simpozija ogledali Krakovski gozd.

Suša še kar traja

Po podatkih, zbranih v Občinskem štabu za civilno zaščito, je bilo na vrhuncu sušnega obdobja kar 8,4 % prebivalcev krške občine brez pitne vode, zato jo je bilo treba dovažati s cisternami. Kritično je bilo v vseh višje ležečih krajih, v KS Podbočje, na relaciji Kostanjevica–Šentjernej, kjer so vodo zapirali po objavljenem urniku. Gladina vode na Krškem polju je upadla pod najnižje zabeleženo stanje. Velika je bila tudi nevarnost požarov v naravi.

Pričakovanja, ki jih je vzbudil poznoavgustovski dež, da bo najhujšega vendarle konec, se, žal, niso uresničila. Razmere v vseh višjih legah so še vedno kritične, nevarnost požarov ni nič manjša kot pretekli mesec. Gasilci, ki so že v začetku priskočili na pomoč in so s cisternami vozili vodo na najbolj sušna območja, so morali septembra nadaljevati in to delajo še danes. Poleg Poklicne gasilske enote, ki je nosila levji delež, so se vključila tudi prostovoljna gasilska društva in pri oskrbi z vodo pomagala glede na možnosti v opremljenosti (cisternah) in ljudeh, ki so bili na voljo. V času od 8. avgusta do 20. septembra so vsi skupaj s 441 prevozi prepeljali 2243 m³ vode ogroženim prebivalcem. Podrobneje: PGE Krško je z 210 voznjaki prepeljala 1433 m³ vode, GD Krško v 104 voznjaki 312 m³, GD Senovo v 46 voznjaki 132,5 m³, GD Podbočje v 15 voznjaki 75 m³ in GD Kostanjevica v 58 voznjaki 290 m³.

Akcijo vodi Občinski štab za civilno zaščito, potrebe in naročila posreduje Center za obveščanje občine Krško (tel. 985) ter jih posreduje PGE in gasilskim društvom. Njihovi člani so vse prevoze opravili v svojem prostem času in za to smo jim dolžni zahvalo. Seveda pa akcija ne bi bila uspešna brez strokovne pomoči podjetja Kostak ter predvsem gospoda Janka Hrovata.

■ Občinski štab za civilno zaščito

Foto: Črt Čarg